

แผนการใช้ที่ดินต่ำบหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ

สถานีพัฒนาที่ดินบึงกาฬ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 5
กรมพัฒนาที่ดิน

แผนการใช้ที่ดิน

ตำบลหนองหัวช้าง

กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน

กรมพัฒนาที่ดิน

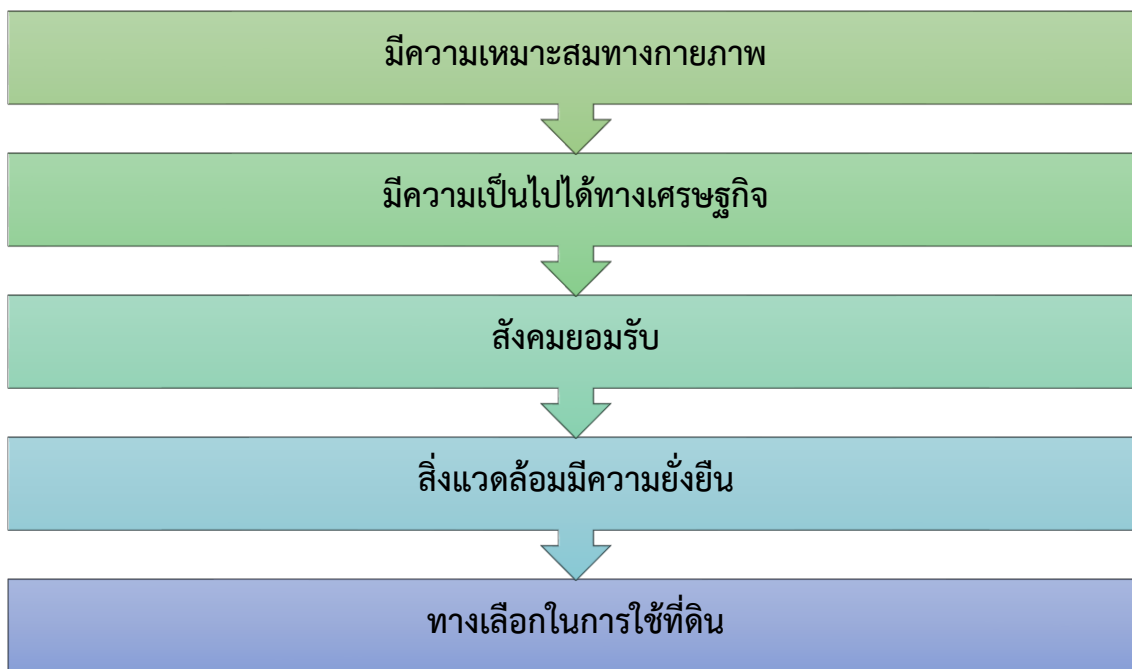
สถานีพัฒนาที่ดินบึงกาฬ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กันยายน 2564

คำนำ

“แนวทางการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบล” ฉบับนี้ได้ยึดหลักการของ UNEP and FAO ที่กำหนดไว้ในเอกสารชื่อ “Negotiating a Sustainable Future for Land” ซึ่งมีขั้นตอนในการกำหนดทางเลือกในการใช้ที่ดิน ดังนี้

หลักกรดังกล่าวได้นำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ของประเทศไทย ร่วมกับวิธีการต่างๆ ที่จำเป็นอีกหลายด้าน เช่น Participatory Rural Appraisal (PRA) การประเมินคุณภาพที่ดิน ฯลฯ ซึ่งได้ปรากฏอยู่ในแนวทางการวางแผนการใช้ที่ดินตำบล ฉบับนี้

คณะผู้จัดทำ

กันยายน

2564

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญตาราง	ง
สารบัญรูป	จ
สารบัญกรอบ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1-1
1.1 หลักการและเหตุผล	1-1
1.2 วัตถุประสงค์	1-1
1.3 ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินงาน	1-1
1.4 ขั้นตอนการดำเนินงาน	1-1
1.5 นิยามศัพท์	1-2
1.6 คำสำคัญ	1-4
บทที่ 2 ข้อมูลทั่วไป	2-1
2.1 ที่ตั้งและอาณาเขต	2-1
2.2 การแบ่งส่วนการปกครอง	2-1
2.3 ประวัติและเอกลักษณ์	2-1
2.4 สภาพภูมิประเทศ	2-3
2.5 สภาพภูมิอากาศ	2-7
2.6 สภาพการใช้ที่ดินในปัจจุบัน	2-10
2.7 สภาพเศรษฐกิจและสังคม	2-14
บทที่ 3 ทรัพยากรธรรมชาติ	3-1
3.1 ทรัพยากรป่าไม้	3-1
3.2 ทรัพยากรน้ำ	3-3
3.3 ทรัพยากรดิน	3-9
บทที่ 4 กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน	4-1
4.1 หลักการ	4-1
4.2 การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA)	4-1
4.3 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน	4-9

บทที่ 5	การประเมินคุณภาพที่ดิน	5-1
	5.1 ทรัพยากรดิน	5-1
	5.2 ประเภทการใช้ที่ดิน	5-1
	5.3 การประเมินคุณภาพที่ดิน	5-1

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า	
บทที่ 6	แผนการใช้ที่ดิน	6-1
	6.1 ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	6-1
	6.2 นโยบายแห่งรัฐในการกำหนดแผนการใช้ที่ดิน	6-2
	6.3 การกำหนดเขตการใช้ที่ดิน	6-5
	6.4 เขตการใช้ที่ดิน	6-6
	6.5 ระบบการปลูกพืชตามแผนการใช้ที่ดิน	6-16
	6.6 การจัดการความเสี่ยง	6-18
บทที่ 7	การขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดิน	7-1
	7.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน	7-1
	7.2 ตัวชี้วัด	7-1
	7.3 กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตการใช้ที่ดินที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2563	7-1
	7.4 กิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น	7-3
	7.5 ความต้องการของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	7-4
	7.6 ระยะเวลาดำเนินการ	7-6
เอกสารอ้างอิง		อ1
ภาคผนวก		
	ภาคผนวกที่ 1 ทางเลือกในการลดพื้นที่ปลูกยางพารา	ผ1-1
	ภาคผนวกที่ 2 แบบแสดงความคิดเห็นเรื่องปัญหาและความต้องการ	

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2-1 สถิติภูมิอากาศ ณ สถานีตรวจอากาศอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ปี 2534-2563	2-8
2-2 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ	2-11
2-3 จำนวนประชากรและครัวเรือน ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ ปี 2563	2-14
2-4 จำนวนและสัดส่วนครัวเรือนเกษตร ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ ปี 2563	2-15
2-5 สภาพสังคมในพื้นที่ของตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ ปี 2564	2-17
2-6 รายได้เฉลี่ยครัวเรือน ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ ปี 2562	2-20
2-7 รายจ่ายเฉลี่ยครัวเรือน ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ ปี 2562	2-21
3-1 บ่อบาดาล ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ	3-4
3-2 หน่วยแผนที่ดิน ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ	3-11
3-3 สมบัติดิน ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ	3-12
3-4 การชะล้างพังทลายของดิน ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ	3-15
4-1 แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ	4-4
5-1 ชั้นความเหมาะสมทางกายภาพของหน่วยแผนที่ดิน ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ	5-7
6-1 นโยบายแห่งรัฐที่เกี่ยวข้องกับแผนการใช้ที่ดิน ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ	6-3
6-2 เขตการใช้ที่ดิน ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ	6-6
6-3 การเปรียบเทียบระบบการปลูกพืชก่อนและหลังมีแผนการใช้ที่ดิน	6-18
7-1 กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตการใช้ที่ดินที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2564	7-7
7-2 สรุปกิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นในเขตการใช้ที่ดิน	7-9
7-3 เป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณโครงการนำร่อง ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬแผน 5 ปี (พ.ศ. 2563-2567)	7-10

สารบัญรูป

รูปที่		หน้า
2-1	ที่ตั้งและอาณาเขต ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ	2-4
2-2	ความลาดชัน ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ	2-5
2-3	ภูมิประเทศ ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ	2-6
2-4	เส้นชั้นน้ำฝน จังหวัดบึงกาฬ	2-9
2-5	สมดุลงบของน้ำเพื่อการเกษตร จังหวัดบึงกาฬ	2-10
2-6	สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ	2-13
2-7	สัดส่วนคร่าวเรือนเกษตร ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ	2-15
2-8	รายได้-รายจ่ายเฉลี่ยครัวเรือน ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ ปี 2562	2-22
3-1	แผนที่ป่าไม้ ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ	3-2
3-2	ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ	3-5
3-3	แผนที่อัตราการให้น้ำของหินอุ้มน้ำ ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ	3-6
3-4	ที่ตั้งบ่อบาดาล ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ	3-7
3-5	อุทกธรณีวิทยาแสดงศักยภาพน้ำบาดาลและชนิดชั้นหินให้น้ำ ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ	3-8
3-6	ภูมิประเทศและชุดดิน ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ	3-13
3-7	ทรัพยากรดิน ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ	3-14
3-8	การชะล้างพังทลายของดิน ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ	3-16
4-1	โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ	4-5
4-2	การวิเคราะห์สถานการณ์โดยระบบ DPSIR ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ	4-8
4-3	ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ	4-10
6-1	เขตการใช้ที่ดิน ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ	6-15
6-2	ระบบการปลูกพืชตามแผนตามแผนการใช้ที่ดิน ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ	6-17
7-1	ระบบการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ	7-5
7-2	ลำน้ำสาขาต่างๆ	7-7

บทที่ 1

บทนำ

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 72 (1) ได้กำหนดให้มีการ “วางแผนการใช้ที่ดินของประเทศไทยให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และศักยภาพของที่ดิน ตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน” ต่อมาได้มีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การประกาศแผนการปฏิรูปประเทศ ลงวันที่ 6 เมษายน 2561 มีแผนการปฏิรูปด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งกำหนดให้มีการจัดทำแผนการใช้ที่ดินของชาติทั้งระบบให้สอดคล้องและเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ปรับปรุงแผนการใช้ที่ดินตำบล จำนวน 7,225 ตำบล ให้แล้วเสร็จภายในปี 2565 ตลอดจนนำแผนการใช้ที่ดินตำบลไปสู่การปฏิบัติเพื่อเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 และประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องการประกาศแผนปฏิรูปประเทศดังกล่าวข้างต้น จึงได้จัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ ขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์

เพื่อให้การใช้ที่ดินในตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ มีผลตอบสนองสูงสุดต่อหน่วยเนื้อที่และเป็นไปอย่างยั่งยืน

1.3 ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินงาน

1.3.1 ระยะเวลา 4 มกราคม 2564 - 30 กันยายน 2564

1.3.2 สถานที่ ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ

1.4 ขั้นตอนการดำเนินงาน

1.4.1 ทบทวนเอกสารเพื่อรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ และข้อมูลทุติยภูมิที่จะนำมาวิเคราะห์และใช้ในการกำหนดเขตการใช้ที่ดิน ดังนี้

(1) ด้านกายภาพ ได้แก่ ทรัพยากรดิน ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรป่าไม้ ภูมิอากาศ สภาพการใช้ที่ดิน ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ภัยธรรมชาติ ฯลฯ

(2) ด้านเศรษฐกิจสังคม ได้แก่ การถือครองที่ดิน การใช้ที่ดิน พืชหลักหรือพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจในการกำหนดเขตการใช้ที่ดิน ตลาดสินค้าเกษตร รายได้ รายจ่าย ประชากร โครงสร้างประชากร การศึกษา ฯลฯ

(3) นโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ ยุทธศาสตร์ภาค

แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ แผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และเทศบาลตำบลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล

1.4.2 จัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal : PRA) เพื่อรับฟังความคิดเห็น ประเด็นปัญหา ความต้องการ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเกษตรกรในตำบล

1.4.3 ประเมินคุณภาพที่ดิน

1.4.4 สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการจัดทำ PRA ร่วมกับสภาพการใช้ที่ดิน การถือครองที่ดินรายแปลงจากแผนที่สำมะโนที่ดิน หรือ แผนที่ภาษีที่ดินในปัจจุบัน ผลจากการประเมินคุณภาพที่ดิน และกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดิน (ตามอำนาจหน้าที่ของกรมฯ)

1.4.5 สสำรวจข้อมูลทั้ง ภายภาพ เศรษฐกิจและสังคม ในพื้นที่ตำบลที่ดำเนินการเพิ่มเติมตามประเด็นปัญหาและความต้องการจาก PRA ให้ละเอียดยิ่งขึ้น โดยการสัมภาษณ์เกษตรกรเป็นรายบุคคล

1.4.6 กำหนด (ร่าง) แผนการใช้ที่ดินตำบล

1.4.7 รับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อ (ร่าง) แผนการใช้ที่ดิน

1.4.8 ปรับปรุงแผนการใช้ที่ดิน

1.4.9 นำแผนการใช้ที่ดินไปสู่การปฏิบัติ เป้าหมายที่สำคัญ คือ

(1) การที่สภาตำบล หรือ สภาเทศบาลนำแผนการใช้ที่ดินที่มีกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินเข้าไปบรรจุในแผน 3 ปี โดยสภาเทศบาล หรือ สภาตำบล มีมติรับรอง ซึ่งอาจมีการตั้งงบประมาณ หรือองค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการ เช่น งบซื้อเมล็ดพันธุ์พืชคลุมดิน ซึ่งปลูกโดยเกษตรกรในพื้นที่ตำบลนั้น เป็นต้น

(2) กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินตามอำนาจหน้าที่ที่ระบุไว้ในกฎหมาย (มาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2551) มีการปฏิบัติในเขตการใช้ที่ดินที่กำหนดในแผนการใช้ที่ดินเขตต่างๆ โดยมีงบประมาณดำเนินการในแต่ละปี

(3) กิจกรรมของส่วนราชการต่างๆ ที่จะสนับสนุนความต้องการของเกษตรกรและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว การขุดเจาะบ่อน้ำบาดาล เป็นต้น

1.5 นิยามศัพท์

1.5.1 ที่ดิน (Land)

“**ที่ดิน**” หมายความว่า พื้นที่ดินทั่วไปและให้หมายความรวมถึง ภูเขา ห้วย หนอง คลอง บึง บางลำน้ำ ทะเลสาบ เกาะ และที่ชายทะเลด้วย (มาตรา 4 ประมวลกฎหมายที่ดิน)

“**ที่ดิน**” ในทางวิชาการด้านทรัพยากรที่ดิน หมายถึง “ชีวมณฑลบนพื้นผิวโลก ประกอบด้วย ชั้นบรรยากาศ ชั้นดิน ชั้นหิน ลักษณะความลาดเทของพื้นที่ ลักษณะทางอุทกศาสตร์ พืช สัตว์ และผลที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ทั้งในอดีตและปัจจุบัน” (FAO, 1974)

“**ที่ดิน**” หมายถึง พื้นที่หนึ่งๆ ที่อยู่บนพื้นผิวของโลก ประกอบด้วยลักษณะที่สำคัญ คือ สภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพและชีวภาพซึ่งมีอิทธิพลต่อการใช้ประโยชน์ที่ดิน ดังนั้นที่ดินจึงไม่ได้หมายถึงดินเพียงอย่างเดียว แต่จะหมายรวมถึงลักษณะภูมิสัณฐาน (landforms) ภูมิอากาศ (climate) อุทกวิทยา (hydrology) พืชพรรณ (vegetation) และสัตว์ (fauna) ซึ่งการปรับปรุงที่ดิน (land improvement) ได้แก่ การทำชั้นบนดินและการระบายน้ำ เป็นต้น (FAO, 1993)

1.5.2 ดิน (Soil)

“**ดิน**” หมายรวมถึง หิน กรวด ทราย แร่ธาตุ น้ำ และอินทรีย์วัตถุต่างๆ ที่เจือปนกับเนื้อดินด้วย (มาตรา 4 พระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2551)

“**ดิน**” ในทางวิชาการด้านทรัพยากรที่ดิน หมายถึง เทหวัตถุธรรมชาติ ซึ่งเกิดขึ้นบนพื้นผิวโลกเป็นวัตถุที่ค้ำจุนการเจริญเติบโต และการทรงตัวของต้นไม้ ประกอบด้วย แร่ธาตุ และอินทรีย์วัตถุต่างๆ มีลักษณะชั้นแตกต่างกัน แต่ละชั้นที่อยู่ต่อเนื่องกันจะมีแนวสัมพันธ์ซึ่งกันและกันตามขบวนการกำเนิดดินที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระทำร่วมกันของภูมิอากาศ พืชพรรณ วัตถุต้นกำเนิดดิน ระยะเวลา และความต่างระดับของพื้นที่ในบริเวณนั้น (FAO 1974: 39-40)

“**ดิน**” อินทรีย์วัตถุและอนินทรีย์วัตถุที่ไม่จับตัวแข็งเป็นหินซึ่งปกคลุมพื้นผิวโลก เป็นผลมาจากปัจจัยด้านการกำเนิดและสภาพแวดล้อม ได้แก่ ภูมิอากาศ สิ่งมีชีวิต (พืชและสัตว์) สภาพภูมิประเทศ วัตถุต้นกำเนิดและระยะเวลา ความเหมาะสมต่อการผลิตพืชของดินแตกต่างกัน เนื่องจากลักษณะและสมบัติทางกายภาพ เคมีชีวภาพ และสัณฐานวิทยา (คณะกรรมการจัดทำปทานุกรมปฐพีวิทยา, 2551: 128)

1.5.3 การใช้ที่ดิน

“**การใช้ที่ดิน**” หมายถึง การจัดการที่ดินตามที่มนุษย์ต้องการ ซึ่งรวมทั้งการใช้ที่ดินในชนบท เขตชานเมือง และเขตอุตสาหกรรม เป็นต้น (FAO, 1993)

“**การใช้ที่ดิน**” หมายถึง ผลของความพยายามของมนุษย์ ในการดำเนินการเปลี่ยนแปลงลักษณะทางกายภาพพื้นที่ของทรัพยากรที่มีอยู่ เพื่อสนองความต้องการของตนเอง (Vink, 1975)

1.5.4 การวางแผนการใช้ที่ดิน

“**การวางนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน**” หมายความว่า การวางนโยบายและแผนการใช้ที่ดินให้เหมาะสมกับสภาพของดิน และสอดคล้องกับประเภทของที่ดินที่ได้จำแนกไว้

“**การวางแผนการใช้ที่ดิน**” หมายถึง กระบวนการของการเปลี่ยนแปลงที่เกี่ยวข้องกับการแสวงหาการใช้ประโยชน์จากทรัพยากร เป็นการกำหนดทิศทางของการลงทุน แนวทางการพัฒนาเทคโนโลยี เป็นการเปลี่ยนแปลงของหน่วยงานต่างๆ ให้ดำเนินการอยู่ในภาพรวมเดียวกัน และเป็นการ

เพิ่มศักยภาพทั้งในปัจจุบันและในอนาคตเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ (NRC, 1975 และ ADB , 2012)

1.5.5 “เศรษฐกิจที่ดิน” หมายความว่า ภาวะความสัมพันธ์ระหว่างประชากรกับที่ดินทางด้านเศรษฐกิจ

1.5.6 “เกษตรกรรม” หมายความว่า การทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ เลี้ยงสัตว์น้ำ และกิจกรรมอื่นตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

1.5.7 “การชะล้างพังทลายของดิน” หมายความว่า ปรากฏการณ์ซึ่งที่ดินถูกชะล้างกัดเซาะพังทลายด้วยพลังงานที่เกิดจากน้ำ ลม หรือโดยเหตุอื่นใดให้เกิดการเสื่อมโทรม สูญเสียเนื้อดิน หรือความอุดมสมบูรณ์ของดิน

1.5.8 “การอนุรักษ์ดินและน้ำ” หมายความว่า การกระทำใดๆ ที่มุ่งให้เกิดการระวังป้องกันรักษาดินและที่ดิน ไม่ให้เกิดความเสื่อมโทรม สูญเสีย รวมถึงการรักษา ปรับปรุง ความอุดมสมบูรณ์ของดิน และการรักษาน้ำในดินหรือบนผิวดินให้คงอยู่เพื่อรักษาคุณธรรมชาติให้เหมาะสมในการใช้ประโยชน์ที่ดินในการเกษตรกรรม

1.6 คำสำคัญ

ลดต้นทุนการผลิตยางพารา

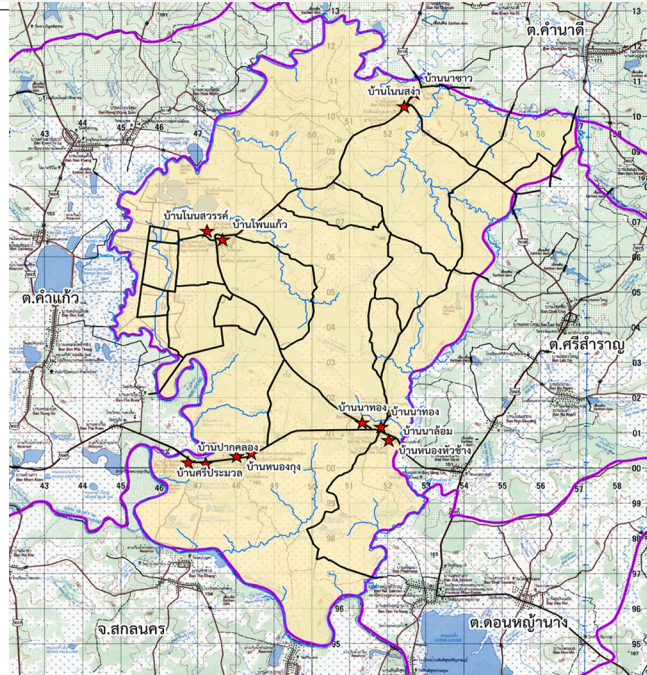
บทที่ 2

ข้อมูลทั่วไป

แผนที่สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ

คำอธิบายสัญลักษณ์

สัญลักษณ์	คำอธิบาย	เนื้อที่		สัญลักษณ์	คำอธิบาย	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ			ไร่	ร้อยละ
1. พื้นที่เกษตรกรรม (A)		58,990	83.06	2. พื้นที่ป่าไม้ (F)		254	0.36
A001	ไร่นาสวนผสม	3	0.00	F201	ป่าผลัดใบสมบูรณ์	254	0.36
A100	นาไร่ร้าง	233	0.33	3. พื้นที่เกษตรกรรม (M)		7,297	10.27
A101	นาข้าว	16,248	22.88	M101	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	855	1.20
A200	ไร่ร้าง	12	0.02	M102	ไม้ตะเภา	5,759	8.11
A201	พืชไร่ผสม	88	0.12	M201	พื้นที่คู่ม	637	0.90
A203	อ้อย	42	0.06	M403	พื้นที่ไร่	28	0.04
A204	มันสำปะหลัง	261	0.37	M405	พื้นที่ถม	19	0.03
A300	ไม้ยืนต้นเลื้อยไทร	448	0.63	4. พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U)		1,744	2.46
A302	ยางพารา	38,563	54.30	U	ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	1,744	2.46
A303	ปาล์มน้ำมัน	613	0.86	5. พื้นที่แหล่งน้ำ (W)		2,735	3.85
A304	ยูคาลิปตัส	2,443	3.44	W	พื้นที่แหล่งน้ำ	2,735	3.85
A305	สีก	23	0.03	รวมเนื้อที่ทั้งหมด		71,020	100.00
A701	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	14	0.02				

บทที่ 2 ข้อมูลทั่วไป

2.1 ที่ตั้งและอาณาเขต

ตำบลหนองหัวช้างตั้งอยู่ในเขตอำเภอพรเจริญของจังหวัดบึงกาฬ อยู่ทางทิศตะวันตกของอำเภอพรเจริญ ห่างจากอำเภอพรเจริญ ประมาณ 16 กิโลเมตร ตำบลหนองหัวช้างมีพื้นที่ประมาณ 71,020 ไร่ และมีอาณาเขตติดต่อกับตำบลและอำเภอใกล้เคียงดังนี้ (รูปที่ 2-1)

ทิศเหนือ	ติดต่อกับตำบลค่านาดีอำเภอเมืองบึงกาฬ
ทิศใต้	ติดต่อกับตำบลดอนหญ้านาง อำเภอพรเจริญ ตำบลดงเหนือ อำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับตำบลศรีสำราญ
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับตำบลคำแก้ว เขตอำเภอโซ่พิสัย

2.2 การแบ่งส่วนการปกครอง

ตำบลหนองหัวช้าง แบ่งการปกครองออกเป็น 11 หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่ 1	บ้านหนองหัวช้าง	มีเนื้อที่ 14.1 ตารางกิโลเมตร
หมู่ที่ 2	บ้านท่าศรีชมชื่น	มีเนื้อที่ 4.1 ตารางกิโลเมตร
หมู่ที่ 3	บ้านหนองกุง	มีเนื้อที่ 4.0 ตารางกิโลเมตร
หมู่ที่ 4	บ้านโนนสวรรค์	มีเนื้อที่ 7.0 ตารางกิโลเมตร
หมู่ที่ 5	บ้านนาชาว	มีเนื้อที่ 10.0 ตารางกิโลเมตร
หมู่ที่ 6	บ้านนาทอง	มีเนื้อที่ 11.2 ตารางกิโลเมตร
หมู่ที่ 7	บ้านปากคลอง	มีเนื้อที่ 6.0 ตารางกิโลเมตร
หมู่ที่ 8	บ้านนาล้อม	มีเนื้อที่ 14.0 ตารางกิโลเมตร
หมู่ที่ 9	บ้านโนนสง่า	มีเนื้อที่ 8.0 ตารางกิโลเมตร
หมู่ที่ 10	บ้านโนนแก้ว	มีเนื้อที่ 10. 0 ตารางกิโลเมตร
หมู่ที่ 11	บ้านศรีประมวณ	มีเนื้อที่ 6. 0 ตารางกิโลเมตร

2.3 ประวัติและเอกลักษณ์

เดิมมีบุคคลกลุ่มหนึ่งได้อพยพมาจากเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ชาวบ้านอพยพถิ่นฐานลงมาตามลำแม่น้ำโขงโดยใช้เรือหรือแพล่องลงไปและมาพักอยู่บริเวณเมืองชัยบุรี (อำเภอบึงกาฬในปัจจุบัน) และได้อพยพเข้ามาหาที่อยู่อาศัยและที่ทำกินจึงได้มาพบพื้นที่บริเวณที่ตั้งหมู่บ้านหนองหัวช้างในปัจจุบัน ซึ่งมีทำเลเหมาะที่จะเป็นที่อยู่อาศัยและที่ทำมาหากิน

ตั้งชื่อว่าบ้านหนองหัวช้าง นั้นก็เพราะมีผู้ไปพบโครงกระดูกหัวช้างอยู่ในบริเวณหนองทางทิศใต้ใกล้กับบริเวณตั้งบ้านเรือน จึงเรียกหนองน้ำดังกล่าวว่าหนองหัวช้าง และได้ตั้งชื่อหมู่บ้านว่าบ้านหนองหัวช้างจนถึงปัจจุบัน และในปี พ.ศ. 2418 ทางราชการจึงได้ตั้งเป็นหมู่บ้านอย่างเป็นทางการ ชื่อว่าบ้านหนองหัวช้าง ตำบลดอนหญ้านาง อำเภอบึงกาฬ

ต่อมามีคนอพยพมาตั้งถิ่นฐานเพิ่มมากขึ้น โดยอพยพมาจากเขตจังหวัดในภาคอีสาน เช่น สกลนคร , นครพนม , อุบลราชธานี , กาฬสินธุ์ , ฯลฯ ทำให้มีจำนวนหมู่บ้านเพิ่มมากขึ้นในพื้นที่ใกล้เคียง ต่อมาเดือนพฤศจิกายน 2522 ทางราชการได้แยกการปกครองจากตำบลดอนหญ้านางเป็นตำบลหนองหัวช้าง โดยตั้งชื่อตำบลตามชื่อหมู่บ้านทำให้เป็นศูนย์กลางของตำบล คือ หนองหัวช้าง โดยมีหมู่บ้านทั้งหมดจำนวน 5 หมู่บ้าน คือ 1. บ้านหนองหัวช้าง 2. บ้านท่าศรีชมชื่น 3. บ้านหนองกุง 4. บ้านโนนสวรรค์ 5. บ้านนาสาว ซึ่งกำนันคนแรกคือ นายทองมา จันปัดถา และเมื่อปี 2538 แผนรัฐบาลได้มีการปรับปรุงระบบบริหารราชการแผ่นดินตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ตำบลหนองหัวช้างได้รับการยกฐานะจากสภาตำบลนิติบุคคล ประกอบไปด้วยหมู่บ้านในเขตปกครองทั้งหมด จำนวน 11 หมู่บ้าน

วิสัยทัศน์ " หนองหัวช้างน่าอยู่ เชิดชูประเพณีวัฒนธรรม น้อมนำเศรษฐกิจพอเพียง

สื่อเลื่องลือขานขาน พัฒนาองค์กร คู่คุณธรรม"

งานประเพณีที่สำคัญคืองานประเพณีแข่งเรือยาวเชื่อมสัมพันธ์ไทย-ลาว ซึ่งจัดเป็นประจำทุกปีในช่วงเดือนกันยายน มีการประกอบงานบุญต่างๆ ที่เกี่ยวกับพุทธศาสนา และตามความเชื่อของท้องถิ่น เช่น งานประเพณีออกพรรษา ไหลเรือไฟ งานสงกรานต์ สรงน้ำผู้สูงอายุ และสรงน้ำพระ เป็นต้น

ผลิตภัณฑ์โอท็อป (OTOP)

สุรากลั่นช้างทอง (รหัสโอท็อป 430400184901) กลุ่มเกษตรกรทำนาช้างทอง

ผ้าห่มนวม (รหัสโอท็อป 430400644901) กลุ่มผลิตผ้าห่มนวมบ้านหนองกุง

(องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหัวช้าง อำเภอบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ,2563)

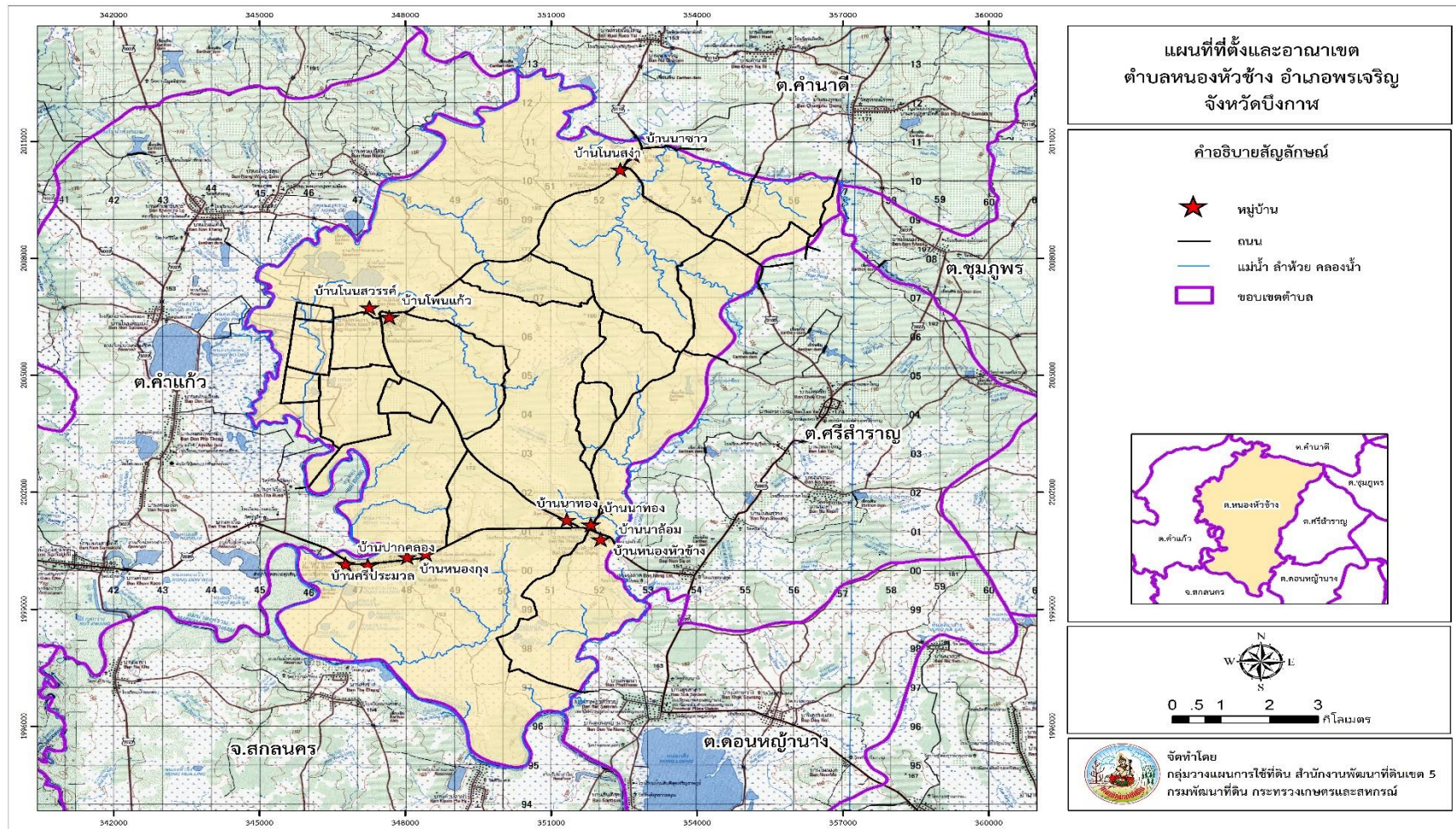

2.4 สภาพภูมิประเทศ

สภาพภูมิประเทศขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองหัวช้าง เป็นพื้นที่ราบสลับที่สูงเป็นลอน ลูกคลื่น ซึ่งลาดเอียงไปจากทิศเหนือไปทิศใต้ เหมาะสำหรับการทำการเกษตรและเลี้ยงสัตว์ ดังรายละเอียด (รูปที่ 2-2 และรูปที่ 2-3)

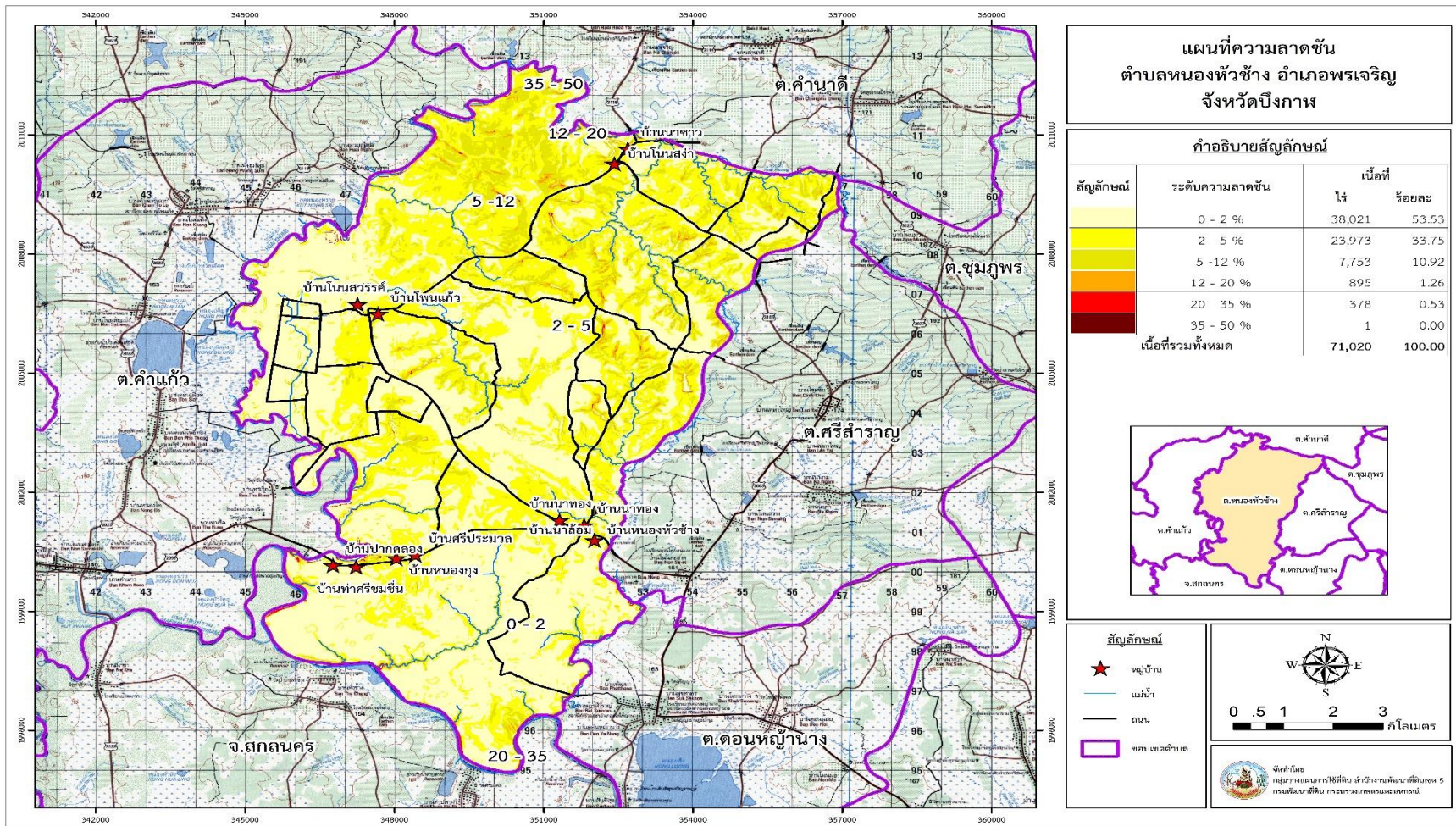
แผนการใช้ที่ดินตำบลหนองหัวช้าง อำเภอรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ

รูปที่ 2-1 ที่ตั้งและอาณาเขต ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ

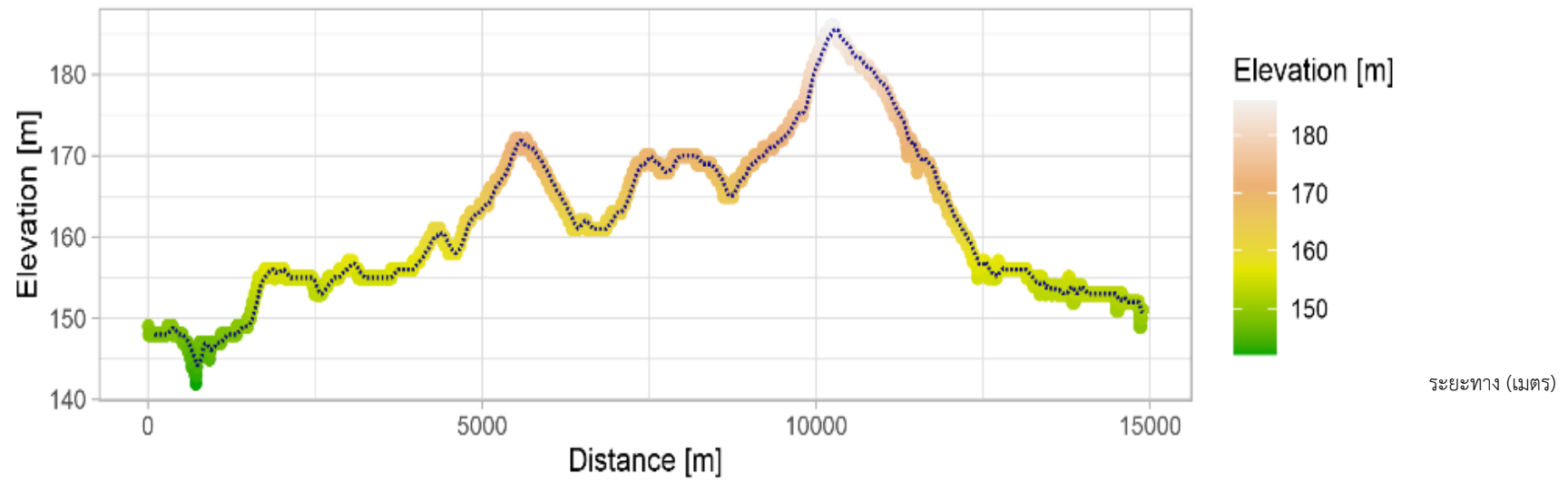
แผนการใช้ที่ดินตำบลหนองหัวช้าง อำเภอรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ

รูปที่ 2-2 ความลาดชัน ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ

ความสูงระดับทะเลปานกลาง (เมตร)

รูปที่ 2-3 ภูมิประเทศ ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ

2.5 สภาพภูมิอากาศ

จากข้อมูลสถิติภูมิอากาศในคาบ 30 ปี (ช่วงปี พ.ศ. 2534 -2563) ณ สถานีตรวจวัดอากาศจังหวัดหนองคาย (ตารางที่ 2-1) และข้อมูลค่าเฉลี่ยเส้นชั้นน้ำฝนตำบลหนองหัวช้าง (รูป 2-4) พบว่า ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ ได้รับอิทธิพลของมรสุมที่พัดประจำฤดูกาล 2 ชนิด คือ มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ พัดพามวลอากาศเย็นและแห้งจากประเทศจีนเข้าปกคลุมประเทศไทย ในช่วงฤดูหนาว (ตั้งแต่ประมาณกลางเดือนตุลาคมถึงประมาณเดือนกุมภาพันธ์) ทำให้มีอากาศหนาวเย็นและแห้งทั่วไป และมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ซึ่งพัดพามวลอากาศชื้นจากทะเล และมหาสมุทรเข้าปกคลุมประเทศไทยในช่วงฤดูฝน (ประมาณกลางเดือนพฤษภาคมถึงประมาณกลางเดือนตุลาคม) ทำให้มีฝนตกชุกทั่วไป

อุณหภูมิ เฉลี่ยตลอดปี 26.9 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยตลอดปี 32.6 องศาเซลเซียส โดยพบอุณหภูมิสูงสุดในเดือนเมษายน คือ 36.2 องศาเซลเซียส และพบอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยตลอดปี 22.3 องศาเซลเซียส โดยพบอุณหภูมิต่ำสุดในเดือนมกราคม คือ 17.3 องศาเซลเซียส

ปริมาณน้ำฝน ปริมาณน้ำฝนรวมตลอดปี 1,676.6 มิลลิเมตร โดยในเดือนสิงหาคมมีปริมาณน้ำฝนมากที่สุด 346.5 มิลลิเมตร และเดือนธันวาคมมีปริมาณน้ำฝนน้อยที่สุด คือ 9.1 มิลลิเมตร

ความชื้นสัมพัทธ์ มีความชื้นสัมพัทธ์ตลอดปี 73.8 เปอร์เซ็นต์ สูงสุดในเดือนสิงหาคม เท่ากับ 85.0 เปอร์เซ็นต์ และต่ำสุดในเดือนเดือนมีนาคม เท่ากับ 64.0 เปอร์เซ็นต์

การวิเคราะห์สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร ซึ่งเป็นการวิเคราะห์หาช่วงฤดูกาลเพาะปลูกพืชตลอดจนช่วงระยะเวลาที่พืชเสี่ยงต่อการขาดน้ำ โดยใช้ข้อมูลปริมาณน้ำฝนรายเดือนเฉลี่ย และค่าศักยภาพการคายระเหยน้ำอ้างอิง (Evapotranspiration : ETo) ของพืชรายเดือนเฉลี่ย ซึ่งคำนวณโดยใช้โปรแกรม Cropwat for Windows Version 8 โดยใช้สมการ Penman-Monteith จากนั้นพิจารณาจากระยะเวลาช่วงที่เส้นน้ำฝนอยู่เหนือเส้น 0.5 ETo เป็นหลัก เพื่อหาช่วงระยะเวลาที่เหมาะสมในการปลูกพืช ของตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ สามารถสรุปสมดุลของน้ำเพื่อการเกษตรในเขตอาศัยน้ำฝนได้ดังนี้

1) ช่วงระยะเวลาที่เหมาะสมในการเพาะปลูก อยู่ในช่วงต้นเดือนมีนาคมถึงต้นเดือนพฤศจิกายน และหลังจากหมดฤดูฝนประมาณหนึ่งเดือน ในดินยังคงมีความชื้นเหลืออยู่เพียงพอสำหรับปลูกพืชไร่ พืชหลังนา หรือพืชผักอายุสั้นได้

2) ชვნ้ำมากเกินพอ อยู่ในช่วงกลางเดือนเมษายนถึงปลายเดือนตุลาคม เป็นช่วงที่มีปริมาณน้ำฝนมาก โดยเฉพาะบริเวณที่ลุ่มหรือบริเวณริมฝั่งแม่น้ำ อาจเกิดน้ำท่วมซึ่งส่งผลเสียหายกับผลผลิตได้

3) ช่วงเวลาที่ไม่เหมาะสมต่อการเพาะปลูก หรือช่วงขาดน้ำ เป็นช่วงฤดูแล้ง มีปริมาณน้ำฝน และการกระจายตัวของฝนน้อย ไม่เพียงพอต่อการเจริญเติบโตของพืชจะอยู่ในช่วงปลายเดือนพฤศจิกายนถึงต้นเดือนมีนาคมของปีถัดไป ในช่วงเวลาดังกล่าวหากได้รับน้ำชลประทานช่วยก็จะสามารถปลูกพืชได้ และควรจัดหาแหล่งน้ำสำรองสำหรับปลูกพืชในฤดูแล้ง (รูปที่ 2-4)

ตารางที่ 2-1 สถิติภูมิอากาศ ณ สถานีตรวจอากาศ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย (ปี พ.ศ.2534-2563)

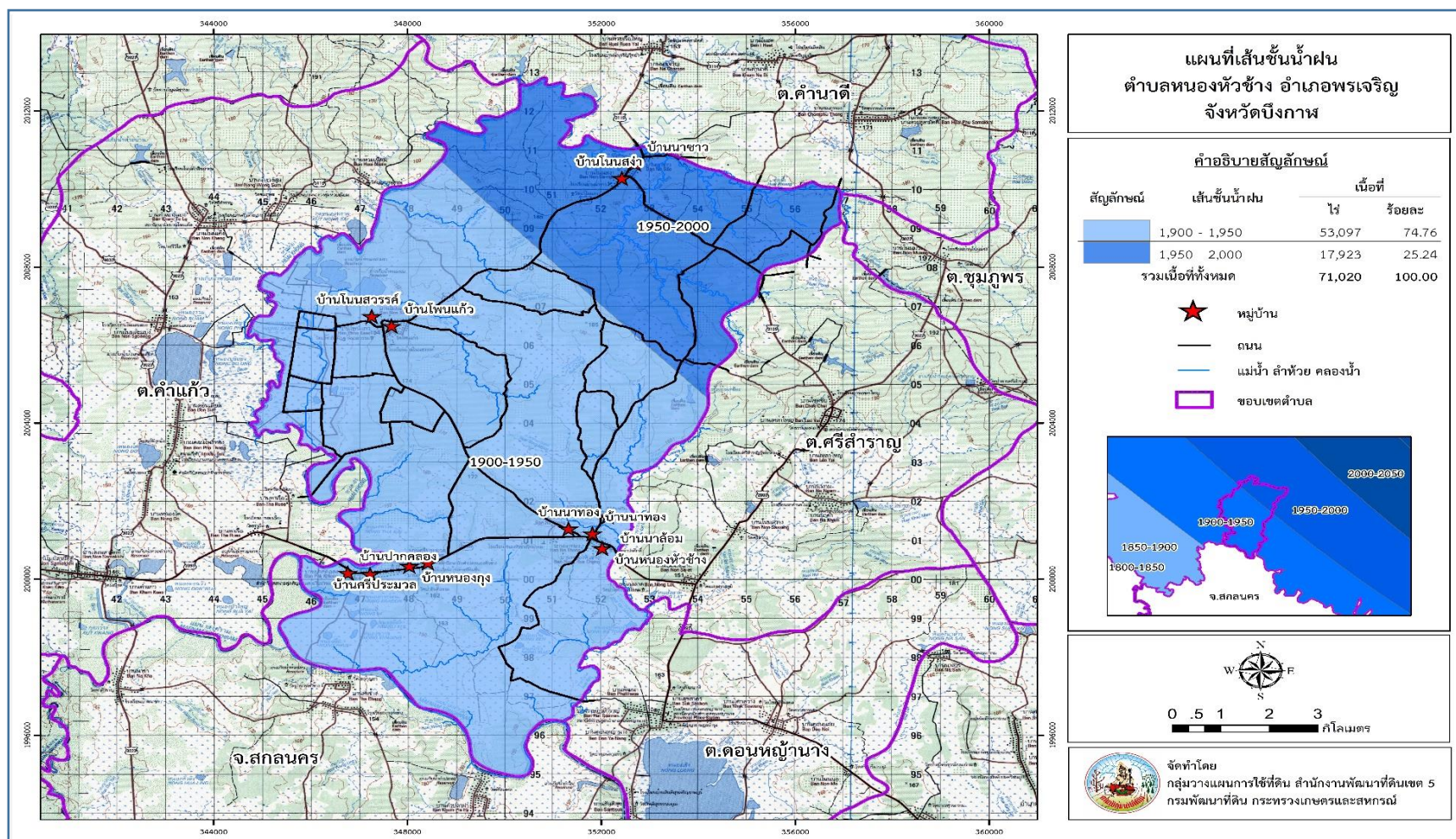
เดือน	ปริมาณน้ำฝน (มม.)	น้ำฝนที่ใช่ประโยชน์ (มม.)*	จำนวนวันที่ฝนตก (วัน)	อุณหภูมิสูงสุด (°ซ.)	อุณหภูมิต่ำสุด (°ซ.)	อุณหภูมิเฉลี่ย (°ซ.)	ความชื้นสัมพัทธ์ (%)	ศักยภาพการคายระเหยน้ำ (มม.)*
ม.ค.	11.7	11.5	2.0	29.8	17.3	23.0	68.0	58.0
ก.พ.	20.1	19.5	2.8	32.1	19.1	25.0	65.0	59.9
มี.ค.	45.2	41.9	5.7	34.7	22.2	27.9	64.0	77.5
เม.ย.	79.4	69.3	8.1	36.2	24.5	29.7	67.0	82.5
พ.ค.	229.5	145.2	16.5	34.7	24.9	29.0	76.0	81.5
มิ.ย.	252.5	150.3	19.1	33.4	25.1	28.6	81.0	74.7
ก.ค.	316.5	156.7	21.1	32.6	24.9	28.1	83.0	75.3
ส.ค.	346.5	159.7	22.5	32.1	24.6	27.7	85.0	72.9
ก.ย.	261.5	151.2	17.4	32.2	24.4	27.8	83.0	67.8
ต.ค.	88.1	75.7	7.9	32.2	23.2	27.2	76.0	68.2
พ.ย.	16.5	16.1	2.3	31.3	20.4	25.3	70.0	62.1
ธ.ค.	9.1	9.0	1.2	29.4	17.5	22.9	68.0	59.8
รวม	1,676.6	1,006.1	126.6	-	-	-	-	840.2
เฉลี่ย	-	-	-	32.6	22.3	26.9	73.8	-

ที่มา: กรมอุตุนิยมวิทยา (2563)

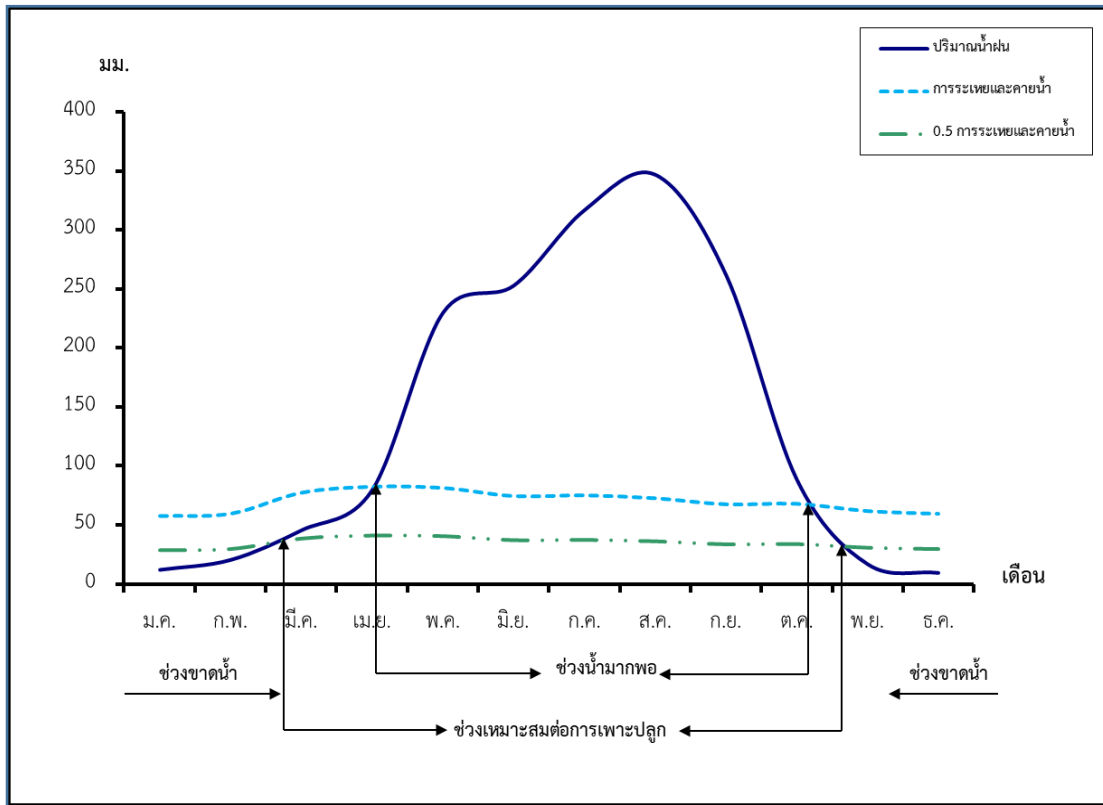
หมายเหตุ : * จากการคำนวณโดยโปรแกรม Cropwat for Windows Version 8.0

แผนการใช้ที่ดินตำบลหนองหัวช้าง อำเภอรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ

รูปที่ 2-4 เส้นชั้นน้ำฝนในคาบ 30 ปี (พ.ศ. 2534 -2563) ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ

รูปที่ 2-5 สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร จังหวัดบึงกาฬ

2.6 สภาพการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

สภาพการใช้ที่ดินตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ (ตารางที่ 2-2 และ รูปที่ 2-6) ซึ่งสำรวจโดยกลุ่มวางแผนการใช้ที่ดิน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 5 (2563) ประกอบด้วย ประเภทการใช้ที่ดินต่างๆ ดังนี้

(1) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง มีเนื้อที่ 1,744 ไร่ หรือ ร้อยละ 2.46 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย บ้านเรือน สถานที่ราชการและสถาบันต่างๆ รีสอร์ท เกสต์เฮ้าส์ และถนน

(2) พื้นที่เกษตรกรรม มีเนื้อที่ 58,990 ไร่ หรือร้อยละ 83.06 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วยการใช้ประโยชน์ที่ดินด้านเกษตรกรรมต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ คือ

- (2.1) ไร่นาสวนผสม มีเนื้อที่ 3 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของพื้นที่ตำบล
- (2.2) นาไร่ มีเนื้อที่ 233 ไร่หรือร้อยละ 0.33 ของพื้นที่ตำบล
- (2.3) นาข้าว มีเนื้อที่ 16,248 ไร่ หรือร้อยละ 22.88 ของพื้นที่ตำบล
- (2.4) ไร่ร้าง มีเนื้อที่ 12 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของพื้นที่ตำบล
- (2.5) พืชไร่ผสม มีเนื้อที่ 88 ไร่ หรือร้อยละ 0.12 ของพื้นที่ตำบล
- (2.6) อ้อย มีเนื้อที่ 42 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของพื้นที่ตำบล

- (2.7) มันสำปะหลัง มีเนื้อที่ 261 ไร่ หรือร้อยละ 0.37 ของพื้นที่ตำบล
- (2.8) ไม้ยืนต้นเสื่อมโทรม มีเนื้อที่ 448 ไร่หรือร้อยละ 0.63 ของพื้นที่ตำบล
- (2.9) ยางพารา มีเนื้อที่ 38,563 ไร่ หรือร้อยละ 54.30 ของพื้นที่ตำบล
- (2.10) ปาล์มน้ำมัน มีเนื้อที่ 613 ไร่ หรือร้อยละ 0.86 ของพื้นที่ตำบล
- (2.11) ยูคาลิปตัส มีเนื้อที่ 2,443 ไร่ หรือร้อยละ 3.44 ของพื้นที่ตำบล
- (2.12) สัก มีเนื้อที่ 23 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของพื้นที่ตำบล
- (2.13) ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ มีเนื้อที่ 14 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของพื้นที่ตำบล
- (3) พื้นที่ป่าไม้ มีเนื้อที่ 254 ไร่ หรือร้อยละ 0.36 ของพื้นที่ตำบล
- (4) พื้นที่แหล่งน้ำ มีเนื้อที่ 2,735 ไร่ หรือร้อยละ 3.85 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำในไร่นา และคลองชลประทาน
- (5) พื้นที่เบ็ดเตล็ดอื่นๆ มีเนื้อที่ 7,297 ไร่ หรือร้อยละ 10.27 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย ทุ่งหญ้าธรรมชาติ ไม้ละเมาะ พื้นที่ลุ่ม ที่หินโผล่ และพื้นที่ถม

ตารางที่ 2-2 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ

หน่วยแผนที่	สภาพการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	1,744	2.46
A	พื้นที่เกษตร	58,990	83.06
A001	ไร่นาสวนผสม	3	0.00
A100	นาร้าง	233	0.33
A101	นาข้าว	16,248	22.88
A200	ไร่ร้าง	12	0.02
A201	พืชไร่ผสม	88	0.12
A203	อ้อย	42	0.06
A204	มันสำปะหลัง	261	0.37
A300	ไม้ยืนต้นเสื่อมโทรม	448	0.63
A302	ยางพารา	38,563	54.30
A303	ปาล์มน้ำมัน	613	0.86

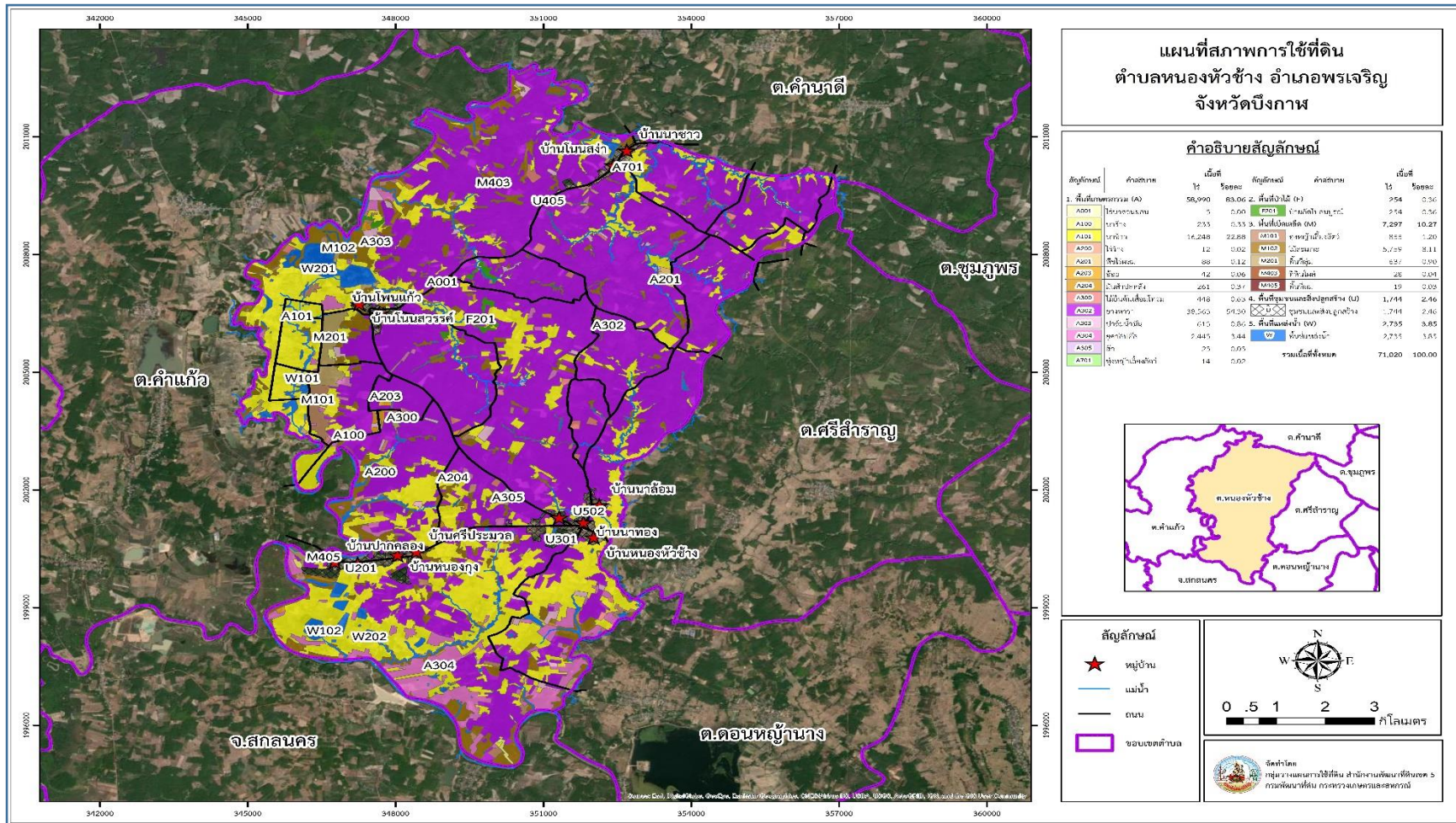

หน่วยแผนที่	สภาพการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A304	ยูคาลิปตัส	2,443	3.44
A305	สัก	23	0.03
A701	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	14	0.02
F	พื้นที่ป่าไม้	254	0.36
F201	ป่าผลัดใบสมบูรณ์	254	0.36
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	7,297	10.27
M101	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	855	1.20
M102	ไม้ละเมาะ	5,759	8.11
M201	พื้นที่ลุ่ม	637	0.90
M403	ที่หินโผล่	28	0.04
M405	พื้นที่ถม	19	0.03
W	พื้นที่แหล่งน้ำ	2,735	3.85
รวมเนื้อที่ทั้งหมด		71,020	100.00

ที่มา: กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน (2563)

แผนการใช้ที่ดินตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ

รูปที่ 2-6 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ

2.7 สภาพเศรษฐกิจและสังคม

2.7.1 สภาพสังคมโดยทั่วไป

1) ประชากร

ตำบลหนองหัวช้างมีประชากรทั้งสิ้น 8,118 คน แยกเป็นชาย 4,090 คน แยกเป็นหญิง 4,028 คน มีความหนาแน่นเฉลี่ย 86 คนต่อตารางกิโลเมตร คร้วเรือน 2,356 คร้วเรือน (ตารางที่ 2-3)

เป็นครัวเรือนเกษตรที่มากขึ้นทะเบียนกรมส่งเสริมการเกษตร 1,422 ครัวเรือน หรือร้อยละ 60.36 เป็นครัวเรือนที่ประกอบอาชีพอื่นๆ และครัวเรือนเกษตรที่ไม่ได้มาขึ้นทะเบียนกรมส่งเสริมการเกษตร 934 ครัวเรือน หรือร้อยละ 39.64 (ตารางที่ 2-4 และรูปที่ 2-7)

สำหรับในอนาคตข้างหน้า คาดว่าจำนวนประชากรในตำบลหนองหัวช้างจะเพิ่มขึ้น เนื่องจากการประชากรที่ไปประกอบอาชีพนอกเขตพื้นที่จะอพยพเข้ามาจำนวนมาก สาเหตุมาจากมีแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ สามารถสร้างรายได้เพิ่มขึ้น

ตารางที่ 2-3 จำนวนประชากรในพื้นที่ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ ปี 2563

ตำบล/หมู่บ้าน	จำนวนประชากร			จำนวน / ครัวเรือน
	ชาย	หญิง	รวม	
หมู่ที่ ๑	550	531	1,081	301
หมู่ที่ ๒	397	403	800	228
หมู่ที่ ๓	371	338	709	194
หมู่ที่ ๔	210	212	422	117
หมู่ที่ ๕	403	388	791	216
หมู่ที่ ๖	564	645	1,209	356
หมู่ที่ ๗	177	201	378	118
หมู่ที่ ๘	327	268	959	183
หมู่ที่ ๙	407	365	772	250
หมู่ที่ ๑๐	428	428	856	234
หมู่ที่ ๑๑	256	249	505	159
รวม	4,090	4,028	8,118	2,356

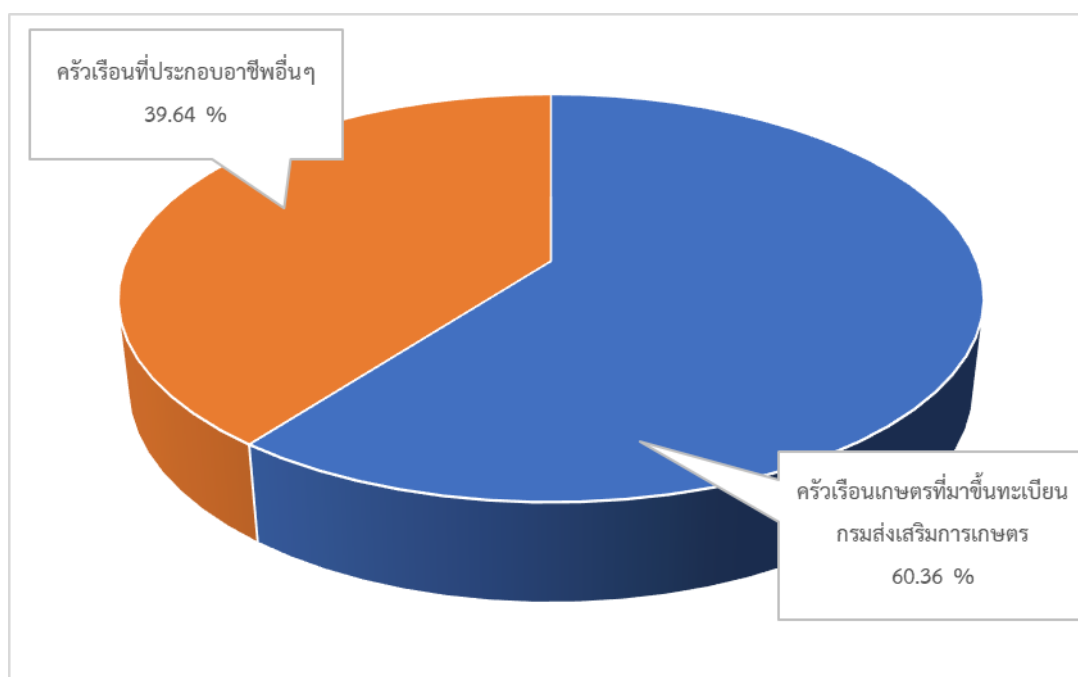
ที่มา: องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหัวช้าง อำเภอรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ (2563)

ตารางที่ 2-4 จำนวนและสัดส่วนครัวเรือนเกษตร ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอรเจริญ
จังหวัดบึงกาฬ ปี 2563

รายการ	จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ
จำนวนครัวเรือนทั้งหมด ¹⁾	2,356	100.00
- จำนวนครัวเรือนเกษตรที่มาขึ้นทะเบียนกรมส่งเสริมการเกษตร ²⁾	1,422	60.36
- จำนวนครัวเรือนที่ประกอบอาชีพอื่นๆ และจำนวนครัวเรือนเกษตรที่ไม่ได้มาขึ้นทะเบียนฯ	934	39.64

ที่มา: กรมส่งเสริมการเกษตร (2563)

รูปที่ 2-7 สัดส่วนครัวเรือนเกษตร ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ

2) สภาพทั่วไป

จากข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้านหรือชุมชน ปี 2563 สภาพทั่วไปของตำบลหนองหัวช้าง ได้แก่ แหล่งน้ำ โครงสร้างพื้นฐาน การประกอบอาชีพ สถานที่สำคัญ การคมนาคมขนส่ง ตำบลบ้านหนองหัวช้าง มีทางหลวงจังหวัดหมายเลข 2095 ระยะทางห่างจากจังหวัดบึงกาฬ ประมาณ 63 กิโลเมตร และห่างจากอำเภอรเจริญ ประมาณ 18 กิโลเมตร เส้นทางสายสำคัญมีดังนี้

- ทางหลวงจังหวัดหมายเลข 2095 (พรเจริญ – โซ่พิสัย)

- ถนนคอนกรีตเสริมเหล็กภายในหมู่บ้าน ร้อยละ 85

- ถนนลูกรังเชื่อมต่อระหว่างหมู่บ้านและพื้นที่การเกษตร ร้อยละ 90 และได้ดำเนินการปรับปรุงพัฒนาเส้นทางคมนาคมให้ประชาชนสามารถสัญจรได้สะดวก รวดเร็ว และปลอดภัยมากขึ้น การไฟฟ้าจัดให้มีไฟฟ้าสาธารณะภายในหมู่บ้านเพื่อทำให้เกิดแสงสว่างเพื่อสะดวกในการเดินทางและลดอุบัติเหตุลดปัญหาอาชญากรรม รวมถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ตำบลหนองหัวช้างมีไฟฟ้าใช้ทั่วครัวเรือน และมีการขยายเขตไฟฟ้าเป็นบางจุด

3) แหล่งน้ำใช้ในครัวเรือนและแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น แหล่งน้ำตามธรรมชาติ ได้แก่ ลำน้ำและลำห้วย 15 สาย บึง และหนอง 50 แห่ง แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น ได้แก่ ฝาย 15 แห่ง บ่อน้ำตื้น 23 แห่ง อ่างเก็บน้ำ 1 แห่ง บ่อน้ำโยก 35 แห่ง และบ่อบาดาล 12 แห่ง ในส่วนของน้ำดื่มน้ำใช้ มีการใช้น้ำประปาและสูบน้ำบาดาลมาใช้ทุกหมู่บ้าน

4) สถาบันการศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา 4 แห่ง โรงเรียนมัธยมศึกษา 1 แห่ง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำนวน 6 ศูนย์ ที่อ่านหนังสือพิมพ์ 11 แห่ง

5) โครงสร้างพื้นฐาน/บริการสาธารณะ มีวัด/ที่พิกสงฆ์/สำนักสงฆ์ 11 แห่ง สถานีอนามัยประจำตำบล/สาธารณสุข 1 แห่ง วิสาหกิจชุมชน 3 แห่ง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองหัวช้าง 1 แห่ง ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีประจำตำบล 1 แห่ง ที่ทำการไปรษณีย์ 1 แห่ง สถานีโทรคมนาคม 1 แห่ง และ สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล 1 แห่ง

6) สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ ในพื้นที่เทศบาลตำบลหนองหัวช้าง มีแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ เช่น จุดชมวิวบ้านท่าศรีชมชื่น แหล่งท่องเที่ยวดานยาว แหล่งท่องเที่ยวดานหินเล่า

ดังรายละเอียดในตารางที่ 2-5

ตารางที่ 2-5 สภาพสังคมในพื้นที่ของตำบลหนองหัวช้าง อำเภอรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ ปี 2563

สภาพสังคม	จำนวน (แห่ง)
แหล่งน้ำตามธรรมชาติ	
ลำน้ำและห้วย	15
หนอง	50
สถาบันการศึกษา	
โรงเรียนระดับประถมศึกษา	4
โรงเรียนระดับมัธยม	1
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	6
ที่อ่านหนังสือพิมพ์	11
โครงสร้างพื้นฐาน/บริการสาธารณะในหมู่บ้าน(แห่ง)	
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ	1
สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล	1
วัด/ที่พักสงฆ์/สำนักสงฆ์	11
ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีประจำตำบล	1
ที่ทำการไปรษณีย์	1
สถานีโทรคมนาคม	1
วิสาหกิจชุมชน	3
สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ	
จุดชมวิวย่านท่าศรีชมชื่น	1
แหล่งท่องเที่ยวดานยาว	1
แหล่งท่องเที่ยวดานหินเล่า	1

ที่มา: องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหัวช้าง อำเภอรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ (2563)

7) หมอдинอาสา กรมพัฒนาที่ดิน

หมอดินอาสาในตำบลหนองหัวช้าง มีจำนวน 13 ราย ดังนี้

1. นางประธม จันปัดถา	หมอดินตำบลหนองหัวช้าง
2. นายเจริญ เคนรักษา	หมอดินหมู่บ้านหนองหัวช้าง
3. นายนิพันธ์ คำมุงคุณ	หมอดินหมู่บ้านท่าศรีชมชื่น
4. นายวงศ์สอน อิมใจ	หมอดินหมู่บ้านบ้านหนองกุง
5. นางมลิวรรณ อิมใจ	หมอดินหมู่บ้านบ้านหนองกุง
6. นายสมบัตร์ ศิริกาญจน์	หมอดินหมู่บ้านโนนสวรรค์
7. นางเยี่ยม สุพร	หมอดินหมู่บ้านนาขาว
8. นางมาลัย สุดมี	หมอดินหมู่บ้านนาขาว
9. นางฐิติพร โพธิ์เวียง	หมอดินหมู่บ้านบ้านนาทอง
10. นายสมหมาย สืบสิงห์	หมอดินหมู่บ้านปากคลอง
11. นายทวี โปสา	หมอดินหมู่บ้านนาล้อม
12. นางสกล บุญตะนัย	หมอดินหมู่บ้านโนนสง่า
13. นายสมจิตร พันสาย	หมอดินหมู่บ้านโนนแก้ว

(กรมพัฒนาที่ดิน 2564)

8) การถือครองที่ดิน

ปี 2563 ประชากรตำบลหนองหัวช้างจำนวน 8,118 คน ถือครองที่ดินเฉลี่ยคนละ 4.38 ไร่

9) ลักษณะทางเศรษฐกิจ

สภาพเศรษฐกิจของชุมชนส่วนใหญ่ชาวบ้านมีอาชีพหลักคือ ทำการเกษตรกรรม ได้แก่ ปลูกยางพาราเป็นหลัก รองลงมาคือปลูกข้าวนาปี นาปรัง ปาล์ม น้ำมัน มันสำปะหลัง อาชีพรอง คือ การเลี้ยงสัตว์ ได้แก่ ไก่ เป็ด แพะ และสุกร หรือทำการค้าขาย มีการทำประมงพื้นบ้านจากอุปกรณ์แบบง่ายๆ ที่สร้างขึ้นเอง ส่วนมากจะทำประมงเพื่อใช้ประกอบอาหารในครัวเรือน

9.1) การประกอบอาชีพ

ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรม ได้แก่ ปลูกยางพารา การทำนา ทำไร่ ทำสวน และมีอาชีพเสริม เช่น การทอเสื่อกก ปลาร้าบอง โดยมีการพาณิชย์/กลุ่มอาชีพ ได้แก่ กลุ่มผู้ปลูกยางพาราทุกหมู่บ้านกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร หมู่ 1,2,3,5,9,10 กลุ่มเกษตรกรทำนาข้างทอง หมู่ 6

9.1.1) อาชีพทำเกษตรกรรม ได้แก่ ปลูกยางพารา ข้าวนาปี นาปรัง ปาล์ม น้ำมัน มันสำปะหลัง รองลงมาได้แก่ การเลี้ยงสัตว์ส่วนใหญ่เลี้ยงภายในครอบครัวใช้เพื่อบริโภค สัตว์เลี้ยงมากที่สุด ได้แก่ ไก่ เป็ด แพะ และสุกร และด้านอาชีพประมงตำบลหนองหัวช้าง มีการทำประมงพื้นบ้านจากอุปกรณ์แบบง่ายๆ ที่สร้างขึ้นเอง ส่วนมากจะทำประมงเพื่อใช้ประกอบอาหารในครัวเรือน

9.1.2) ด้านอุตสาหกรรม

การผลิตส่วนใหญ่เป็นแบบอุตสาหกรรมในครัวเรือนและกลุ่มอาชีพ เช่น

- โรงงานผลิตน้ำดื่ม	จำนวน 1 แห่ง
- โรงงานผลิตน้ำดื่มชุมชน	จำนวน 11 แห่ง
- โรงงานกลั่นสุราชุมชน	จำนวน 2 แห่ง

9.2) ด้านแรงงาน

ประชากรส่วนใหญ่จะใช้แรงงานจากคนภายในตำบลเพราะ ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ นอกนั้นเป็นรับจ้างทั่วไป รับราชการ รับเหมาก่อสร้าง และงานอื่นๆ

9.3) ด้านการสังคมสงเคราะห์

9.3.1 เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	จำนวน 1,131 คน
9.3.2 เบี้ยความพิการ	จำนวน 257 คน
9.3.3 เงินสงเคราะห์ผู้ป่วยเอดส์	จำนวน 7 คน

9.4) ด้านรายได้-รายจ่าย

รายได้มาจากการทำเกษตรกรรม (ทำสวน ทำนา ปลูกสัตว์) รับจ้าง รับราชการ และอาชีพเสริม จากข้อมูลพื้นฐาน (จปฐ.) ปี 2562 พบว่า รายได้ครัวเรือนเฉลี่ย 204,632 บาทต่อปี และรายได้บุคคลเฉลี่ย 65,931 บาทต่อปี ในส่วนของด้านรายจ่าย มีรายจ่ายครัวเรือนเฉลี่ย 119,617 บาทต่อปี และรายจ่ายบุคคลเฉลี่ย 38,540 บาทต่อปี (ตารางที่ 2-6 และ ตารางที่ 2-7) เมื่อพิจารณาแล้ว พบว่า รายจ่ายของครัวเรือนส่วนใหญ่ใช้ไปในการอุปโภค บริโภคที่จำเป็น รองลงมาเป็นการชำระหนี้สิน คิดเป็นร้อยละ 34.93 และ 32.49 ตามลำดับ

ตารางที่ 2-6 รายได้เฉลี่ยครัวเรือน ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ ปี 2562

พื้นที่	แหล่งรายได้ของครัวเรือน (บาท/ปี)				รายได้	รายได้
	อาชีพหลัก	อาชีพรอง	รายได้อื่น	ทำ-หาเอง	ครัวเรือน	บุคคล
					เฉลี่ย	เฉลี่ย
					(บาท/ปี)	(บาท/ปี)
หมู่ที่ 01 บ้านหนองหัวช้าง	137,112.03	20,717.01	31,464.73	11,595.64	200,889.42	68,575.57
หมู่ที่ 02 บ้านท่าศรีชมชื่น	90,548.65	24,248.73	18,665.41	19,678.68	153,141.46	58,294.59
หมู่ที่ 03 บ้านหนองกุง	112,920.73	36,173.78	15,715.24	25,497.80	190,307.56	57,057.59
หมู่ที่ 04 บ้านโนนสวรรค์	203,282.83	29,177.78	20,500.00	7,898.99	260,859.60	75,511.99
หมู่ที่ 05 บ้านนาขาว	187,090.86	23,080.11	13,298.39	38,751.61	262,220.97	78,162.02
หมู่ที่ 06 บ้านนาทอง	153,617.48	27,095.12	18,297.61	19,282.11	218,292.32	63,700.96
หมู่ที่ 07 บ้านปากคลอง	115,615.38	29,849.34	13,716.48	49,585.71	208,766.92	75,090.08
หมู่ที่ 08 บ้านนาล้อม	110,756.00	17,537.62	10,028.80	14,365.28	152,687.70	58,907.29
หมู่ที่ 09 บ้านโนนสง่า	91,146.74	40,244.57	32,559.78	22,186.96	186,138.04	55,963.07
หมู่ที่ 10 บ้านโนนแก้ว	159,332.98	34,862.23	18,964.36	24,815.43	237,975.00	81,344.18
หมู่ที่ 11 บ้านศรีประมวล	114,643.62	23,000.00	11,450.00	17,132.98	166,226.65	50,567.33
เฉลี่ยรวมทุกพื้นที่	134,717.64	27,891.19	19,829.18	22,194.18	204,632.18	65,931.35

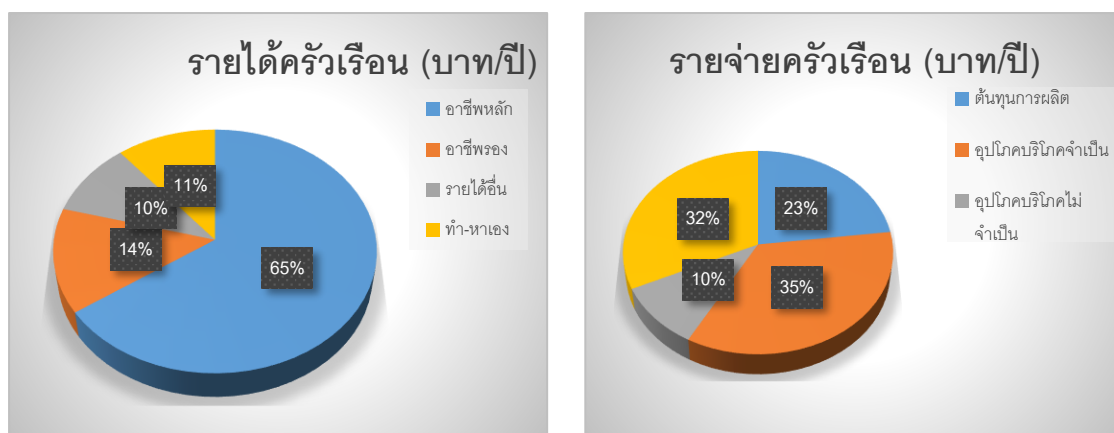
ที่มา: กรมการพัฒนาชุมชน (2562)

ตารางที่ 2-7 รายจ่ายเฉลี่ยครัวเรือน ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ ปี 2562

พื้นที่	แหล่งรายจ่ายของครัวเรือน (บาท/ปี)				รายจ่าย ครัวเรือน เฉลี่ย (บาท/ปี)	รายจ่าย บุคคล เฉลี่ย (บาท/ปี)
	ต้นทุนการผลิต	อุปโภค บริโภค ที่จำเป็น	อุปโภค บริโภค ที่ไม่ จำเป็น	ชำระหนี้สิน		
หมู่ที่ 01 บ้าน หนองหัวช้าง	29,628.22	53,315.35	11,578.01	24,863.03	119,384.61	40,753.10
หมู่ที่ 02 บ้าน ท่าศรีชมชื่น	17,701.62	23,386.49	10,527.57	25,992.97	77,608.65	29,542.39
หมู่ที่ 03 บ้าน หนองกุง	35,929.27	26,069.09	10,519.51	52,078.05	124,595.91	37,356.00
หมู่ที่ 04 บ้าน โนนสวรรค์	26,383.84	100,454.55	19,490.91	45,042.42	191,371.72	55,397.08
หมู่ที่ 05 บ้าน นาขาว	26,563.98	24,690.86	8,839.25	53,865.59	113,959.68	33,968.75
หมู่ที่ 06 บ้าน นาทอง	30,510.57	52,521.22	10,818.29	46,300.28	140,150.36	40,897.97
หมู่ที่ 07 บ้าน ปากคลอง	19,620.88	80,472.53	13,639.56	46,401.10	160,134.07	57,597.63
หมู่ที่ 08 บ้าน นาล้อม	20,567.69	23,596.80	8,436.64	18,488.88	71,090.01	27,456.70
หมู่ที่ 09 บ้าน โนนสง่า	28,940.22	23,684.78	20,646.74	33,032.61	106,304.35	31,960.78
หมู่ที่ 10 บ้าน โพนแก้ว	32,355.85	54,873.40	9,315.69	49,293.09	145,838.03	49,850.09
หมู่ที่ 11 บ้าน ศรีประมวล	20,445.74	15,846.81	7,056.38	31,663.83	75,012.77	22,819.42
เฉลี่ยรวมทุกพื้นที่	27,205.97	41,788.66	11,762.36	38,860.05	119,617.03	38,539.94

ที่มา: กรมการพัฒนาชุมชน (2562)

รายได้ครัวเรือนเฉลี่ย (บาท/ปี)
204,632

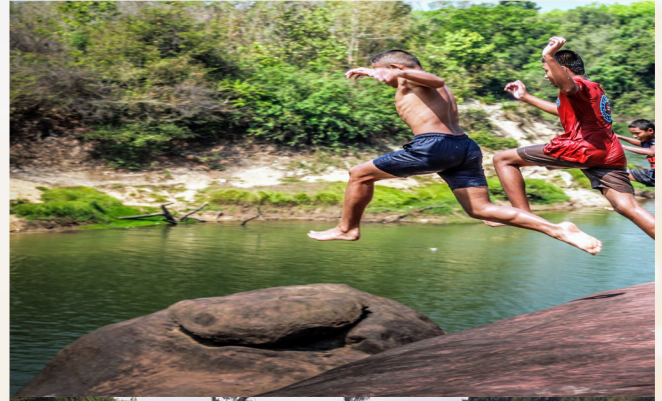
รายจ่ายครัวเรือนเฉลี่ย (บาท/ปี)
119,617

รายได้สุทธิครัวเรือนเฉลี่ย (บาท/ปี)
85,015

รูปที่ 2-8 รายได้ รายจ่าย ของครัวเรือนเฉลี่ย ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ

บทที่ 3

ทรัพยากรธรรมชาติ

บทที่ 3

ทรัพยากรธรรมชาติ

ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญในตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ คือ 1) ทรัพยากรป่าไม้ 2) ทรัพยากรน้ำ และ 3) ทรัพยากรดิน โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ทรัพยากรป่าไม้

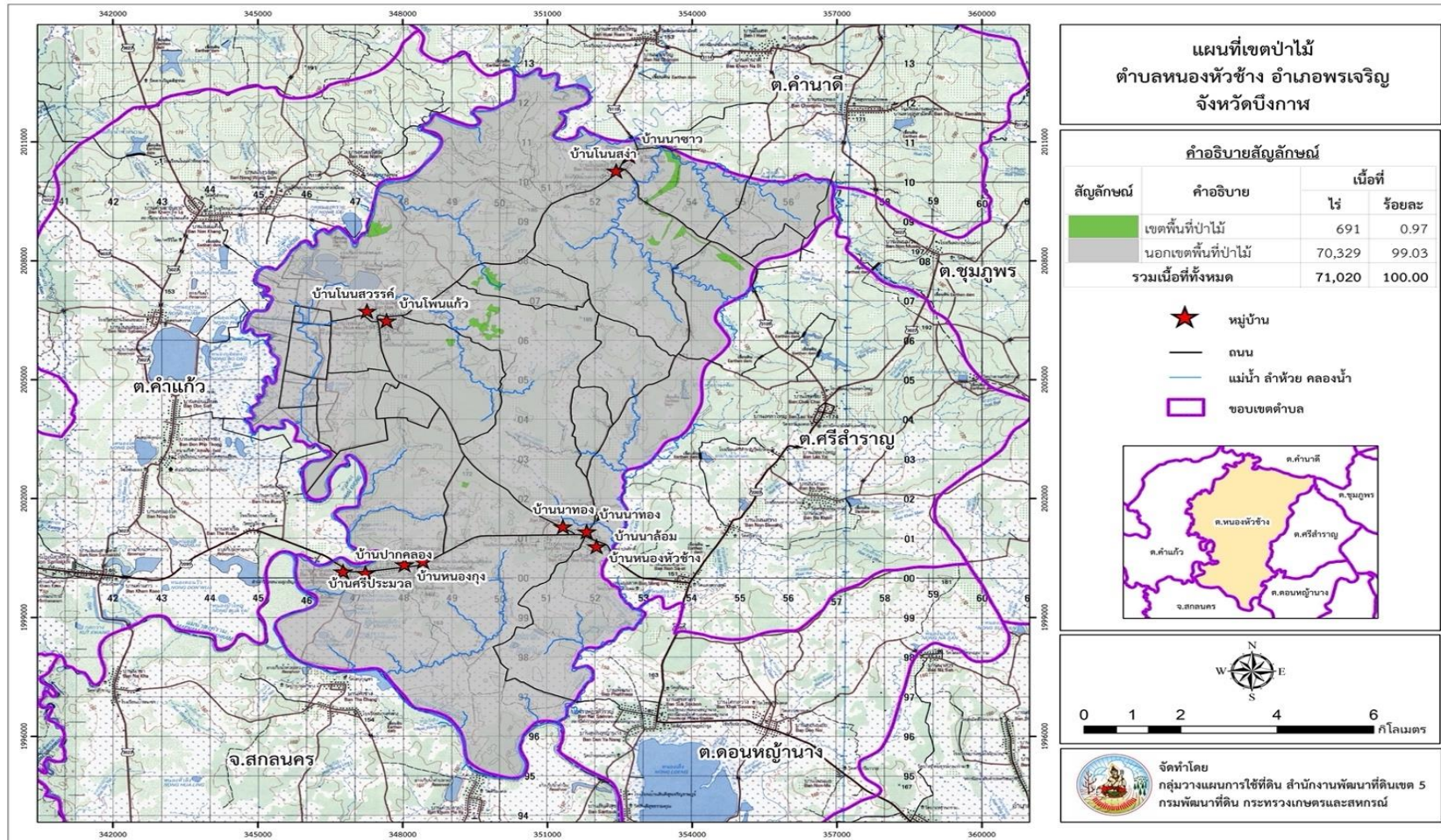
1) เขตพื้นที่ป่าไม้

- เขตพื้นที่ป่าไม้ มีเนื้อที่ 691 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.97 ของพื้นที่ตำบล
- นอกเขตพื้นที่ป่าไม้ มีเนื้อที่ 70,329 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 99.03 ของเนื้อที่ตำบล

ทั้งนี้ เนื้อที่ดังกล่าวข้างต้น คำนวณด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ เป็นเนื้อที่เบื้องต้นเท่านั้น ไม่สามารถใช้อ้างอิงได้ทางกฎหมาย (รูปที่ 3-1)

แผนการใช้ที่ดินตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ

รูปที่ 3-1 ป่าไม้ตามกฎหมาย ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ

3.2 ทรัพยากรน้ำ

3.2.1 น้ำผิวดิน

1) แหล่งน้ำตามธรรมชาติ ได้แก่ แม่น้ำสงคราม ห้วยล่องคำ ห้วยบ้าน หนองบ่อ หนองสามขา หนองฝายขาด หนองอีเก็ก เป็นต้น

2) การพัฒนาแหล่งน้ำ ได้แก่ อ่างเก็บน้ำหนองบ่อ โครงการขุดลอกหนองบัว โครงการขุดลอกห้วยบ้าน โครงการขุดลอกหนองยาว เป็นต้น บ่อน้ำในไร่นา จำนวน 367 บ่อ

3.2.2 น้ำใต้ดิน

1.) แหล่งน้ำใต้ดิน จากข้อมูลธรณีฐานมาตรฐานมาตราส่วน 1:1,000,000 กรมทรัพยากรธรณีวิทยา (2556) นำมาวิเคราะห์ชั้นน้ำที่พบในตำบลหนองหัวช้าง อำเภอรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ มีรายละเอียดดังนี้

1.1) ชั้นหินอุ้มน้ำภูทอก (Phu ThokAquifers : kTPt) มีลักษณะหินทราย หินทรายแป้ง หินโคลนและกรวดมน สีแดงอิฐ น้ำบาดาลสะสมในหินผุ รอยแตกและรอยต่อของหิน ให้ปริมาณน้อยกว่า 2 จนถึง 2-10 ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง บริเวณบ้านโนนป่าบากทางตอนบนของพื้นที่ตำบล พบว่าเป็นหน่วยหินอุ้มน้ำในช่วง 10-20 ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง มีเนื้อที่ประมาณ 3,734 ไร่ การพัฒนาน้ำบาดาลควรมีความลึกประมาณ 15-40 เมตร ถ้าลึกมากกว่านี้โอกาสที่จะได้น้ำเค็มสูง ซึ่งมีเนื้อที่ประมาณ 19,193 ไร่

1.2) ชั้นหินอุ้มน้ำภูทอก(PhuThokAquifers /Maha SaraKham Aquifers: kTPt/Ms) มีลักษณะเป็นหินทราย หินทรายแป้ง หิน โคลน และกรวดมน สีแดงอิฐ น้ำบาดาลสะสมในหินผุ รอยแตกและรอยต่อของหิน หรือมีลักษณะปิดทับด้วยชั้นบางๆของกรวดทรายและดินเหนียว ประกอบด้วย หินทรายแป้ง หินดินดาน บางส่วนมีหินทรายเม็ดละเอียดมีชั้นของเกลือหิน(Rook salt)อยู่ด้านล่าง ฉะนั้นการพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลควรมีความลึกประมาณ 15-40 เมตร ถ้าลึกมากกว่านี้โอกาสที่จะได้น้ำเค็มสูง ปริมาณน้ำโดยเฉลี่ยจะอยู่ที่ < 2 จนถึง 2-10 ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง พบมากบริเวณตรงกลางของพื้นที่ตำบล ตามแนวของลำห้วยแปน มีเนื้อที่ประมาณ 20,438 ไร่ บางพื้นที่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของพื้นที่ตำบล จะมีปริมาณน้ำน้อยกว่า 5-10 ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมงซึ่งมีเนื้อที่ประมาณ 2,489 ไร่ คุณภาพน้ำส่วนใหญ่จะจัด บางพื้นที่คุณภาพน้ำจะกร่อยหรือเค็ม

คุณภาพน้ำใต้ดินและศักยภาพในการพัฒนาน้ำใต้ดิน

คุณภาพน้ำใต้ดินของตำบลหนองหัวช้าง อำเภอรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ พิจารณาจากอัตราการให้น้ำ (yield) และปริมาณของแข็งที่ละลายเจือปนอยู่ในน้ำซึ่งมองไม่เห็นด้วยตาเปล่า (TDS) เพื่อหาเนื้อที่ที่ควรส่งเสริมให้มีการจัดการน้ำและการพัฒนาน้ำใต้ดินให้เป็นพื้นที่ที่เหมาะสมต่อการเกษตรกรรม และการอุปโภค บริโภค ซึ่งได้ดำเนินการสำรวจและตรวจพบว่ามีพื้นที่ที่การให้น้ำในช่วง

< 2 จนถึง 2-10 ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง มีปริมาณของแข็งที่ละลายเจือปนอยู่ในน้ำซึ่งมองไม่เห็นด้วยตาเปล่า 500 มิลลิกรัมต่อลิตร มีเนื้อที่ประมาณ 46,347 ไร่ หรือร้อยละ 84.90 ของเนื้อที่ตำบล ซึ่งสามารถนำน้ำขึ้นมาใช้เพื่อการเกษตรกรรมมากกว่าการนำมาใช้เพื่อการอุปโภค หากมีการนำมาเพื่อการบริโภคต้องผ่านการตรวจสอบอย่างละเอียด ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และมาตรการสำหรับการป้องกันด้านสาธารณสุขและการป้องกันในเรื่องสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ พุทธศักราช 2551 (ราชกิจจานุเบกษา,2551) จากข้อมูลแผนที่อุทกธรณีวิทยาซึ่งเป็นแผนที่ที่สามารถอธิบายลักษณะชั้นหินอุ้มน้ำ จะเห็นได้ว่าบริเวณพื้นที่ที่มีอัตราการให้น้ำอยู่ในช่วง < 2 จนถึง 2-10 ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง อยู่ในบริเวณชั้นหินอุ้มน้ำชุดหินภูทอก(KTpt)และชุดหินมหาสารคาม(KTms)เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งบริเวณนี้พบชั้นหินเกลืออยู่ด้านล่าง การพัฒนาน้ำบาดาลควรมีความลึกประมาณ 15-40 เมตร ถ้าลึกมากกว่านี้โอกาสที่จะได้น้ำเค็มค่อนข้างจะสูง เกษตรกรได้ดำเนินการขุดบ่อบาดาลเพื่อการเกษตรแล้วพบว่าในฤดูแล้งน้ำบางบ่อมีรสกร่อย ในปัจจุบันมีบ่อบาดาลจำนวน 12 บ่อ ปริมาณน้ำบาดาลที่คาดว่าจะพัฒนาได้อยู่ในเกณฑ์น้อยกว่า 10 ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง

ดังรายละเอียดในตารางที่ 3-1 และรูปที่ 3-2 ถึง 3-5

ตารางที่ 3-1 บ่อบาดาล ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ

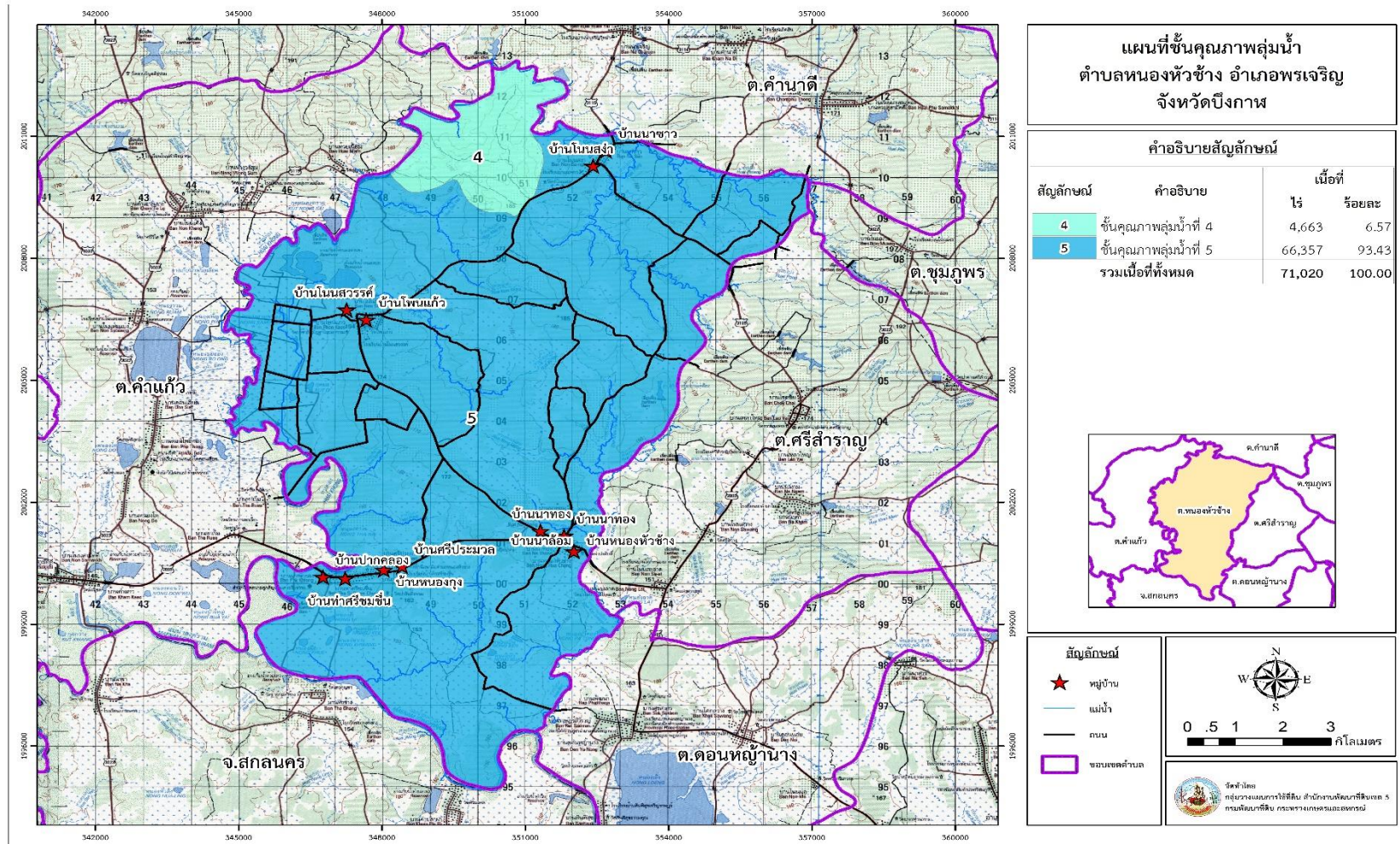
ลำดับ	พิกัด UTM		ประเภทบ่อ	สภาพน้ำ	ความลึกเจาะ (ม.)	ปริมาณน้ำ อนุญาต (ลบ.ม/วัน)
	x	y				
1	348204	2006491	เพื่อการเกษตร	ใช้ได้-น้ำจืด	39	50
2	398443	2001779	เพื่อการเกษตร	ใช้ได้-น้ำจืด	15-150	20
3	350855	2008884	เพื่อการเกษตร	ใช้ได้-น้ำจืด	15-150	20
4	352266	2001569	เพื่อการเกษตร	ใช้ได้-น้ำจืด	15-150	20
5	352261	2008873	เพื่อการเกษตร	ใช้ได้-น้ำจืด	15-150	20
6	351147	2009450	เพื่อการเกษตร	ใช้ได้-น้ำจืด	15-150	20
7	350073	2002145	เพื่อการเกษตร	ใช้ได้-น้ำจืด	15-150	20
8	352694	2003198	เพื่อการเกษตร	ใช้ได้-น้ำจืด	15-150	50
9	351416	2004701	เพื่อการเกษตร	ใช้ได้-น้ำจืด	15-150	50
10	349519	2004850	เพื่อการเกษตร	ใช้ได้-น้ำจืด	15-150	50
11	349218	2003924	เพื่อการเกษตร	ใช้ได้-น้ำจืด	15-150	50
12	354270	2002338	เพื่อการเกษตร	ใช้ได้-น้ำจืด	15-150	50

หมายเหตุ: แสดงเฉพาะบ่อบาดาลที่มีข้อมูลสมบูรณ์

ที่มา: กรมทรัพยากรน้ำบาดาล (2564)

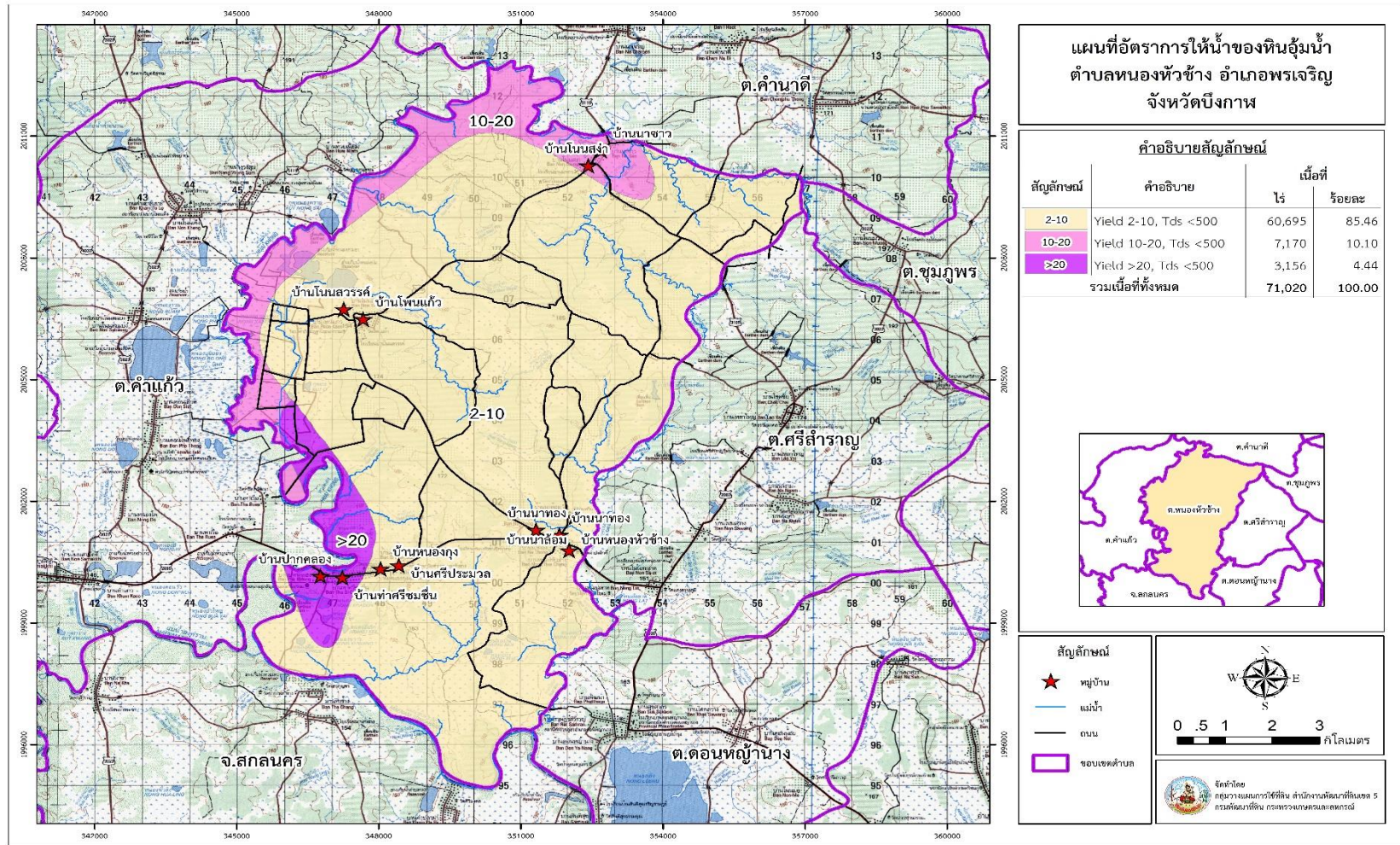
แผนการใช้ที่ดินตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ

รูปที่ 3-2 ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ

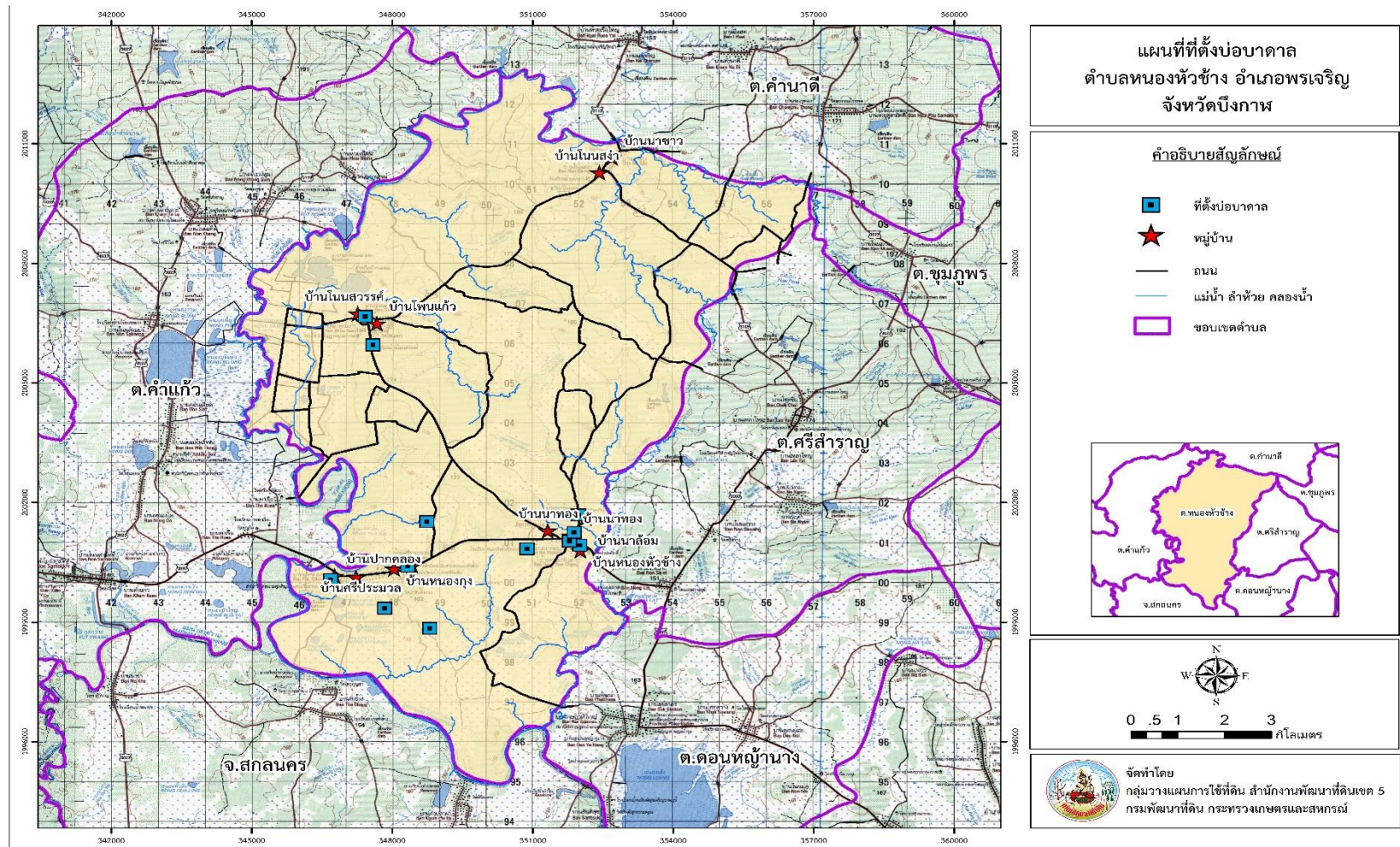
แผนการใช้ที่ดินตำบลหนองหัวช้าง อำเภอรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ

รูปที่ 3-3 แผนที่อัตราการผลิตน้ำของหินอุ้มน้ำ ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ

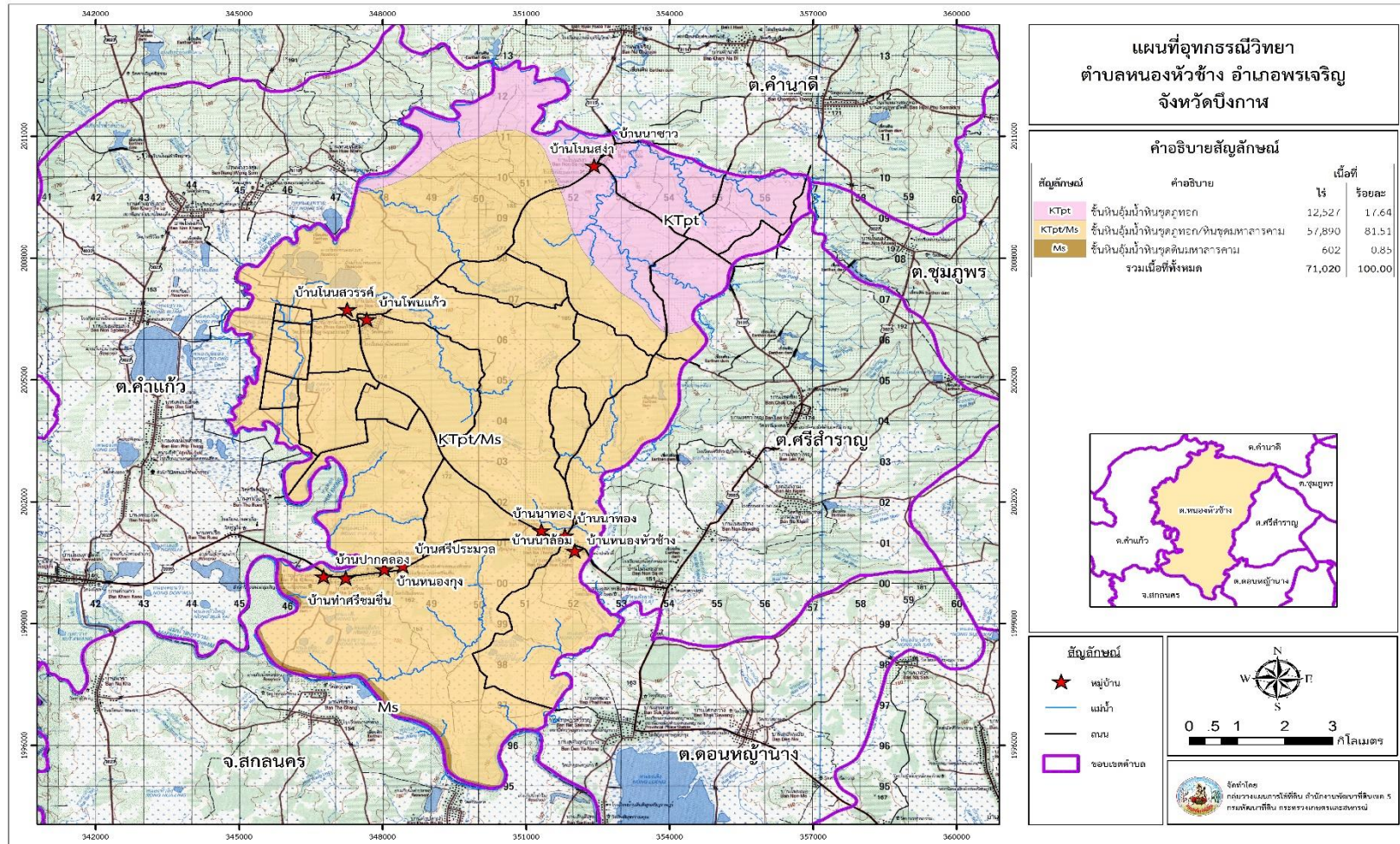
แผนการใช้ที่ดินตำบลหนองหัวช้าง อำเภอรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ

รูปที่ 3-4 ที่ตั้งบ่อบาดาล ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ

แผนการใช้ที่ดินตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ

รูปที่ 3-5 อู่ทฤษฎีวิชาแสดงศักยภาพน้ำบาดาลและชนิดชั้นหินให้น้ำ ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ

3.3 ทรัพยากรดิน

3.3.1 สถานภาพทรัพยากรดิน

ทรัพยากรดินในพื้นที่ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ

1) ประเภทดินในพื้นที่ลุ่ม ประกอบด้วย

1.1) ดินคล้ายชุดดินชุมพลบุรีที่เป็นดินทรายแป้งละเอียด (Chp-fsi-sIA) ที่มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 2,239 ไร่ หรือร้อยละ 3.15 ของพื้นที่ตำบล

1.2) ชุดดินหนองบุญมาก (Nbn-sIA) มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 2,337 ไร่ หรือร้อยละ 3.29 ของพื้นที่ตำบล

1.3) ชุดดินนครพนม (Nn-sicIA) ที่มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 1,357 ไร่ หรือร้อยละ 1.91 ของพื้นที่ตำบล

1.4) ชุดดินเพ็ญ (Pn-sIA) ที่มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 41 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของพื้นที่ตำบล

1.5) ดินคล้ายชุดดินโพนพิสัยที่มีจุดปะสีเทา (Pp-gm-gsIA/b) ที่มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายปนกรวด ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 1,353 ไร่ หรือร้อยละ 1.90 ของพื้นที่ตำบล

1.6) ชุดดินปลาปาก (Ppk-sIA) ที่มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 1,905 ไร่ หรือร้อยละ 2.68 ของพื้นที่ตำบล

1.7) ชุดดินพระทองคำ (Ptk-sIA) ที่มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 3 ไร่ หรือร้อยละ 0 ของพื้นที่ตำบล

1.8) ดินคล้ายชุดดินร้อยเอ็ดที่เป็นดินร่วนหยาบ (Re-col-sIA) ที่มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 109 ไร่ หรือร้อยละ 0.15 ของพื้นที่ตำบล

1.9) ชุดดินร้อยเอ็ด (Re-sIA) ที่มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 3 ไร่ หรือร้อยละ 0 ของพื้นที่ตำบล

1.10) ชุดดินศรีสงคราม (Ss-sicIA) ที่มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 6,544 ไร่ หรือร้อยละ 9.21 ของพื้นที่ตำบล

2) ประเภทดินในพื้นที่ดอน ประกอบด้วย

2.1) ชุดดินโนนแดง (Ndg-sIB) ที่มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 2,269 ไร่ หรือร้อยละ 3.20 ของพื้นที่ตำบล

2.2) ดินคล้ายชุดดินโพนพิสัยที่มีจุดปะสีเทา (Pp-gm-sIB) ที่มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 1,288 ไร่ หรือร้อยละ 1.81 ของพื้นที่ตำบล

2.3) หน่วยเชิงซ้อนของชุดดินโพนพิสัยและดินคล้ายชุดดินโพนพิสัยที่เป็นดินลึกปานกลาง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 41,008 ไร่ หรือร้อยละ 57.74 ของพื้นที่ตำบล

2.4) ชุดดินโพนพิสัย (Pp-sLB) ที่มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 6 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของพื้นที่ตำบล

2.5) ชุดดินปลาปาก (Ppk-clB) ที่มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนเหนียว ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 1,334 ไร่ หรือร้อยละ 1.88 ของพื้นที่ตำบล

2.6) ชุดดินปลาปาก (Ppk-gclB) ที่มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนเหนียวปนกรวด ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 3,631 ไร่ หรือร้อยละ 5.11 ของพื้นที่ตำบล

2.7) ชุดดินพระทองคำ (Ptk-sLB) ที่มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 1,112 ไร่ หรือร้อยละ 1.57 ของพื้นที่ตำบล

3) พื้นที่อื่นๆ

3.1) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง มีเนื้อที่ 1,744 ไร่ หรือร้อยละ 2.46

3.2) พื้นที่แหล่งน้ำ มีเนื้อที่ 2,735 ไร่ หรือร้อยละ 3.85

ดังรายละเอียดในตารางที่ 3-3 ถึง 3-4 และรูปที่ 3-6 ถึง 3-7

ตารางที่ 3-2 หน่วยแผนที่ดิน ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ

หน่วย แผนที่ดิน	คำอธิบาย	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
Chp-fsi-sIA	ชุดดินซุมพลบุรีที่เป็นดินทรายแปงละเอียด มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	2,239	3.15
Nbn-sIA	ชุดดินหนองบุญมาก มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	2,337	3.29
Nn-sicIA	ชุดดินนครพนม มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแปง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	1,357	1.91
Pn-sIA	ชุดดินเพ็ญ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	41	0.06
Pp-gm-gsIA/b	ชุดดินโพนพิสัยที่มีจุดปะสีเทา มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายปนกรวด ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	1,353	1.90
Ppk-sIA	ชุดดินปลาปาก มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	1,905	2.68
Ptk-sIA	ชุดดินพระทองคำ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	3	0.00
Re-col-sIA	ชุดดินร้อยเอ็ดที่เป็นดินร่วนหยาบ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	109	0.15
Re-sIA	ชุดดินร้อยเอ็ด มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	3	0.00
Ss-sicIA	ชุดดินศรีสงคราม มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแปง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	6,544	9.21
Ndg-sIB	ชุดดินโนนแดง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์	2,269	3.20
Pp-gm-sIB	ชุดดินโพนพิสัยที่มีจุดปะสีเทา มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์	1,288	1.81
Pp-Pp-md-sIB	หน่วยเชิงซ้อนของชุดดินโพนพิสัยและดินคล้ายชุดดินโพนพิสัยที่เป็นดินลิกปานกลาง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์	41,008	57.74
Pp-sIB	ชุดดินโพนพิสัย มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์	6	0.01
Ppk-clB	ชุดดินปลาปาก มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนเหนียว ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์	1,334	1.88
Ppk-gclB	ชุดดินปลาปาก มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนเหนียวปนกรวด ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์	3,631	5.11
Ptk-sIB	ชุดดินพระทองคำ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์	1,112	1.57
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	1,744	2.46
W	พื้นที่แหล่งน้ำ	2,735	3.85
รวมเนื้อที่ทั้งหมด		71,020	100.00

ที่มา: กองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน (2562)

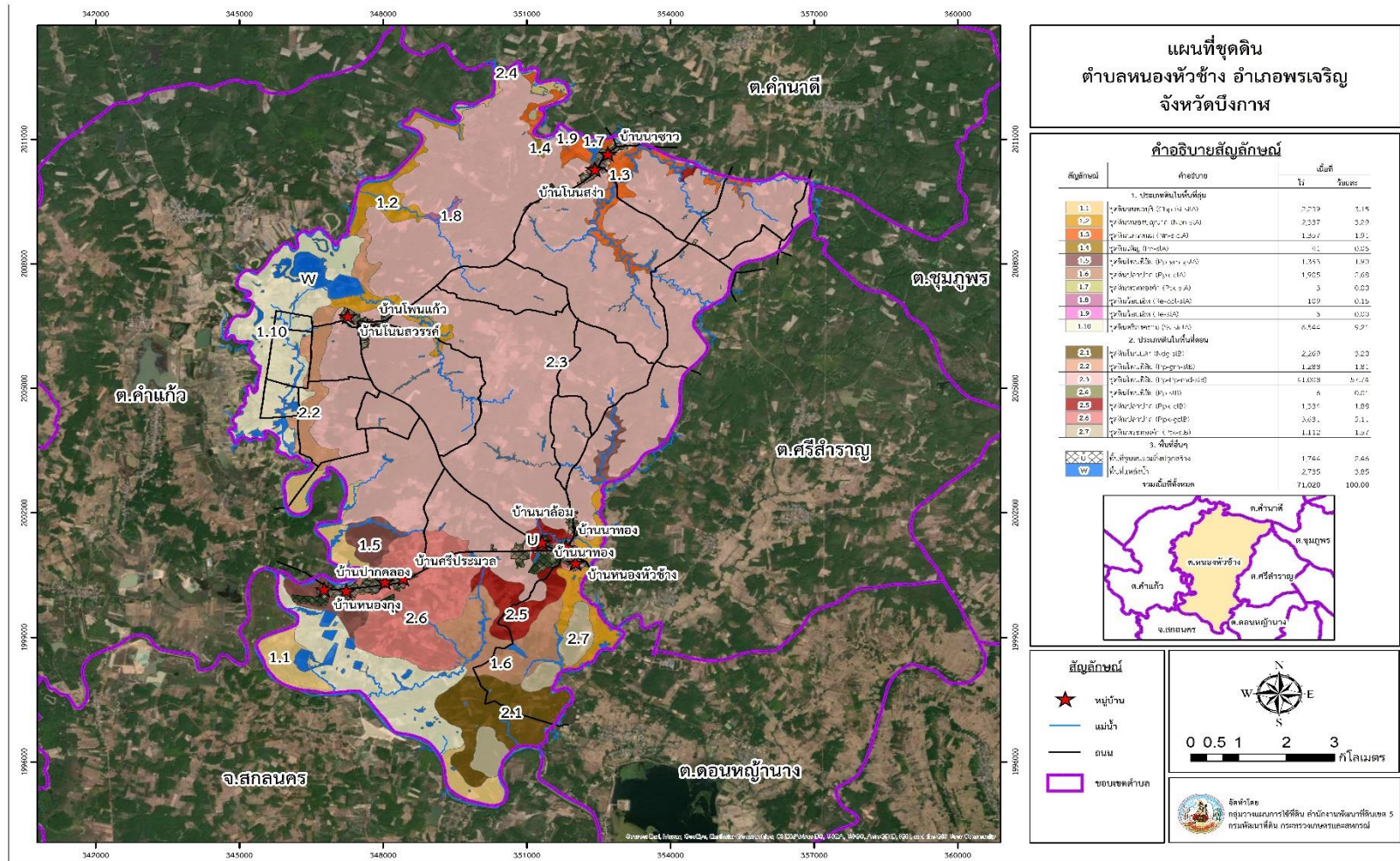

ตารางที่ 3-3 สมบัติดิน ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ

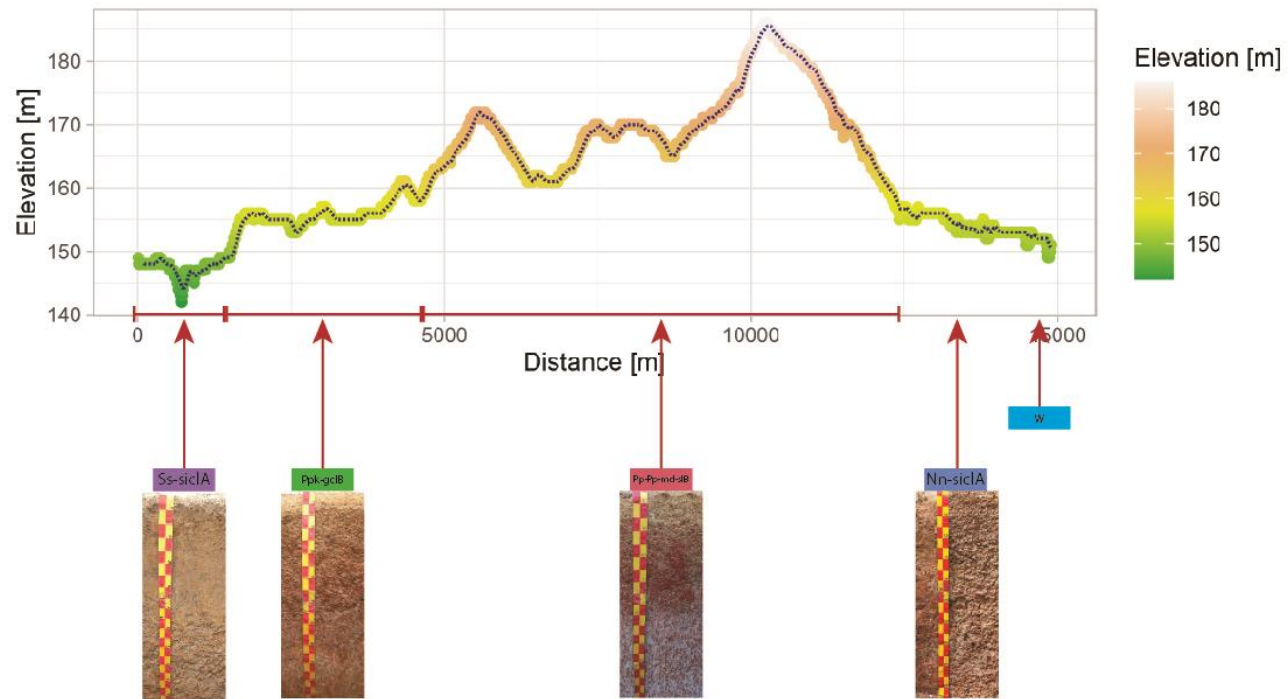
หน่วยแผนที่ดิน	ความลาดชัน (%)	การระบายน้ำ	CEC (meq/g)	BS (%)	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ฟอสฟอรัส ที่เป็นประโยชน์ (P ₂ O ₅)	โพแทสเซียม ที่เป็นประโยชน์ (K ₂ O)	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน	เนื้อที่	
										ไร่	ร้อยละ
Chp-fsi-slA	0-2	mw	<10	<35	>150	L	L	L	L	2,239	3.15
Nbn-slA	0-2	spd	<10	<35	>150	L	L	L	L	2,337	3.29
Nn-siclA	0-2	spd	<10	<35	>150	L	L	L	L	1,357	1.91
Pn-slA	0-2	spd	<10	<35	0-50	L	L	L	L	41	0.06
Pp-gm-gslA/b	0-2	mw-spd	<10	<35	0-50	L	L	M	L	1,353	1.90
Ppk-slA	0-2	wd	<10	<35	0-50	L	L	L	L	1,905	2.68
Ptk-slA	0-2	mw	<10	<35	>150	L	L	L	L	3	0.00
Re-col-slA	0-2	spd	<10	<35	>150	L	L	M	L	109	0.15
Re-slA	0-2	spd	<10	35-75	>150	L	L	M	L	3	0.00
Ss-siclA	0-2	spd	10-20	35-75	>150	L	L	L	M	6,544	9.21
Ndg-slB	2-5	spd-mw	<10	<35	>150	L	L	L	L	2,269	3.20
Pp-gm-slB	2-5	mw-spd	<10	<35	0-50	L	L	M	L	1,288	1.81
Pp-Pp-md-slB	2-5	mw	<10	<35	0-50/50-100	M	L	M	L	41,008	57.74
Pp-slB	2-5	mw	<10	<35	0-50	L	L	L	L	6	0.01
Ppk-clB	2-5	wd	<10	<35	0-50	L	L	L	L	1,334	1.88
Ppk-gclB	2-5	wd	<10	<35	0-50	M	L	M	L	3,631	5.11
Ptk-slB	2-5	mw	<10	<35	>150	L	L	M	L	1,112	1.57
U	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,744	2.46
W	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,735	3.85
รวมเนื้อที่ทั้งหมด										71,020	100.00

แผนการใช้ที่ดินตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ

รูปที่ 3-6 ทรัพยากรดิน ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ

รูปที่ 3-7 ภูมิประเทศและชุดดิน ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ

3.3.2 การชะล้างพังทลายของดิน

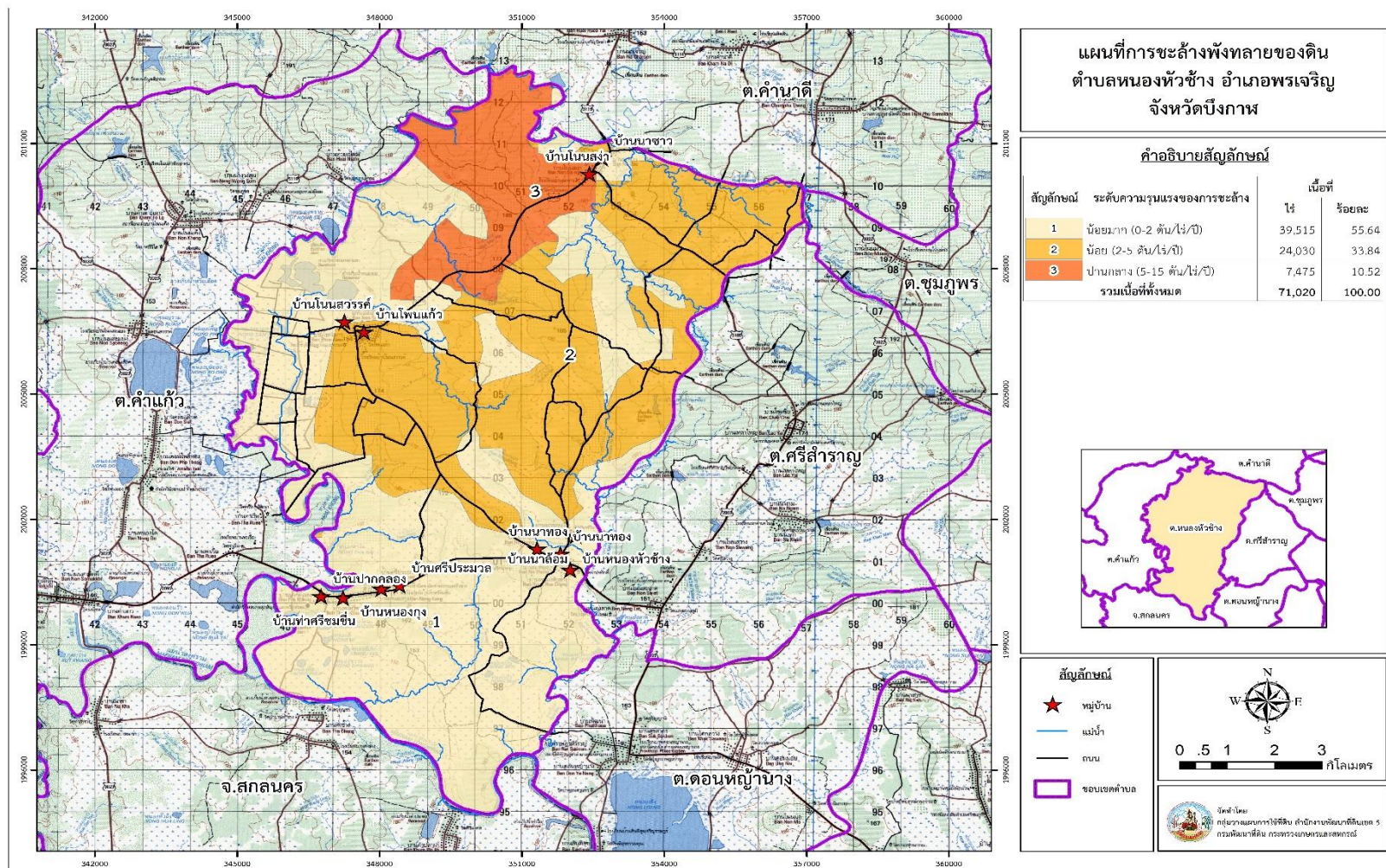
จากการประเมินการชะล้างพังทลายของดินโดยใช้สมการการสูญเสียดินสากล (Universal Soil Loss Equation; USLE) ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ มีการชะล้างพังทลายของดิน ดังรายละเอียดในตารางที่ 3-5 และรูปที่ 3-8

ตารางที่ 3-4 การชะล้างพังทลายของดิน ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ

การชะล้างพังทลายของดิน	การสูญเสียดิน (ตัน/ปี)	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
น้อยมาก (0-2 ตัน/ไร่/ปี)	-	39,515	55.64
น้อย (2-5 ตัน/ไร่/ปี)	48,060	24,030	33.84
ปานกลาง (5-15 ตัน/ไร่/ปี)	37,375	7,475	10.52
รวม	85,435	71,020	100.00

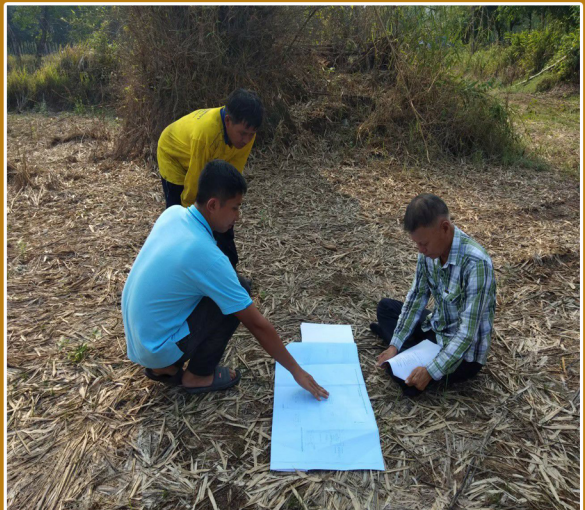
แผนการใช้ที่ดินตำบลหนองหัวช้าง อำเภอรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ

รูปที่ 3-8 การชะล้างพังทลายของดิน ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ

บทที่ 4

กระบวนการมีส่วนร่วมในชุมชน

บทที่ 4

กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal : PRA)

4.1. หลักการ

กระบวนการมีส่วนร่วมเป็นความเชื่อมโยงระหว่างปัจจัยหลัก 3 ประการ คือ

- 1) พื้นที่ (Area)
- 2) หน้าที่ขององค์กร หรือภารกิจ (Function)
- 3) ความร่วมมือ (Participation)

การจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนจึงมีสาระสำคัญที่จำเป็นในการจัดทำโครงการ เช่น

- 1) สภาพปัญหาของชุมชนหรือเกษตรกร
- 2) ความต้องการของชุมชน
- 3) โครงการที่จะแก้ไขปัญหาที่เป็นไปตามความต้องการของประชาชน
- 4) พื้นที่ที่จะดำเนินโครงการ

ทั้งนี้ ผู้ที่จำเป็นต้องเข้าร่วมกระบวนการ คือ เกษตรกรในพื้นที่ตำบล ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ใหญ่บ้าน และกำนัน รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ในกรณีของแผนการใช้ที่ดินตำบลนั้น การจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนจะมีสาระสำคัญของชุมชนในภาพรวม และเกษตรกรแต่ละราย เช่น

- 1) ปัญหาทรัพยากรดิน
- 2) ปัญหาการประกอบอาชีพ
- 3) ความต้องการของชุมชนหรือเกษตรกรแต่ละราย
- 4) แผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีอยู่ในปัจจุบัน

จากสาระสำคัญใน 4 ประการ ดังกล่าว แผนการใช้ที่ดินตำบลจะต้องจัดทำขึ้นโดยมี “กิจกรรมตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน หรือเกษตรกรแต่ละราย รวมทั้งตอบสนองต่อแผนงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ตรงตามอำนาจหน้าที่ของกรมพัฒนาที่ดิน และโดยความร่วมมือของส่วนราชการต่างๆ

4.2 การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA)

การรวบรวมผลข้อมูลการวิเคราะห์จากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA) โดยวิธีการตอบแบบแสดงความคิดเห็นร่วมกัน เมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2564 มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

4.2.1 ปัญหาหลักของตำบลหนองหัวช้าง คือ

- 1) ดินขาดความอุดมสมบูรณ์
- 2) ขาดแคลนน้ำ
- 3) พัฒนาอาชีพ และความรู้ทางการเกษตร
- 4) มีการใช้สารเคมีทางการเกษตรในปริมาณมาก
- 5) ต้นทุนการผลิตภาคเกษตรกรรมสูง

4.2.2 ความต้องการของชุมชน เกษตรกร ตำบลหนองหัวช้าง มีความต้องการ 3 ประการ คือ

- 1) แก้ปัญหาดินขาดความอุดมสมบูรณ์
- 2) แก้ไขปัญหาขาดแคลนน้ำ
- 3) ต้องการพัฒนาอาชีพ และความรู้ทางการเกษตร
- 4) ต้องการลดและเลิกใช้สารเคมีทางการเกษตร
- 5) ต้องการลดต้นทุนการผลิตภาคเกษตรกรรม

1) กรณีการแก้ไขปัญหาดินเสื่อมโทรมของดินนั้น การชะล้างพังทลายของดินในพื้นที่มีรายละเอียดดังนี้

น้อยมาก (0-2 ตัน/ปี/ไร่)	เนื้อที่ 39,515 ไร่ (55.64%)
น้อย (2-5 ตัน/ปี/ไร่)	เนื้อที่ 24,030 ไร่ (33.84%)
ปานกลาง (5-15 ตัน/ปี/ไร่)	เนื้อที่ 7,475 ไร่ (10.52%)

เพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดินดังกล่าว มีความจำเป็นต้องจัดทำระบบอนุรักษ์

ดินและน้ำ

ในส่วนของความอุดมสมบูรณ์ของดินนั้น จากการวิเคราะห์ดินในพื้นที่ตำบลหนองหัว

ช้างพบว่า

ปฏิกิริยาของดินส่วนใหญ่มีสภาพเป็นกรด ควรปรับสภาพให้มีความเหมาะสมต่อการ

ปลูกพืช

ธาตุอาหารที่สำคัญ คือ ไนโตรเจน ฟอสฟอรัส และโพแทสเซียม ค่อนข้างต่ำ

จำเป็นต้องมีการปรับปรุงบำรุงดิน

2) กรณีการแก้ไขปัญหาดินขาดแคลนน้ำ

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะแก้ไขปัญหาดินขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรที่ได้ดำเนินการในพื้นที่ตำบลหนองหัวช้าง คือ บ่อน้ำในไร่นา ขนาด 1,260 ลูกบาศก์เมตร

อนึ่ง บ่อน้ำในไร่นา มิได้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำมาทำนา แต่จะเป็นการเสริมในช่วงที่ขาดแคลนเท่านั้น จากการตรวจสอบบ่อน้ำในไร่นาที่มีอยู่ในปัจจุบัน มีจำนวน 367 บ่อ (ตารางที่ 4-1 และรูปที่ 4-1) กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะลงเฝ้าติดตามการใช้ที่ดิน ซึ่งจะมีทั้งที่นาข้าวและที่ปลูกพืชไร่ อาจจะเป็นบ่อน้ำในไร่นาเพิ่มเติม หรือขุดลอกแหล่งน้ำธรรมชาติที่มีอยู่ในพื้นที่

จากการร้องขอของเกษตรกรให้นำน้ำใต้ดินมาใช้ นั้น กรมพัฒนาที่ดินจะประสานกับส่วนราชการที่รับผิดชอบโดยตรง คือ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล

การที่พื้นที่การเกษตรขาดความชื้นในดินเร็วกว่าปกติหลังฝนทิ้งช่วงนั้น สาเหตุที่สำคัญประการหนึ่ง คือขาดอินทรีย์วัตถุในดินที่จะช่วยอุ้มน้ำไว้เพื่อการเติบโตของพืช

อย่างไรก็ตาม กรณีปัญหาการขาดแคลนนํ้านั้นได้มีข้อเสนอจากชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีการดำเนินการ ดังนี้

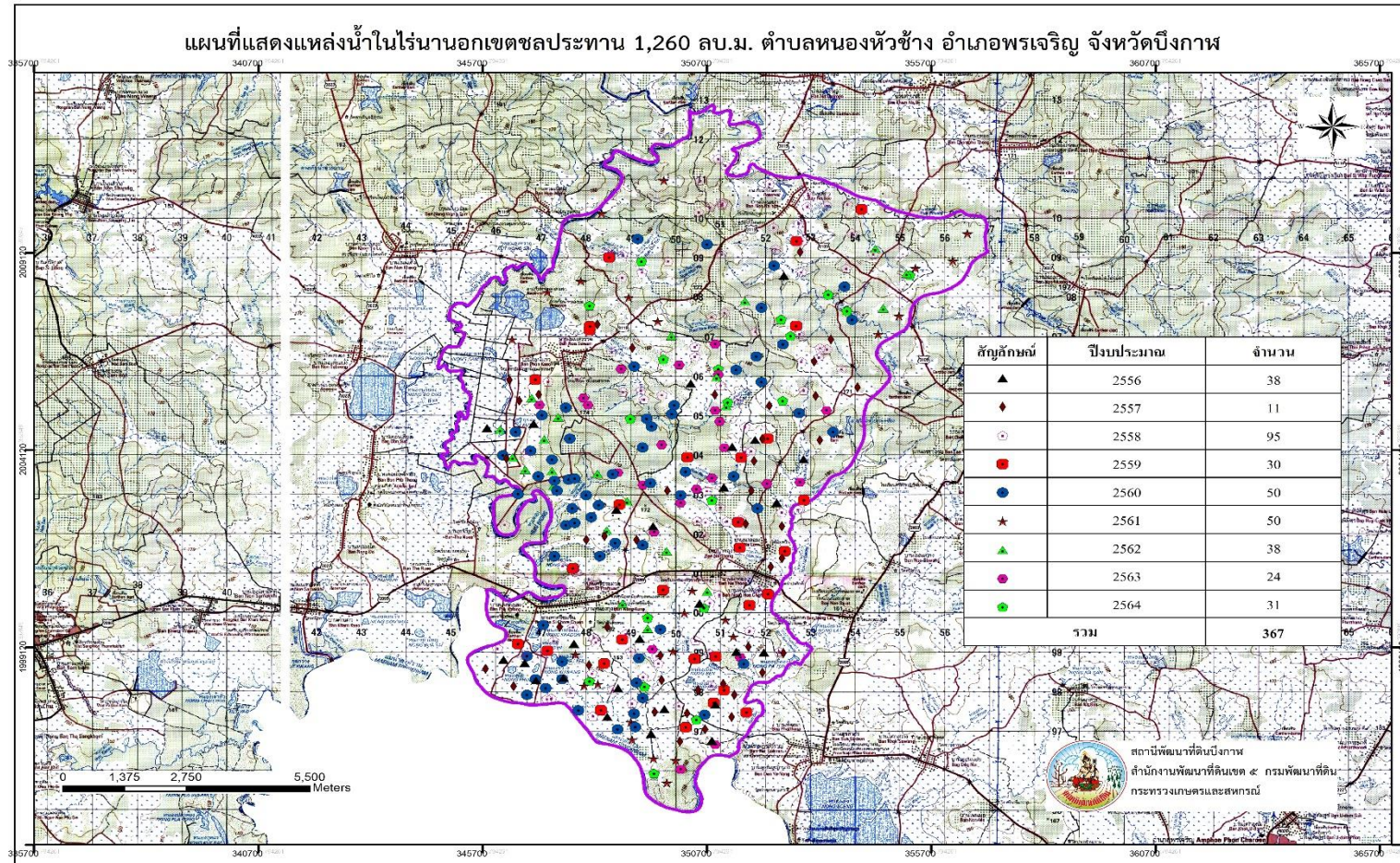
- 2.1) การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ
 - 2.1) โครงการขุดลอกหนองบ่อ บ้านโนนสวรรค์ หมู่ที่ 4
 - 2.2) โครงการขุดลอกหนองบัว บ้านหนองหัวช้าง หมู่ที่ 1
 - 2.3) โครงการขุดลอกห้วยบ้าน บ้านศรีประมวล หมู่ที่ 11
 - 2.4) โครงการขุดลอกหนองยาว บ้านนาขาว หมู่ที่ 5
 - 2.5) โครงการขุดลอกหนองสามขา บ้านโนนสวรรค์ หมู่ที่ 4
 - 2.6) โครงการขุดลอกหนองฝายขาด บ้านหนองหัวช้าง หมู่ที่ 1
 - 2.7) โครงการขุดลอกหนองขวาง บ้านท่าศรีชมชื่น หมู่ที่ 2
 - 2.8) โครงการขุดลอกหนองอีเก็ก บ้านท่าศรีชมชื่น หมู่ที่ 2
 - 2.9) โครงการขุดลอกห้วยล่องคำ บ้านปากคลอง หมู่ที่ 7
- 2.2) การพัฒนาระบบส่งน้ำ
 - 2.2.1) โครงการก่อสร้างท่อส่งน้ำชลประทาน บ้านท่าศรีชมชื่น หมู่ที่ 2
 - 2.2.2) โครงการก่อสร้างท่อส่งน้ำชลประทาน บ้านหนองกุง หมู่ที่ 3
 - 2.2.3) โครงการก่อสร้างคลองส่งน้ำชลประทาน บ้านโนนสวรรค์ หมู่ที่ 4
 - 2.2.4) โครงการก่อสร้างท่อส่งน้ำชลประทาน บ้านปากคลอง หมู่ที่ 7
- 2.3) การก่อสร้างฝาย
 - 2.3.1) โครงการก่อสร้างฝายคันดิน บ้านศรีประมวล หมู่ที่ 11
 - 2.3.2) โครงการก่อสร้างฝายคันดิน บ้านหนองกุง หมู่ที่ 3
 - 2.3.3) โครงการก่อสร้างฝายคันดิน บ้านนาล้อม หมู่ที่ 8
 - 2.3.4) โครงการก่อสร้างฝายคันดิน บ้านท่าศรีชมชื่น หมู่ที่ 2
 - 2.3.5) โครงการก่อสร้างฝาย คสล. บ้านนาขาว หมู่ที่ 5
 - 2.3.6) โครงการก่อสร้างฝาย คสล. บ้านนาล้อม หมู่ที่ 8

การดำเนินการพัฒนาแหล่งน้ำดังกล่าวนี้จะมีรายละเอียดในบทที่ 7 หัวข้อ 7.5

ตารางที่ 4-1 แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ
จังหวัดบึงกาฬ

ปี พ.ศ.	จำนวน (บ่อ)
2555	0
2556	38
2557	11
2558	95
2559	30
2560	50
2561	50
2562	38
2563	24
2564	31
รวม	367

รูปที่ 4-1 โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ

3) กรณีความต้องการพัฒนาอาชีพ และความรู้ทางการเกษตร
ความต้องการของเกษตรกรนั้นต้องการพัฒนาอาชีพ และความรู้ ด้านปศุสัตว์ ด้าน
ประมง และการปลูกไม้ผล กรมพัฒนาที่ดินจะประสานกับส่วนราชการที่รับผิดชอบโดยตรง คือ กรมปศุ
สัตว์ กรมประมง และเกษตรจังหวัด ให้มาบูรณาการในการถ่ายทอดองค์ความรู้ และปัจจัยในการผลิต
แก่เกษตรกร ต่อไป

4) ความต้องการลดและเลิกการใช้สารเคมีภาคเกษตรกรรม
กิจกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ทดแทนการใช้
สารเคมีทางการเกษตร ดังนี้.

4.1) โครงการพัฒนาเกษตรอินทรีย์

4.2) โครงการเกษตรปลอดภัย

5) กรณีความต้องการลดต้นทุนการผลิตภาคเกษตรกรรม

กิจกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ช่วยลดต้นทุนการผลิตภาคเกษตรกรรม ดังนี้.

3.1) โครงการผลิตและขยายพืชพันธุ์ดี ส่งเสริมให้กับเกษตรกรใช้พันธุ์ดีเพื่อเพิ่มผลผลิต

3.2) ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน (ปุ๋ยสั่งตัด)

3.3) ส่งเสริมให้ความรู้แก่เกษตรกรในการผลิตปุ๋ยใช้เอง ปุ๋ยอินทรีย์/ปุ๋ยชีวภาพ

3.4) ส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์เพิ่มศักยภาพการผลิตพืช

3.5) ส่งเสริมระบบการผลิตแบบแปลงใหญ่

ผลจากการจัดทำกรมีส่วนร่วมกับชุมชน (PRA) ได้นำมาวิเคราะห์ร่วมกับปัญหาด้านกายภาพ
โดยระบบ DPSIR มีรายละเอียดดังนี้

1) แรงขับเคลื่อน (Driver) มี 4 ประการ คือ

1.1) ดินเสื่อมโทรม

1.2) น้ำขาดแคลน

1.3) ราคาผลผลิตตกต่ำ

1.4) มีการใช้สารเคมีทางการเกษตรในปริมาณมาก

2) แรงกดดัน (Pressure) ที่เกิดจากปัจจัยขับเคลื่อน มี 4 ประการ คือ

2.1) การปรับปรุงบำรุงดิน

2.2) จัดหาแหล่งน้ำ

2.3) ต้องการลดต้นทุนการผลิตภาคเกษตรกรรม

2.4) ต้องการลดและเลิกใช้สารเคมีทางการเกษตร

3) สภาวะ (State) ที่เกิดแรงกดดัน มี 4 ประการ คือ

3.1) ความเสื่อมโทรมของดินทางกายภาพ/เคมี/ชีวภาพ

3.2) ขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร

3.3) ราคาผลผลิตต่ำ

3.4) ปัจจัยการผลิตทางการเกษตรมีราคาสูงขึ้น

4) ผลกระทบ (Impact) ที่ปรากฏในพื้นที่ มี 4 ประการ คือ

- 4.1) แหล่งน้ำที่มีอยู่ต้นเขิน
- 4.2) ต้นทุนสูง ผลผลิตพืชต่ำ
- 4.3) รายได้น้อย
- 4.4) มีปัญหาต่อคุณภาพชีวิต/สุขภาพ

5) การตอบสนอง (Response) ของรัฐในอดีต ปัจจุบัน และในอนาคต มีดังนี้

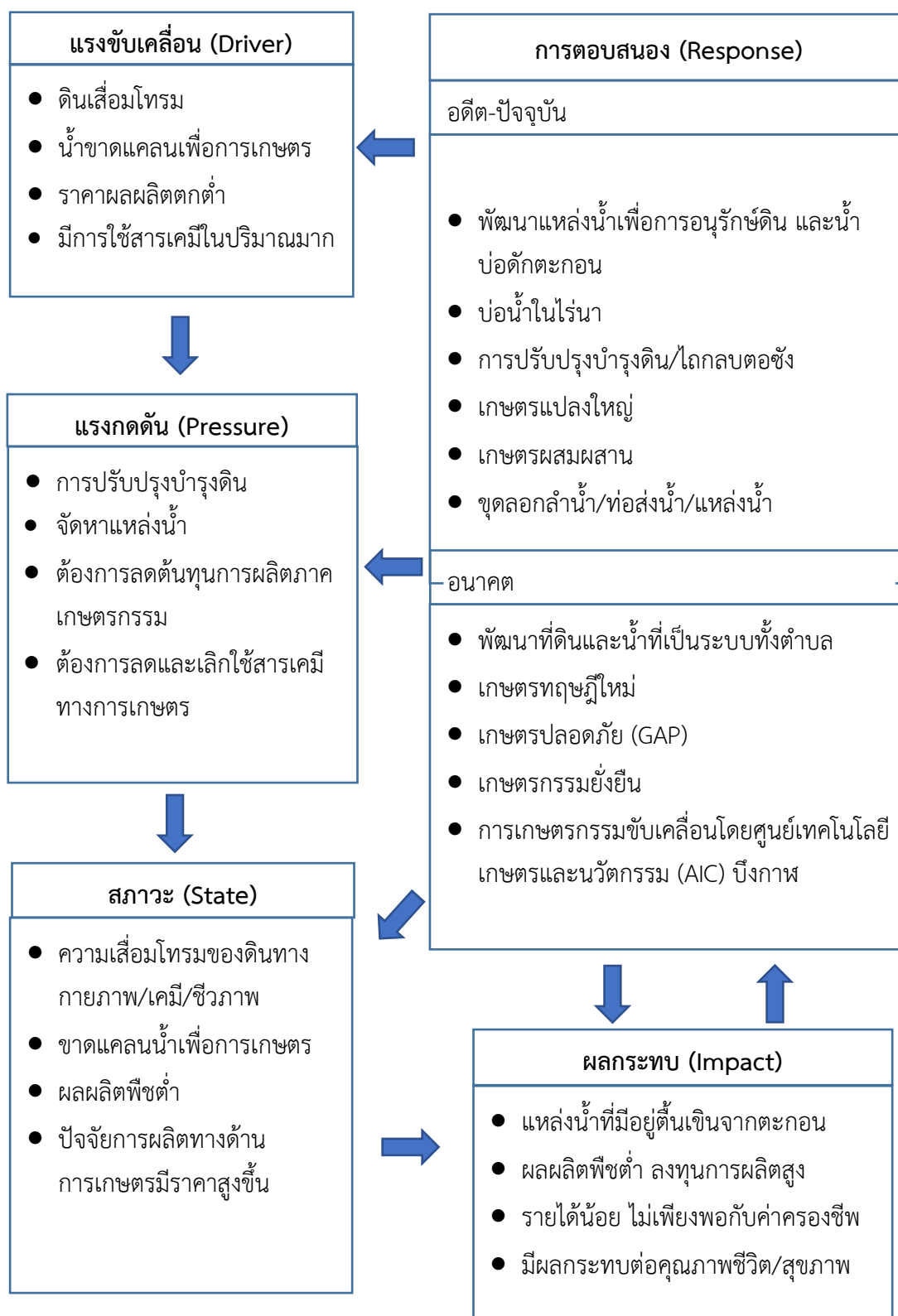
อดีต-ปัจจุบัน

- 5.1 พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ
- 5.2 บ่อน้ำในไร่นา
- 5.3 การปรับปรุงบำรุงดิน / ไถกลบตอซัง
- 5.4 เกษตรแปลงใหญ่
- 5.5 เกษตรผสมผสาน
- 5.6 ขุดลอกลำน้ำ/ท่อส่งน้ำ/แหล่งน้ำ

อนาคต

- (1) พัฒนาที่ดินและน้ำที่เป็นระบบทั้งตำบล
- (2) เกษตรทฤษฎีใหม่
- (3) เกษตรปลอดภัย(GAP)
- (4) ส่งเสริมระบบเกษตรกรรมยั่งยืน
- (5) การเกษตรกรรมขับเคลื่อนโดยศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม(AIC)บึงกาฬ

ดังมีรายละเอียดในรูปที่ 4-2

รูปที่ 4-2 การวิเคราะห์สถานการณ์โดยระบบ DPSIR ของตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ

4.3 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน

ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ มีการเพาะปลูกพืช ดังนี้

4.3.1 พื้นที่ลุ่ม

1) ข้าวนาปี เกษตรกรจะปลูกข้าวนาปีในช่วงฤดูฝน โดยปลูกระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงพฤศจิกายน และจะเก็บเกี่ยวช่วงเดือนพฤศจิกายน พันธุ์ข้าวที่ปลูก ได้แก่ ขาวดอกมะลิ 105, กข 6

2) ข้าวนาปรัง เกษตรกรจะปลูกข้าวนาปรังระหว่างเดือนธันวาคมถึงเดือนมีนาคม และจะเก็บเกี่ยวช่วงปลายมีนาคม พันธุ์ข้าวที่ปลูก ได้แก่ กข 22, หอมภูพาน

3) พืชผัก เกษตรกรสามารถปลูกและเก็บเกี่ยวได้ตลอดทั้งปี

4.3.2 พื้นที่ดอน

1) พืชไร่ ได้แก่ มันสำปะหลัง เกษตรกรจะปลูกมันสำปะหลังช่วงต้นฤดูฝนระหว่างเดือนเมษายนถึงพฤษภาคม ซึ่งจะมีอายุจากวันปลูกถึงเก็บเกี่ยวประมาณ 10-14 เดือน พันธุ์ที่นิยมปลูกได้แก่ ระยอง 90, ระยอง 72 และสับปะรดพันธุ์ปัตตาเวีย

3) ไม้ยืนต้น ที่นิยมปลูก ได้แก่ ยางพาราพันธุ์ RRIM 600, ปาล์มน้ำมันพันธุ์เทนอรา และยูคาลิปตัสพันธุ์ H4

4) ไม้ผล ที่นิยมปลูก ได้แก่ มะม่วง

(รูปที่ 4-3)

เดือนระบบ เกษตร	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
บริเวณพื้นที่ราบลุ่ม												
ข้าว	ข้าวนาปี											
	ข้าวนาปรัง											
พืชผัก	พืชผักผสมผสาน											
บริเวณพื้นที่ดอน												
พืชไร่	มันสำปะหลัง											
	□	สับปะรด										
ไม้ยืนต้น	ยางพารา พันธุ์ RRIM 600											
	ปาล์มน้ำมัน พันธุ์เทนอรา											
ไม้ผล	มะม่วง											

รูปที่ 4-3 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอนองหัวช้าง จังหวัดบึงกาฬ

บทที่ 5

การประเมินคุณภาพดิน

บทที่ 5

การประเมินคุณภาพที่ดิน

การประเมินคุณภาพที่ดิน เป็นการประเมินศักยภาพของที่ดิน ทำให้ทราบว่าที่ดินนั้นๆ เหมาะสมมากหรือน้อยเพียงใดต่อการใช้ที่ดินประเภทต่างๆ ซึ่งการประเมินคุณภาพที่ดินเป็นการจับคู่ข้อมูลที่ใช้สำหรับการประเมินคุณภาพที่ดิน ได้แก่ ข้อมูลคุณภาพที่ดิน และประเภทการใช้ที่ดิน

5.1 ทรัพยากรที่ดิน

จากตารางที่ 3-3 และ ตารางที่ 3-4 มีข้อมูลหน่วยแผนที่ดินที่นำมาใช้ในการประเมินคุณภาพที่ดิน จำนวนทั้งสิ้น 17 หน่วยแผนที่ดิน

5.2 ประเภทการใช้ที่ดิน

ประเภทการใช้ที่ดิน ประกอบด้วย พืชเศรษฐกิจหลัก หรือพืชอัตลักษณ์ (Signature crops) ที่ปลูกอยู่ในปัจจุบันของตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ มี 5 ชนิด ได้แก่ ยางพารา ข้าว ยูคาลิปตัส ปาล์มน้ำมัน และมันสำปะหลัง พืชทางเลือกที่ปลูกเป็นรายได้เสริม ได้แก่ พืชผัก สับปะรด มะม่วง พืชทางเลือกเพิ่มเติมในอนาคต คือ ทุเรียน

5.3 ผลการประเมินคุณภาพที่ดิน

ผลจากการใช้คู่มือการประเมินคุณภาพที่ดิน สำหรับการวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลและระดับจังหวัด (ศันสนีย์ อรัญวาสน์ และคำรณ ไทรพิง, 2562) ประเมินคุณภาพที่ดิน ได้จำแนกชั้นความเหมาะสมทางกายภาพและข้อจำกัดของประเภทการใช้ที่ดิน ดังรายละเอียดในตารางที่ 5-1 ดังนี้

ยางพารา

ชั้นที่มีความเหมาะสมเล็กน้อย (S3)

พบว่าคุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืชคือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช (o) มีข้อจำกัดด้านสภาพการระบายน้ำปานกลาง และความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร (s) มีข้อจำกัดด้านปริมาณอินทรีย์วัตถุ (Organic matter) ต่ำ ความเป็นประโยชน์ของฟอสฟอรัส (P_2O_5) ต่ำ และความเป็นประโยชน์ของโปแตสเซียม (K_2O) ต่ำ ได้แก่ชุดดินพระทองคำ Ptk

พบว่าคุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืชคือ ความจุในการดูดซับธาตุอาหาร (n) มีข้อจำกัดด้านความอิ่มตัวด้วยต่าง (B.S) น้อยกว่า 35 เปอร์เซ็นต์ ความจุในการแลกเปลี่ยนประจุบวก (C.E.C) น้อยกว่า 3 meq/g ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช (o) มีข้อจำกัดด้านสภาพการระบายน้ำค่อนข้างเลว และความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร (s) มีข้อจำกัดด้านปริมาณอินทรีย์วัตถุ (Organic matter) ต่ำ ความเป็นประโยชน์ของฟอสฟอรัส (P_2O_5) ต่ำ และความเป็นประโยชน์ของโปแตสเซียม (K_2O) ต่ำ ได้แก่ชุดดินโนนแดง Ndg

ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่าคุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืชคือ ความจุในการดูดซับธาตุอาหาร (n) มีข้อจำกัดด้านความอืดตัวด้วยต่าง (B.S) น้อยกว่า 35 เปอร์เซ็นต์ ความจุในการแลกเปลี่ยนประจุบวก (C.E.C) น้อยกว่า 3 meq/g และความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร (s) มีข้อจำกัดด้านปริมาณอินทรีย์วัตถุ (Organic matter) ต่ำ ความเป็นประโยชน์ของฟอสฟอรัส (P_2O_5) ต่ำ และความเป็นประโยชน์ของโปแตสเซียม (K_2O) ต่ำ ได้แก่ ชุดดินซุมพลบุรี Chp ชุดดินหนองบุญนา Nbn ชุดดินนครพนม Nn ชุดดินเพ็ญ Pn ชุดดินโพนพิสัย Pp ดินคล้ายชุดดินโพนพิสัยที่มีหน่วยแผนที่ดิน Pp-Pp-md-sLB ชุดดินปลาปาก Ppk ชุดดินร้อยเอ็ด Re และชุดดินศรีสงคราม Ss

ข้าว

ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่าคุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืชคือ ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร (s) มีข้อจำกัดด้านปริมาณอินทรีย์วัตถุ (Organic matter) ต่ำ ความเป็นประโยชน์ของฟอสฟอรัส (P_2O_5) ต่ำ และความเป็นประโยชน์ของโปแตสเซียม (K_2O) ต่ำ ได้แก่ ชุดดินซุมพลบุรี Chp ชุดดินร้อยเอ็ด Re และชุดดินศรีสงคราม Ss

พบว่าคุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืชคือ ความจุในการดูดซับธาตุอาหาร (n) มีข้อจำกัดด้านความอืดตัวด้วยต่าง (B.S) น้อยกว่า 35 เปอร์เซ็นต์ ความจุในการแลกเปลี่ยนประจุบวก (C.E.C) น้อยกว่า 10 meq/g และความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร (s) มีข้อจำกัดด้านปริมาณอินทรีย์วัตถุ (Organic matter) ต่ำ ความเป็นประโยชน์ของฟอสฟอรัส (P_2O_5) ต่ำ และความเป็นประโยชน์ของโปแตสเซียม (K_2O) ต่ำ ได้แก่ ชุดดินหนองบุญนา Nbn ชุดดินนครพนม Nn ชุดดินเพ็ญ Pn ชุดดินโพนพิสัยที่มีหน่วยแผนที่ดิน Pp-gm-gsLA/b ชุดดินปลาปากที่มีหน่วยแผนที่ดิน Ppk-sLA และ ชุดดินโนนแดง Ndg-sLB

ชั้นที่มีความเหมาะสมเล็กน้อย (S3)

พบว่าคุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืชคือ ความจุในการดูดซับธาตุอาหาร (n) มีข้อจำกัดด้านความอืดตัวด้วยต่าง (B.S) น้อยกว่า 35 เปอร์เซ็นต์ ความจุในการแลกเปลี่ยนประจุบวก (C.E.C) น้อยกว่า 3 meq/g ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร (s) มีข้อจำกัดด้านปริมาณอินทรีย์วัตถุ (Organic matter) ต่ำ ความเป็นประโยชน์ของฟอสฟอรัส (P_2O_5) ต่ำ ความเป็นประโยชน์ของโปแตสเซียม (K_2O) ต่ำ และสารพิษ (z)) มีข้อจำกัดด้านชั้นjarosite ที่มีอิทธิพลต่อปฏิกิริยาดิน ปริมาณซัลเฟตของเหล็กและลูมิ่นในดินสูง ได้แก่ ชุดดินโพนพิสัยที่มีหน่วยแผนที่ดิน Pp-sLB

พบว่าคุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืชคือ ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช (m) มีข้อจำกัดด้านลักษณะของเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ดินร่วนปนเหนียวปนกรวด ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร (s) มีข้อจำกัดด้านปริมาณอินทรีย์วัตถุ (Organic matter) ต่ำ ความเป็นประโยชน์ของฟอสฟอรัส (P_2O_5) ต่ำ และความเป็นประโยชน์ของโปแตสเซียม (K_2O) ต่ำ และความจุในการดูดซับธาตุอาหาร (n) มีข้อจำกัดด้านความอืดตัวด้วยต่าง (B.S) น้อยกว่า 35 เปอร์เซ็นต์ ความจุในการแลกเปลี่ยนประจุบวก (C.E.C) น้อยกว่า 3 meq/g ได้แก่ ชุดดินโพนพิสัยที่มี

หน่วยแผนที่ดิน Pp-gm-slB ดินคล้ายชุดดินโพนพิสัยที่มีหน่วยแผนที่ดิน Pp-Pp-md-slB และชุดดินปลาปากที่มีหน่วยแผนที่ดิน Ppk-clB และ Ppk-gclB

ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่าคุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืชคือ ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช (m) มีข้อจำกัดด้านการขาดแคลนน้ำในฤดูการเพาะปลูก (water in growing period) ต่ำกว่า 400 มม. และข้อจำกัดด้านเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ได้แก่ ชุดดินพระทองคำ Ptk

ยูคาลิปตัส

ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่าคุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืชคือ ความจุในการดูดยึดธาตุอาหาร (n) มีข้อจำกัดด้านความอึดตัวด้วยต่าง (B.S) น้อยกว่า 35 เปอร์เซ็นต์ ความจุในการแลกเปลี่ยนประจุบวก (C.E.C) น้อยกว่า 10 meq/g และ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช (o) มีข้อจำกัดด้านสภาพการระบายน้ำค่อนข้างเลวถึงปานกลาง ได้แก่ ชุดดินพระทองคำ Ptk และชุดดินโนนแดง Ndg

ชั้นที่มีความเหมาะสมเล็กน้อย (S3)

พบว่าคุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืชคือ สภาพการหยั่งลึกของราก (r) มีข้อจำกัดด้านความลึกดิน ชั้นการหยั่งลึกของราก ปริมาณกรวดหรือเศษหินที่พบหน้าดิน ได้แก่ ชุดดินโพนพิสัย Pp ดินคล้ายชุดดินโพนพิสัยที่มีหน่วยแผนที่ดิน Pp-Pp-md-slB และ ชุดดินปลาปาก Ppk

ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่าคุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืชคือ ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช (m) มีข้อจำกัดด้านการขาดแคลนน้ำในฤดูการเพาะปลูก (water in growing period) ต่ำกว่า 400 มม. และข้อจำกัดด้านเนื้อดิน ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร (s) มีข้อจำกัดด้านปริมาณอินทรีย์วัตถุ (Organic matter) ต่ำ ความเป็นประโยชน์ของฟอสฟอรัส (P_2O_5) ต่ำ และความเป็นประโยชน์ของโปแตสเซียม (K_2O) ต่ำ ได้แก่ ชุดดินชุมพลบุรี Chp ชุดดินหนองบุญนา Nbn ชุดดินนครพนม Nn ชุดดินเพ็ญ Pn ชุดดินร้อยเอ็ด Re และชุดดินศรีสงคราม Ss

ปาล์มน้ำมัน

ชั้นที่มีความเหมาะสมเล็กน้อย (S3)

พบว่าคุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืชคือ ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร (s) มีข้อจำกัดด้านปริมาณอินทรีย์วัตถุ (Organic matter) ต่ำ ความเป็นประโยชน์ของฟอสฟอรัส (P_2O_5) ต่ำ และความเป็นประโยชน์ของโปแตสเซียม (K_2O) ต่ำ ได้แก่ ชุดดินพระทองคำที่มีหน่วยแผนที่ดิน Ptk-slB

พบว่าคุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืชคือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช (o) มีข้อจำกัดด้านสภาพการระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลว และความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร (s) มีข้อจำกัดด้านปริมาณอินทรีย์วัตถุ (Organic matter) ต่ำ ความเป็น

ประโยชน์ของฟอสฟอรัส (P_2O_5) ต่ำ และความเป็นประโยชน์ของโปแตสเซียม (K_2O) ต่ำ ได้แก่ชุดดินหนองบุญมาก Nbn ชุดดินนครพนม Nn ชุดดินร้อยเอ็ด Re และชุดดินศรีสงคราม Ss

ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่าคุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืชคือสภาวะการหยั่งลึกของราก (r) มีข้อจำกัดด้านความลึกดิน ชั้นการหยั่งลึกของราก ปริมาณกรวดหรือเศษหินที่พบหน้าดิน ได้แก่ชุดดินชุมพลบุรี Chp ชุดดินเพ็ญ Pn ชุดดินโพนพิสัย Pp ชุดดินปลาปาก Ppk และชุดดินโนนแดง Ndg

มันสำปะหลัง

ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่าคุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช (o) มีข้อจำกัดด้านสภาพการระบายน้ำค่อนข้างเลว และสภาวะการหยั่งลึกของราก (r) มีข้อจำกัดด้านความลึกดิน ชั้นการหยั่งลึกของราก ได้แก่ ชุดดินชุมพลบุรี Chp ชุดดินหนองบุญมาก Nbn ชุดดินนครพนม Nn ชุดดินเพ็ญ Pn ชุดดินโพนพิสัย Pp ดินคล้ายชุดดินโพนพิสัยที่มีหน่วยแผนที่ดิน Pp-Pp-md-slB ชุดดินปลาปาก Ppk ชุดดินพระทองคำ Ptk ชุดดินร้อยเอ็ด Re ชุดดินศรีสงคราม Ss และชุดดินโนนแดง Ndg

สับประรด

ชั้นที่มีความเหมาะสมเล็กน้อย (S3)

พบว่าคุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืชคือความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช (o) มีข้อจำกัดด้านสภาพการระบายน้ำค่อนข้างเลว และความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร (s) มีข้อจำกัดด้านปริมาณอินทรีย์วัตถุ (Organic matter) ต่ำ ความเป็นประโยชน์ของฟอสฟอรัส (P_2O_5) ต่ำ และความเป็นประโยชน์ของโปแตสเซียม (K_2O) ต่ำ ได้แก่ ชุดดินพระทองคำที่มีหน่วยแผนที่ดิน Ptk-slB

ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่าคุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ สภาพการหยั่งลึกของราก (r) มีข้อจำกัดด้านความลึกดิน ชั้นการหยั่งลึกของราก ปริมาณกรวดหรือเศษหินที่พบหน้าดิน ได้แก่ ชุดดินชุมพลบุรี Chp ชุดดินหนองบุญนา Nbn ชุดดินนครพนม Nn ชุดดินเพ็ญ Pn ชุดดินโพนพิสัย Pp ดินคล้ายชุดดินโพนพิสัยที่มีหน่วยแผนที่ดิน Pp-Pp-md-slB ชุดดินปลาปากที่มีหน่วยแผนที่ดิน Ppk-slA ชุดดินร้อยเอ็ด Re ชุดดินศรีสงคราม Ss และชุดดินโนนแดง Ndg

มะม่วง

ชั้นที่มีความเหมาะสมเล็กน้อย (S3)

พบว่าคุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืชความจุในการดูดซับธาตุอาหาร (n) มีข้อจำกัดด้านความอิ่มตัวด้วยต่าง (B.S) น้อยกว่า 35 เปอร์เซ็นต์ ความจุในการแลกเปลี่ยนประจุบวก (C.E.C) น้อยกว่า 5 meq/g และ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช (o) มีข้อจำกัดด้านสภาพการระบายน้ำค่อนข้างเลวถึงปานกลาง และความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร (s) มีข้อจำกัดด้านปริมาณอินทรีย์วัตถุ (Organic matter) ต่ำ ความเป็นประโยชน์ของฟอสฟอรัส (P_2O_5) ต่ำ และ ความเป็นประโยชน์ของโปแตสเซียม (K_2O) ต่ำ ได้แก่ ชุดดินพระทองคำ Ptk

พบว่าคุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืชความจุในการดูดซับธาตุอาหาร (n) มีข้อจำกัดด้านความอิ่มตัวด้วยต่าง (B.S) น้อยกว่า 35 เปอร์เซ็นต์ ความจุในการแลกเปลี่ยนประจุบวก (C.E.C) น้อยกว่า 5 meq/g และ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช (o) มีข้อจำกัดด้านสภาพการระบายน้ำค่อนข้างเลวถึงปานกลาง และความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร (s) มีข้อจำกัดด้านปริมาณอินทรีย์วัตถุ (Organic matter) ต่ำ ความเป็นประโยชน์ของฟอสฟอรัส (P_2O_5) ต่ำ ความเป็นประโยชน์ของโปแตสเซียม (K_2O) ต่ำ และสารพิษ (z)) มีข้อจำกัดด้านชั้นjarosite ที่มีอิทธิพลต่อปฏิกิริยาดิน ปริมาณซัลเฟตของเหล็กและลูมิ์นัมในดินสูง ได้แก่ ได้แก่ ชุดดินโนนแดง Ndg-slB

ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่าคุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ สภาพการหยั่งลึกของราก (r) มีข้อจำกัดด้านความลึกดิน ชั้นการหยั่งลึกของราก ปริมาณกรวดหรือเศษหินที่พบหน้าดิน ได้แก่ ชุดดินชุมพลบุรี Chp ชุดดินหนองบุญนา Nbn ชุดดินนครพนม Nn ชุดดินเพ็ญ Pn ชุดดินโพนพิสัย ดินคล้ายชุดดินโพนพิสัยที่มีหน่วยแผนที่ดิน Pp-Pp-md-slB ชุดดินปลาปาก Ppk ชุดดินร้อยเอ็ด Re และชุดดินศรีสงคราม Ss

ทุเรียน

ชั้นที่มีความเหมาะสมเล็กน้อย (S3)

พบว่าคุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความจุในการดูดยึดธาตุอาหาร (n) มีข้อจำกัดด้านความอึดตัวด้วยต่าง (B.S) น้อยกว่า 35 เปอร์เซ็นต์ ความจุในการแลกเปลี่ยนประจุบวก (C.E.C) น้อยกว่า 5 meq/g ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช (o) มีข้อจำกัดด้านสภาพการระบายน้ำปานกลางถึงดี ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร (s) มีข้อจำกัดด้านปริมาณอินทรีย์วัตถุ (Organic matter) ต่ำ ความเป็นประโยชน์ของฟอสฟอรัส (P_2O_5) ต่ำ และความเป็นประโยชน์ของโปแตสเซียม (K_2O) ต่ำ และสารพิษ (z) มีข้อจำกัดด้านชั้นjarosite ที่มีอิทธิพลต่อปฏิกิริยาดิน ปริมาณซัลเฟตของเหล็กและลูมิโนมในดินสูง ได้แก่ ชุดดินพระทองคำ Ptk

ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่าคุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร (s) มีข้อจำกัดด้านปริมาณอินทรีย์วัตถุ (Organic matter) ต่ำ ความเป็นประโยชน์ของฟอสฟอรัส (P_2O_5) ต่ำ และความเป็นประโยชน์ของโปแตสเซียม (K_2O) ต่ำ สภาวะการหยั่งลึกของราก (r) มีข้อจำกัดด้านชั้นการหยั่งลึกของราก ปริมาณกรวดหรือเศษหินที่พบหน้าดิน ได้แก่ ชุดดินชุมพลบุรี Chp ชุดดินหนองบุญมาก Nbn ชุดดินนครพนม Nn ชุดดินเพ็ญ Pn ชุดดินโพนพิสัย ดินคล้ายชุดดินโพนพิสัยที่มีหน่วยแผนที่ดิน Pp-Pp-md-slB ชุดดินปลาปาก Ppk ชุดดินร้อยเอ็ด Re ชุดดินศรีสงคราม Ss และชุดดินโนนแดง Ndg

ตารางที่ 5-1 ชั้นความเหมาะสมทางกายภาพของหน่วยแผนที่ดิน ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ

หน่วยแผนที่ดิน	ยางพารา	ข้าว	ยูคาลิปตัส	ปาล์มน้ำมัน	มันสำปะหลัง	สับปะรด	มะม่วง	ทุเรียน
Chp-fsi-slA	N	S2s	N	N	N	N	N	N
Nbn-slA	N	S2ns	N	S3os	N	N	N	N
Nn-siclA	N	S2ns	N	S3os	N	N	N	N
Pn-slA	N	S2ns	N	N	N	N	N	N
Pp-gm-gslA/b	N	S2ns	S3r	N	N	N	N	N
Pp-gm-slB	N	S3msn	S3r	N	N	N	N	N
Pp-Pp-md-slB	N	S3msn	S3r	N	N	N	N	N
Pp-slB	N	S3nsz	S3r	N	N	N	N	N
Ppk-slA	N	S2ns	S3r	N	N	N	N	N
Ppk-clB	N	S3msn	S3r	N	N	N	N	N
Ppk-gclB	N	S3msn	S3r	N	N	N	N	N
Ptk-slA	S3os	N	S2no	N	N	N	S3nos	S3nosz
Ptk-slB	S3os	N	S2no	S3s	N	S3os	S3nos	S3nosz
Re-col-slA	N	S2s	N	S3os	N	N	N	N
Re-slA	N	S2s	N	S3os	N	N	N	N
Ss-siclA	N	S2s	N	S3os	N	N	N	N
Ndg-slB	S3nos	S2ns	S2no	N	N	N	S3nosz	N

หมายเหตุ: 1) สมบัติดินจากตารางที่ 3-4

- 2) ข้อกำหนดในการประเมินคุณภาพที่ดิน: o = การระบายน้ำ
s = ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร
n = ความจุในการดูดซับธาตุอาหาร
m = ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช
r = สภาพการหยั่งลึกของราก
z = สารพิษ

บทที่ 6

แผนการใช้ที่ดิน

บทที่ 6

แผนการใช้ที่ดิน

6.1 ปรัชญาในการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบล

ในการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบลฉบับนี้ได้ใช้ “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”¹เป็นหลัก โดยมีรายละเอียดดังนี้

“เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี พอสมควรต่อการมีผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้ต้องอาศัย ความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผน และดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบเพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี”

หลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง

การพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือการพัฒนาที่ตั้งบนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท โดยคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนใช้ความรู้ ความรอบคอบ และคุณธรรม ประกอบการวางแผนและการกระทำ

คำนิยาม ความพอเพียงประกอบด้วย 3 คุณลักษณะพร้อมๆ กันดังนี้

- ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดี ที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไปโดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ

¹ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2550: 6-7) ได้หมายเหตุว่า “ประมวลและกลั่นกรองจากพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งพระราชทานในวโรกาสต่างๆ รวมทั้งพระราชดำรัสอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้นำไปใช้และเผยแพร่ได้ เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2542 เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติของทุกฝ่ายและประชาชนโดยทั่วไป

- ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผลโดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆอย่างรอบคอบ

- การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆที่เกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล

6.2 นโยบายแห่งรัฐในการกำหนดแผนการใช้ที่ดินตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ

จังหวัดบึงกาฬ

ตารางที่ 6-1 นโยบายแห่งรัฐที่เกี่ยวข้องกับแผนการใช้ที่ดิน ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ

จังหวัดบึงกาฬ

ลำดับ ที่	กฎหมาย/ยุทธศาสตร์/แผนการ ปฏิบัติ/แผนแม่บท	รายละเอียด
1	รัฐธรรมนูญแห่งอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560	มาตรา 72 (1) วางแผนการใช้ที่ดินของประเทศไทยเหมาะสมกับสภาพของ พื้นที่และศักยภาพของที่ดินตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน
2	ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580)	ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อ สิ่งแวดล้อม
3	แผนการปฏิรูปประเทศด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม -นโยบายของคณะรัฐมนตรีแถลง ต่อรัฐสภาวันที่ 25 กรกฎาคม 2562	ประเด็นย่อยที่ 2.1 จัดทำแผนการใช้ที่ดินของชาติทั้งระบบให้สอดคล้อง และเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของ ประเทศ ประเด็นย่อยที่ 2.2 ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม นโยบายหลัก 5.การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย 5.3 พัฒนาภาคเกษตร 5.3.2 ลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตที่เหมาะสมและไม่ ก่อให้เกิดภาระทางการเงินการคลังของภาครัฐ 5.3.4 ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร 5.3.5 ดูแลเกษตรกร ผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ 10.การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและการรักษาสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างการ เติบโตอย่างยั่งยืน 10.2 การปรับปรุงระบบที่ดินทำกินและลดความเหลื่อมล้ำด้านการถือ ครองที่ดิน 10.3 ส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบแหล่งน้ำชุมชนและทะเล นโยบายเร่งด่วน 4.การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม
4	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560- 2564)	ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่าง ยั่งยืน ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อหลักการพัฒนา อย่างยั่งยืน
5	นโยบายและแผนการบริหาร จัดการที่ดินและทรัพยากรดิน ของประเทศ (พ.ศ. 2560-2579)	ยุทธศาสตร์ที่ 2ด้านใช้ที่ดินและทรัพยากรดินเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน

ตารางที่ 6-1 (ต่อ)

ลำดับ ที่	กฎหมาย/ยุทธศาสตร์/แผนการ ปฏิบัติ/แผนแม่บท	รายละเอียด
6	ยุทธศาสตร์ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ	ยุทธศาสตร์ที่ 1 การบริหารจัดการน้ำเพื่อการผลิตการเกษตร ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาที่ดินเพื่อการผลิตการเกษตร ยุทธศาสตร์ที่ 3 การใช้หลักพอเพียงประยุกต์กับการผลิตการเกษตร ยุทธศาสตร์ที่ 4 การยกระดับการแปรรูปข้าวหอมมะลิ ยุทธศาสตร์ที่ 5 การยกระดับการแปรรูปข้าวเหนียว ยุทธศาสตร์ที่ 6 การขับเคลื่อนขีดความสามารถเพื่อเพิ่มผลิตภาพการเกษตร ในพื้นที่ลุ่มน้ำที่มีศักยภาพ ยุทธศาสตร์ที่ 7 การยกระดับการผลิตอ้อย ยุทธศาสตร์ที่ 8 การยกระดับการผลิตมันสำปะหลัง ยุทธศาสตร์ที่ 9 การแปรรูปยางพารา ยุทธศาสตร์ที่ 10 การผลิตโคเนื้อ ยุทธศาสตร์ที่ 11 การผลิตโคนม และผลิตภัณฑ์นม ยุทธศาสตร์ที่ 12 การส่งเสริมสมรรถนะและเสริมสร้างศักยภาพของ เกษตรกร และกลุ่มสถาบันการเกษตร ยุทธศาสตร์ที่ 13 การใช้นวัตกรรมเพื่อพัฒนาการแปรรูปและการตลาดเพื่อ สร้างความแตกต่างของผลิตภัณฑ์
7	แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 ขยายผลองค์ความรู้การทำการเกษตรตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการเกษตร ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร เกษตร ปลอดภัยเกษตรอินทรีย์
8	แผนพัฒนาจังหวัดบึงกาฬ (พ.ศ. 2561-2564)	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมและพัฒนาภาคการผลิตสินค้าเกษตร ปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ เพื่อเพิ่มมูลค่า ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 ส่งเสริมด้านการศึกษา อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมภูมิ ปัญญาท้องถิ่นและทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและ ยั่งยืน
9	แผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี (พ.ศ. 2561-2565)	ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาด้านการเกษตรและการส่งเสริมคุณภาพชีวิต ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาการบริหารจัดการและอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

6.3 การกำหนดเขตการใช้ที่ดิน

การวางแผนการใช้ที่ดินเป็นกระบวนการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ เพื่อใช้ตัดสินใจในการกำหนดรูปแบบหรือกิจกรรมการใช้ที่ดินที่เหมาะสมไว้ล่วงหน้า โดยมีพื้นฐานจากศักยภาพการใช้ประโยชน์ของทรัพยากรดินตามธรรมชาติ สภาพเศรษฐกิจและสังคม สิ่งแวดล้อม เพื่อให้มีการใช้ที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุด การวางแผนการใช้ที่ดินมิได้สิ้นสุดลงในขั้นตอนการตัดสินใจว่าที่ดินจะทำอะไรดีที่สุด แต่จะต้องรวมถึงการจัดทำมาตรการทุกด้านในการใช้ที่ดินเพื่อให้บรรลุถึงความต้องการใช้ที่ดินนั้น จำเป็นต้องระบุถึงมาตรการ กิจกรรม โครงการ แผนงาน และนโยบายที่มีความเหมาะสมกับพื้นที่ ซึ่งจะช่วยให้บรรลุถึงความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง

การวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล เป็นการวิเคราะห์และประเมินข้อมูลด้านกายภาพ เศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ เพื่อกำหนดการใช้พื้นที่อย่างเป็นระบบ เป็นการตัดสินใจในการใช้พื้นที่ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ และตรงตามความต้องการของชุมชน โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการที่จะนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป เป็นสิ่งสำคัญที่ต้องดำเนินการเพื่อให้เป็นที่ยอมรับ โดยมีความมุ่งหมายให้การใช้ที่ดินที่กำหนดขึ้นนั้น ตอบสนองความต้องการของชุมชนมากที่สุด การกำหนดเขตการใช้ที่ดินตำบลบุงคล้าใช้ ยุทธศาสตร์จังหวัดบึงกาฬ พ.ศ. 2562 เป็นแนวทาง ซึ่งยุทธศาสตร์จังหวัดบึงกาฬ พ.ศ. 2562 ได้เชื่อมโยง กับนโยบายรัฐบาล แผนบริหารราชการแผ่นดิน ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 แผนปฏิรูปประเทศ รวมทั้งแผนพัฒนา รายสาขาต่างๆ หรือแผนเฉพาะด้าน เช่น แผนพัฒนาการเกษตร แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

6.4 เขตการใช้ที่ดิน

เขตการใช้ที่ดินตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ ได้กำหนดออกเป็น 5 เขต ดังนี้ (ตารางที่ 6-2 และรูปที่ 6-1)

ตารางที่ 6-2 เขตการใช้ที่ดิน

เขตการใช้ที่ดิน	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
เขตเกษตรกรรม	58,089	81.79
1. เขตทำนา	15,990	22.51
- นาที่ลุ่ม	7,080	9.97
- นาที่ดอน	8,910	12.55
2. เขตปลูกพืชไร่	282	0.40
3. เขตปลูกไม้เศรษฐกิจยืนต้น	2,326	3.27
4. เขตเกษตรผสมผสาน	453	0.64
5. เขตปลูกปาล์มน้ำมัน	612	0.86
6. เขตปลูกยางพารา	38,427	54.11
เขตป่าไม้	691	0.97
เขตชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	1,612	2.27
เขตแหล่งน้ำ	2,724	3.84
เขตพื้นที่อื่นๆ	7,903	11.13
รวมเนื้อที่ทั้งหมด	71,020	100.00

หมายเหตุ: คำนวณด้วยโปรแกรมระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

6.4.1 เขตเกษตรกรรม

มีเนื้อที่ 58,089 ไร่ หรือร้อยละ 81.79 ของพื้นที่ตำบล พื้นที่เขตการเกษตรกรรมนี้เป็นบริเวณที่อยู่นอกเขตที่มีการประกาศเป็นเขตป่าไม้มตามกฎหมาย และพื้นที่ตำบลอยู่ในบริเวณเขต ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้นที่ 3 4 และ 5 ซึ่งไม่มีข้อกำหนดเรื่องการใช้ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เขตการเกษตรนี้เกษตรกรมีการใช้ประโยชน์เพื่อการเพาะปลูกทั้งพืชไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น โดยเขตของที่ดินสำหรับการเกษตร และทิศทางการพัฒนาพื้นที่นี้ สามารถแบ่งพื้นที่เขตเกษตรกรรมเป็น 6 เขตคือ เขตทำนา เขตปลูกพืชไร่ เขตปลูกไม้เศรษฐกิจยืนต้น เขตเกษตรผสมผสาน เขตปลูกปาล์มน้ำมัน เขตปลูกยางพารา โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) เขตทำนา

1.1) เขตทำนา

มีเนื้อที่ 15,990 ไร่ หรือร้อยละ 22.51 ของพื้นที่ตำบล เป็นพื้นที่ทำนาข้าว นอกเขตชลประทาน เป็นพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการปลูกข้าวในระดับปานกลาง สามารถพัฒนาพัฒนา ศักยภาพการผลิตได้ เมื่อมีแหล่งน้ำเพียงพอในช่วงฤดูเพาะปลูกหรือฤดูการผลิต

1.1.1) นาที่ลุ่ม

มีเนื้อที่ 7,080 ไร่ หรือร้อยละ 9.97 ของพื้นที่ตำบล เป็นพื้นที่ปลูกข้าว พันธุ์ กข 6, กข 22, ข้าวขาวมะลิ 105 โดยอาศัยน้ำฝนเป็นหลักและแหล่งน้ำสำรอง เขตทำนาในที่ลุ่ม มีลักษณะเนื้อดิน ดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้งหรือดินร่วนเหนียวและดินร่วนปนทรายมี ข้อจำกัดคือ ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ เสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำเฉพาะฝนทิ้งช่วง เนื้อดินค่อนข้าง แฉกชื้น ข้าวไม่แตกกอ และน้ำท่วมแช่ขังในช่วงที่ฝนตกชุก ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินชุมพลบุรี (Chp) ชุดดินนครพนม (Nn) ชุดดินหนองบุญมาก (Nbn) และชุดดินโพนพิสัย (Pp) ชุดดินร้อยเอ็ด (Re) และชุดดินศรีสงคราม (Ss)

ข้อเสนอแนะในการจัดการพื้นที่

(1) ปรับปรุงบำรุงดินโดยการให้กับดินเพิ่มอินทรีย์วัตถุ เช่น ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และปุ๋ยพืชสด เพื่อปรับปรุงโครงสร้างของดิน และเพิ่มธาตุอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อพืชร่วมกับการใช้ ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดินในอัตราส่วนที่เหมาะสมเพื่อเพิ่มผลผลิต

(2) ปรับสภาพพื้นที่ในแปลงนาข้าว เพื่อควบคุมระดับน้ำ และการระบายน้ำ ออกจากพื้นที่นาข้าวในช่วงที่ฝนตกชุก

(3) การปลูกพืชหลังเก็บเกี่ยวข้าวเพื่อเป็นรายได้เสริม เช่น พืชผักปลอดภัย

(4) การรวมกลุ่มผลิตระบบแปลงใหญ่ เพื่อสร้างระบบในการต่อรองราคา ผลผลิตและปัจจัยการผลิต

(5) ปรับเปลี่ยนจากการปลูกข้าวอย่างเดียวเป็นเกษตรผสมผสาน

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการในเขตการทำนา

(1) ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน เพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุ และธาตุอาหารในดิน โดยการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก ปุ๋ยพืชสด และรณรงค์การไถกลบตอซัง

(2) สนับสนุนแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

(3) ถ่ายทอดเทคโนโลยีนวัตกรรมกรมพัฒนาที่ดินในการผลิตและใช้ปุ๋ย อินทรีย์-ปุ๋ยชีวภาพ

(4) จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ

กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

(1) กรมชลประทาน สนับสนุนเรื่องการสร้างฝายน้ำล้น ชุดลอกแหล่งน้ำ คลองส่งน้ำและระบายน้ำ

(2) กรมการข้าว สนับสนุนเรื่องการถ่ายทอดเทคโนโลยี ในการป้องกันและ กำจัดโรคแมลงของข้าว ส่งเสริมระบบแปลงใหญ่ การผลิตข้าวปลอดภัย

(3) กรมวิชาการเกษตร ส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์

(4) กรมส่งเสริมการเกษตร ขึ้นทะเบียนเกษตรกร จัดกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

(5) องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น สนับสนุนเรื่องการสร้างแหล่งน้ำขนาดเล็ก เพื่อการเกษตร

1.1.2) นาที่ดอน

มีเนื้อที่ 8,910 หรือร้อยละ 12.55 ของพื้นที่ตำบล เป็นพื้นที่ปลูกข้าวพันธุ์ กข 6 กข 22 และพันธุ์ขาวมะลิ 105 โดยอาศัยน้ำฝนเป็นหลักและแหล่งน้ำสำรอง เขตทำนาในพื้นที่ ดอน ลักษณะสมบัติดิน เป็นดินชั้นถึงชั้นกรวดลูกรัง ดินบนเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินร่วนเหนียวปน กรวดลูกรัง มีข้อจำกัดคือ ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ อินทรีย์วัตถุต่ำ ดินมีโอกาสขาดแคลนน้ำได้ โดยเฉพาะในช่วงฝนทิ้ง และพื้นที่เสี่ยงต่อการชะล้างพังทลายของดิน เขตนี้สามารถพัฒนาหรือส่งเสริม การปลูกข้าวสายพันธุ์ทนแล้ง หรือปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์ หากพื้นที่ไม่สามารถปลูกข้าวได้ ชุดดินในเขตนี้ ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินโพนพิสัย (Pp) ชุดดินพระทองคำ (ptk) ชุดดินปลาปาก (Ppk) ชุดดินโนนแดง (Ndg) และชุดดินเพ็ญ (Pn)

ข้อเสนอแนะในการจัดการพื้นที่

(1) ปรับปรุงบำรุงดินโดยการเพิ่มอินทรีย์วัตถุให้กับดิน เช่น ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และปุ๋ยพืชสด เพื่อช่วยปรับปรุงโครงสร้างของดิน และเพิ่มธาตุอาหารที่เป็นประโยชน์สำหรับพืช ร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดิน ในอัตราส่วนที่เหมาะสม เพื่อเป็นการเพิ่มผลผลิต

(2) ปรับสภาพพื้นที่ในแปลงนา เพื่อควบคุมระดับการกักเก็บและการแข่งขัน ของน้ำให้เหมาะสมในช่วงการเพาะปลูก

(3) การปลูกพืชหลังนาเพื่อเป็นรายได้เสริม เช่น พืชผักอายุสั้นใช้น้ำน้อย โดยทำวิถีเกษตรปลอดภัย

(4) รวมกลุ่มผลิตระบบแปลงใหญ่ เพื่อสร้างระบบในการต่อราคาผลผลิต และปัจจัยการผลิต

(5) ปรับเปลี่ยนจากการปลูกข้าวอย่างเดียวเป็นระบบเกษตรผสมผสาน

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการในเขตการใช้ที่ดิน ไตแก

- (1) ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินเพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุ และธาตุอาหารในดิน โดยการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และปุ๋ยพืชสด และการรณรงค์ไถกลบตอซัง
- (2) สนับสนุนการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน
- (3) จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ
- (4) ถ่ายทอดเทคโนโลยีนวัตกรรมกรมพัฒนาที่ดินในการผลิตและใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยชีวภาพ

กิจกรรมของสวนราชการอื่นๆ ที่ขอรับการสนับสนุน ไตแก

- (1) กรมชลประทาน สนับสนุนเรื่อง ฝายน้ำล้น การขุดลอกแหล่งน้ำ คลองส่งน้ำและระบายน้ำ
- (2) กรมการข้าว สนับสนุนเรื่องการถ่ายทอดเทคโนโลยีในการปลูกการป้องกัน และกำจัดโรคแมลงของข้าว การผลิตข้าวปลอดภัย (GAP) และส่งเสริมระบบแปลงใหญ่
- (3) องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น สนับสนุนเรื่องการสร้างแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการเกษตร รวมทั้งการทำถนนเข้าสู่แปลงนาข้าว
- (4) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรน้ำ กระทรวงพลังงาน สนับสนุนเรื่อง น้ำบาดาลเพื่อการเกษตรกรรมด้วยพลังงานแสงอาทิตย์
- (5) กรมวิชาการเกษตร สนับสนุนองค์ความรู้การผลิตข้าวอินทรีย์
- (6) กรมส่งเสริมการเกษตร ขึ้นทะเบียนเกษตรกร จดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน

1.2) เขตปลูกพืชไร่

มีเนื้อที่ 282 ไร่ หรือร้อยละ 0.40 ของพื้นที่ตำบล ในปัจจุบันเกษตรกรในพื้นที่ ทำการปลูกพืชไร่ โดยอาศัยน้ำฝนเป็นหลักและแหล่งน้ำสำรอง ในเขตปลูกพืชไร่นี้ดังกล่าว มีลักษณะดินบนเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินร่วนเหนียวปนทรายปนกรวด มีข้อจำกัดความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ อินทรีย์วัตถุในดินต่ำ ดินมีโอกาสขาดแคลนน้ำในช่วงฝนทิ้ง ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินโพนพิสัย (Pp) ชุดดินเพ็ญ (Pn) และชุดดินนครพนม(Nn)

ข้อเสนอแนะในการใช้พื้นที่

ปรับปรุงบำรุงดิน โดยการเพิ่มอินทรีย์วัตถุ โดยใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และปุ๋ยพืชสดเพื่อช่วยในการปรับปรุงโครงสร้างของดิน เพื่อการอุ้มน้ำของดิน และเพิ่มธาตุอาหารที่เป็นประโยชน์สำหรับพืช ร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ในอัตราที่เหมาะสม

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการในเขตการใช้ที่ดิน ไตแก

(1) ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน โดยการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และปุ๋ยพืชสด
(2) ถ่ายทอดเทคโนโลยีนวัตกรรมกรมพัฒนาที่ดินในการผลิต การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ และปุ๋ยชีวภาพ

(3) ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ปุ๋ยโดโลไมท์เพื่อปรับปรุงความเป็นกรด
(4) สนับสนุนการขุดบ่อน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

กิจกรรมของสวนราชการอื่นๆ ที่ขอรับการสนับสนุน ไตแก

(1) กรมส่งเสริมการเกษตร สนับสนุนองค์ความรู้ปัจจัยการผลิตเกี่ยวกับพืชไร่ รวมทั้งเทคโนโลยีในการผลิต
(2) กรมชลประทาน สนับสนุนการขุดลอกแหล่งน้ำธรรมชาติ และคลองส่งน้ำ

1.3) เขตปลูกไม้เศรษฐกิจยืนต้น

มีเนื้อที่ 2,326 ไร่ หรือร้อยละ 3.27 ของพื้นที่ตำบล พื้นที่เขตนี้กำหนดให้เป็นเขตไม้เศรษฐกิจ พื้นที่เขตนี้ใช้ในการปลูกไม้เศรษฐกิจ ในพื้นที่ส่วนใหญ่ปลูกยูคาลิปตัส โดยอาศัยน้ำฝนเป็นหลัก ลักษณะดินเป็นดินตื้นถึงชั้นลูกรัง ดินบนเป็นดินร่วนปนทราย หรือดินร่วนเหนียวปนทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรด อินทรีย์วัตถุในดินต่ำ ดินขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง

ขอเสนอแนะในการใช้พื้นที่

(1) ควรมีการปลูกพืชแบบผสมผสาน เพื่อลดความเสี่ยงด้านราคาผลผลิตทางการเกษตร

(2) ปรับปรุงคุณภาพของดินใหม่มีความอุดมสมบูรณ์ และลักษณะทางกายภาพของดิน ที่เหมาะสมสำหรับการปลูกพืช โดยการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ เช่น ปุ๋ยพืชสด ปุ๋ยคอก ซึ่งจะเป็นการปรับปรุง โครงสร้างของดินให้ดีขึ้นทำให้ดินร่วนซุย เพิ่มการอุ้มน้ำของดินให้ดีขึ้น

(3) ปรับสภาพดินด้วยการใส่ปุ๋ยโดโลไมท์

(4) ดำเนินการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กในพื้นที่เขตนี้ รวมทั้งการปรับปรุงประสิทธิภาพแหล่งน้ำตามธรรมชาติ เช่น ฝาย ลำคลองสาธารณะ บึง หนอง ให้มีการกักเก็บน้ำได้ดีขึ้น

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการในเขตการใช้ที่ดิน ไตแก

(1) ส่งเสริมการปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยอินทรีย์ เช่น ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก ปุ๋ยพืชสด
(2) ส่งเสริมการปรับสภาพดิน
(3) สนับสนุนแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

กิจกรรมของสวนราชการอื่นๆ ที่ขอรับการสนับสนุน ได้แก่

- (1) กรมส่งเสริมการเกษตร ส่งเสริมการเกษตรแบบผสมผสาน
- (2) กรมปศุสัตว์ ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์
- (3) ทรัพยากรน้ำบาดาล สนับสนุนบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร

1.4) เขตเกษตรผสมผสาน

มีเนื้อที่ 453 ไร่ หรือร้อยละ 0.64 ของพื้นที่ตำบล พื้นที่เขตนี้กำหนดให้เป็นเขตเกษตรกรรมเพื่อการปลูกพืชผัก ไม้ผล อาศัยปริมาณน้ำฝนเป็นหลัก มีข้อจำกัด ดินมีความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ อินทรีย์วัตถุในดินต่ำ ดินขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง ลักษณะดินเป็นดินตื้น ดินบนเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินร่วน ปฏิภานดินเป็นกรด ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่คือ ชุดดินโพนพิสัย(Pp) ชุดดินพระทองคำ (Ptk) และชุดปลาปาก (Ppk) ในปัจจุบันพืชที่ปลูกได้แก่ มะม่วง มะขาม ลำไย มะนาว ทุเรียน และกล้วย

ข้อเสนอแนะในการใช้พื้นที่

- (1) ปรับปรุงคุณภาพดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ และลักษณะทางกายภาพของดิน ให้มีความเหมาะสมสำหรับปลูกไม้ผล โดยการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก เพื่อปรับปรุงโครงสร้างของดินทำให้ดินร่วนซุย เพิ่มการอุ้มน้ำของดิน
- (2) ปรับสภาพดินด้วยการใช้ปูนโดโลไมท์ตามค่าวิเคราะห์ดิน
- (3) ควรมีการปลูกพืชแซมในแปลงไม้ผลเพื่อลดความเสี่ยงด้านราคาของผลผลิต

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการในเขตการใช้ที่ดิน ได้แก่

- (1) ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตและใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร
- (2) ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก ปุ๋ยพืชสด
- (3) ปรับสภาพดินด้วยการใช้ปูนโดโลไมท์ตามค่าวิเคราะห์ดิน

กิจกรรมของสวนราชการอื่นๆ ที่ขอรับการสนับสนุน ได้แก่

- (1) กรมวิชาการเกษตร ส่งเสริมการผลิตไม้ผลอินทรีย์
- (2) กรมส่งเสริมการเกษตร ส่งเสริมการแบบผสมผสาน และแปรรูปผลผลิต
- (3) ทรัพยากรน้ำบาดาล สนับสนุนการขุดน้ำบาดาลเพื่อการเกษตร

1.5) เขตเขตปลูกปาล์มน้ำมัน

มีเนื้อที่ 612 ไร่ หรือร้อยละ 0.86 ของพื้นที่ตำบล พื้นที่ในเขตนี้ใช้ในการปลูกปาล์มน้ำมัน โดยอาศัยน้ำฝนเป็นหลัก ในเขตนี้ลักษณะเนื้อดิน ดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย หรือ

ดินทรายปนดินร่วน ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ชุดดินในเขตนี้คือ ชุดดินศรีสงคราม (Ss) ชุดดินพระทองคำ (Ptk) ชุดดินโนนแดง (Ndg) และชุดดินร้อยเอ็ด (Re)

ข้อเสนอแนะในการใช้พื้นที่

- (1) ปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ โดยการเพิ่มอินทรีย์วัตถุ
- (2) ปรับสภาพดินตามค่าวิเคราะห์ดิน
- (3) รวมกลุ่มการผลิตแบบระบบแปลงใหญ่

กิจกรรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการในเขตการใช้ที่ดิน

- (1) ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน
- (2) ส่งเสริมการปรับสภาพดินด้วยปุ๋ยโดโลไมท์ตามค่าวิเคราะห์ดิน
- (3) สนับสนุนแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

กิจกรรมของส่วนราชการอื่นที่ขอรับการสนับสนุน

- (1) กรมวิชาการเกษตร ถ่ายองค์ความรู้การผลิตปาล์มน้ำมันคุณภาพ
- (2) กรมส่งเสริมการเกษตร ส่งเสริมการผลิตระบบแปลงใหญ่
- (3) กรมส่งเสริมสหกรณ์ ส่งเสริมระบบสหกรณ์และด้านเงินทุน

1.6) เขตปลูกยางพารา

มีเนื้อที่ 38,427 ไร่ หรือร้อยละ 54.11 ของพื้นที่ตำบล ในเขตนี้ปลูกยางพารา อาศัยน้ำฝน ลักษณะสมบัติของดินเป็นดินตื้น ถึงชั้นกรวดลูกรัง ดินบนเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินร่วน ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ อินทรีย์วัตถุในดินต่ำ มีการชะล้างพังทลายของหน้าดิน ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่คือ ชุดดินโพนพิสัย (Pp)

ข้อเสนอแนะในการใช้พื้นที่

- (1) ปรับปรุงบำรุงดิน
- (2) ปรับปรุงสภาพดิน
- (3) ควรมีการป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน
- (5) ทำการเกษตรแบบผสมผสาน
- (5) รวมกลุ่มการผลิตระบบแปลงใหญ่

กิจกรรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการในเขตการใช้ที่ดิน

- (1) ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน
- (2) ส่งเสริมการปรับสภาพดินด้วยปุ๋ยโดโลไมท์ตามค่าวิเคราะห์ดิน
- (3) สนับสนุนแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

กิจกรรมของส่วนราชการอื่นที่ขอรับการสนับสนุน

- (1) การยางแห่งประเทศไทย ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี ในการผลิตน้ำยางคุณภาพดี และให้ผลผลิตสูง
- (2) กรมส่งเสริมการเกษตร ส่งเสริมระบบแปลงใหญ่ /เกษตรผสมผสาน
- (3) กรมส่งเสริมสหกรณ์ ส่งเสริมระบบสหกรณ์
- (4) กรมปศุสัตว์ ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ในพื้นที่ปลูกยางพารา

6.4.2 เขตป่าไม้

มีเนื้อที่ 691 ไร่ หรือร้อยละ 0.97 ของพื้นที่ตำบล ป่าไม้มีปริมาณน้อย เนื่องมาจากการบุกรุกทำเป็นพื้นที่ทางการเกษตร

6.4.3 เขตชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง

มีเนื้อที่ 1,612 ไร่ หรือร้อยละ 2.27 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วยเขตชุมชน สถานที่ราชการ สถานที่พักผ่อนหย่อนใจและสถานที่ที่เกิดจากกิจกรรมของชุมชน (ที่ทิ้งขยะ) และระบบโครงข่ายคมนาคม จำแนกตามข้อมูลจากการสำรวจสภาพการใช้ที่ดินตำบลหนองหัวช้าง (กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน, 2561) ร่วมกับจากการสำรวจภาคสนามเพิ่มเติม และคำนวณเนื้อที่ด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

พื้นที่ชุมชนที่กำหนดในแผนการใช้ที่ดินนี้ เป็นชุมชนที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบัน หากมีการขยายตัวในอนาคต ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562

ขอเสนอแนะในการใช้พื้นที่

ทางองค์การบริหารส่วนตำบลควรทำเรื่องถึงส่วนราชการที่เกี่ยวข้องโดยตรงเพื่อขอรับการสนับสนุนในการศึกษาปัญหา แนวทางการแก้ไข จัดทำโครงการและงบประมาณเพื่อการดำเนินการต่อไป และควรสนับสนุนตลาดอินทรีย์ หมู่บ้านเข้มแข็ง และผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP ที่สำคัญ

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการในเขตการใช้ที่ดิน ไตแก

สนับสนุนการรวมกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ ภายทอต่อความรู้งานการพัฒนาที่ดินสู่ชุมชน

กิจกรรมของส่วนราชการอื่นๆ ที่ขอรับการสนับสนุน ไตแก

- (1) กรมพัฒนาชุมชน สนับสนุนเรื่องพัฒนาสินค้า OTOP
- (2) กรมการปกครองท้องถิ่น สนับสนุนเรื่องสนับสนุนให้เกษตรกรได้รับการฝึกอบรม การรวมกลุ่มผลิตสินค้าชุมชน

(3) องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นสนับสนุนเครื่องสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ ระบบประปาเพื่อการอุปโภคบริโภคในครัวเรือน

6.4.4 เขตแหล่งน้ำ

มีเนื้อที่ 2,724 ไร่ หรือร้อยละ 3.84 ของพื้นที่ตำบล เขตแหล่งน้ำนี้มีทั้ง แหล่งน้ำตามธรรมชาติ และแหล่งน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้น แหล่งน้ำเหล่านี้ใช้ประโยชน์ทั้งทางด้านเก็บกักน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และใช้ในด้านเกษตรกรรม ตลอดจนเป็นแหล่งอาหารตามธรรมชาติและแหล่งเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของชุมชน

แหล่งน้ำในเขตนี้เป็นแหล่งน้ำที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบันจะมีการพัฒนาแหล่งน้ำในระยะต่อไป โปรดดูรายละเอียดในบทที่ 7 หัวข้อ 7.5 และ 7.6 โดยปัญหาที่พบคือแหล่งน้ำขาดการดูแลรักษา จนตื้นเขิน ไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่

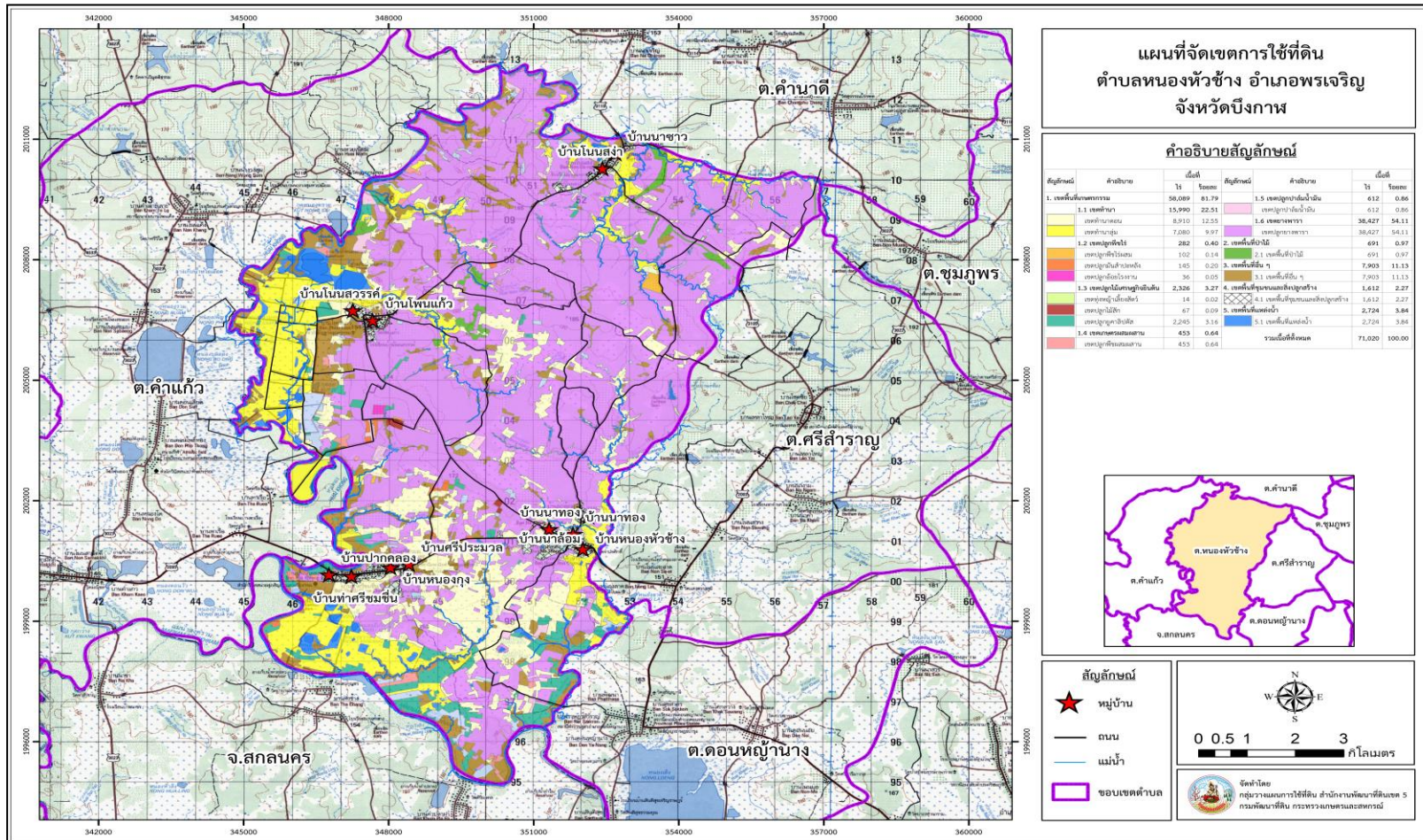
รูปแบบการพัฒนาและแนวทางการจัดการ ควรดูแลรักษาแหล่งน้ำธรรมชาติและแหล่งน้ำที่สร้างขึ้นไม่ให้เสื่อมโทรมทั้งด้านคุณภาพของน้ำและการกักเก็บน้ำ ไม่ปล่อยให้ลำน้ำตื้นเขินและถูกบุกรุก หมั่นขุดลอกคูคลอง ไม่ทิ้งขยะหรือปล่อยน้ำเสียลงในแหล่งน้ำ เร่งรัดพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กให้กระจายอยู่ทั่วพื้นที่ เพื่อใช้ในการอุปโภคบริโภคและการเพาะปลูกในช่วงขาดน้ำ

6.4.5 เขตพื้นที่อื่นๆ

มีเนื้อที่ 7,903 ไร่ หรือร้อยละ 11.13 ของพื้นที่ตำบล ไตแก พงษ์หาธรรมชาติ พงษ์หา สลับไมพุม และพื้นที่ถม

แผนการใช้ที่ดินตำบลหนองหัวช้าง อำเภอรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ

รูปที่ 6-1 เขตการใช้ที่ดินตำบลหนองหัวช้าง อำเภอรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ

6.5 ระบบการปลูกพืชตามแผนการใช้ที่ดิน

การจัดทำระบบการปลูกพืชตามแผนการใช้ที่ดินได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพื้นที่ ดานทรัพยากรธรรมชาติ การใช้ประโยชน์ที่ดิน เศรษฐกิจและสังคม นโยบายของรัฐ เพื่อประกอบการพิจารณากำหนดรูปแบบและ/หรือระบบการปลูกพืชให้เหมาะสมกับการใช้ที่ดินใหญ่ถูกต้องเหมาะสมกับศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติของพื้นที่ ทั้งนี้ได้จัดทำระบบการปลูกพืชขึ้นดังนี้ (รูปที่ 6-2)

เขตนาพื้นที่ลุ่ม ทำนาในช่วงเดือนพฤษภาคม - เดือนพฤศจิกายน หลังจากเก็บเกี่ยวจะมีการปลูกปอเทืองเพื่อปรับปรุงบำรุงดิน

เขตนาพื้นที่ดอน ทำนาในช่วงเดือนพฤษภาคม - พฤศจิกายน หลังจากเก็บเกี่ยวจะมีการปลูกพืชปุ๋ยสด เช่น ปอเทือง และพืชผักสวนครัว เพื่อเพิ่มรายได้

เขตพืชไร่ เป็นการปลูกมันสำปะหลัง และสับปะรด

เขตไม้ผล/ไม้ยืนต้น ปลูกยางพารา ปาล์มน้ำมัน ทูเรียน มะม่วง เกษตรผสมผสานและเกษตรอินทรีย์

เดือน	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ระบบเกษตร												
นาลุ่ม	ปอเทือง					ข้าวเหนียวพันธุ์ กข 6, ข้าวชาวดอกมะลิ 105						ปอเทือง
		ข้าวเหนียวพันธุ์ กข 22, ข้าวเหนียวพันธุ์หอมภูพาน		พืชปุ๋ยสด								
นาดอน	ปอเทืองกับเมล็ดพันธุ์					ข้าวเหนียวพันธุ์ กข 6, ข้าวชาวดอกมะลิ 105					ปอเทืองกับเมล็ดพันธุ์	
	ปอเทือง	พืชผักสวนครัว				ข้าวชาวดอกมะลิ 105				ปอเทือง		
ไม้ยืนต้น	ยางพารา พันธุ์RRIM 600, ยูคาลิปตัส											
	ปาล์มน้ำมัน พันธุ์เทเนอรา											
ไม้ผล	ทุเรียน มะม่วง											
พืชไร่	สับปะรด											

รูปที่ 6-2 ระบบการปลูกพืชตามแผนการใช้ที่ดิน

การวิเคราะห์ระบบการปลูกพืชตามแผนการใช้ที่ดิน พบว่า เป็นการปลูกพืชที่เหมาะสมกับศักยภาพของดิน และมีการใช้ประโยชน์จากที่ดินอย่างคุ้มค่า เพื่อเพิ่มผลผลิต ลดรายจ่าย และเพิ่มรายได้ สอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกร ทั้งนี้ได้มีการเปรียบเทียบระบบตามตารางที่ 6-3

ตารางที่ 6-3 การเปรียบเทียบระบบการปลูกพืชก่อนและหลังมีแผนการใช้ที่ดิน

เขตการใช้ที่ดิน	ระบบการปลูกพืชปัจจุบัน	ระบบการปลูกพืชหลังมีแผนการใช้ที่ดิน
นาลุ่ม	นาปี/นาปรัง	นาปี/พืชตระกูลถั่ว นาปี/ปอเทือง นาปรัง/ปอเทือง
นาดอน	นาปี	นาปี/ปอเทือง นาปี/พืชผักสวนครัว
ไม้ผล/ไม้ยืนต้น	ยางพารา ยูคาลิปตัส ปาล์มน้ำมัน มะม่วง	ยางพารา ยูคาลิปตัส ปาล์มน้ำมัน มะม่วง ทุเรียน
พืชไร่	มันสำปะหลัง สับปะรด	มันสำปะหลัง สับปะรด

6.6 การจัดการความเสี่ยง

การแก้ไขปัญหาตามที่มีข้อเสนอจากชุมชน/เกษตรกร/องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหัวช้างให้แก้ไขปัญหารวม 6 ประการ คือ (1) การขุดลอกแหล่งน้ำในปัจจุบันซึ่งรวมถึงอ่างเก็บน้ำ ฝ่ายกั้นน้ำ ลำห้วย เป็นต้น (2) สร้าง ฝ่ายเก็บน้ำเพิ่มเติมจากที่มีอยู่เดิม (3) ก่อสร้างระบบส่งน้ำเพื่อการเกษตรกรรม (4) ขุดเจาะบ่อบาดาล (5) ก่อสร้างคลองส่งน้ำเพื่อการกระจายน้ำ และ (6) ป้องกันน้ำท่วม นั้นไม่สามารถแก้ไขปัญหาแต่ละเรื่องและแต่ละพื้นที่ได้ จำเป็นต้องดำเนินการเป็นระบบทั้งตำบล จึงจะสามารถแก้ไขปัญหารวมทั้ง 6 ประการได้

บทที่ 7

แผนการขับเคลื่อนการใช้ที่ดิน

บทที่ 7

การขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดิน

7.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน

ภายหลังจากจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบลบัวตูม อำเภอโซ่พิสัย จังหวัดบึงกาฬ แล้วจะต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

7.1.1 จัดทำเป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณและกิจกรรมต่างๆ ที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2565

7.1.2 นำแผนการใช้ที่ดินตำบลบัวตูมไปเสนอต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบัวตูม เพื่อมีมติให้ความร่วมมือกับกรมพัฒนาที่ดินดำเนินการกิจกรรมต่างๆ ที่กำหนดไว้ในแผน

7.1.3 สถานีพัฒนาที่ดินบึงกาฬ เสนอเป้าหมายและงบประมาณให้รายงานมายังกรมพัฒนาที่ดิน

7.2 ตัวชี้วัด

กิจกรรมที่กรมพัฒนาที่ดินจะดำเนินการในตำบลบัวตูม อำเภอโซ่พิสัย จังหวัดบึงกาฬ จำนวน 4 โครงการ ดังนี้

- 1) การบริหารจัดการน้ำ
- 2) การปรับปรุงบำรุงดิน
- 3) ฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน
- 4) การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ

7.3 กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตการใช้ที่ดินที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2565

งบประมาณที่กำหนดไว้เป็นการประมาณเบื้องต้น อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามที่ได้รับการจัดสรรให้ดำเนินการ

เขตพื้นที่เกษตรกรรม

1) เขตทำนา มีแผนงาน/โครงการ ดังนี้

1.1) การปรับปรุงบำรุงดิน

1.1.1) การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์

1.1.2) การผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด

1.1.3) การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด

1.1.4) การพัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร

1.1.5) การจัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์

- 1.1.6) การรณรงค์โกลบตอซัง
- 1.1.7) การจัดหาปุ๋ยโดโลไมท์
- 1.1.8) การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงพื้นที่ดินกรด
- 1.1.9) ส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์การรับรองแบบมีส่วนร่วม (PGS)
- 1.2) การบริหารจัดการน้ำ
 - 1.2.1) การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ
 - 1.2.2) การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน
 - 1.2.3) การก่อสร้างระบบส่งน้ำ
- 1.3) การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน
 - 1.3.1) การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ
 - 1.3.2) การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำลุ่ม-ดอน

2) เขตปลูกพืชไร่ เขตปลูกไม้เศรษฐกิจยืนต้น และเขตเกษตรผสมผสาน มีแผนงาน/โครงการ ดังนี้

- 2.1) การปรับปรุงบำรุงดิน
 - 2.1.1) การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์
 - 2.1.2) การผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด
 - 2.1.3) การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด
 - 2.1.4) การพัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร
 - 2.1.5) การจัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์
 - 2.1.6) การจัดหาปุ๋ยโดโลไมท์
 - 2.1.7) การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงพื้นที่ดินกรด
 - 2.1.8) ส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์การรับรองแบบมีส่วนร่วม(PGS)
- 2.2) การบริหารจัดการน้ำ
 - 2.2.1) การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ
 - 2.2.2) การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน
 - 2.2.3) การก่อสร้างระบบส่งน้ำ
- 2.3) การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน
 - 2.3.1) การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ
 - 2.3.2) การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำพร้อมปลูกไม้ยืนต้นโตเร็ว

(ตารางที่ 7-1)

7.4 กิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น

7.4.1 เขตพื้นที่เกษตรกรรม

1) เขตทำนา มีกิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น ดังนี้

1.1) ใช้ตลาดนำการผลิตในการเลือกชนิดพืชหลังนาและหาตลาดรองรับ (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดบึงกาฬ/สำนักงานสหกรณ์จังหวัดบึงกาฬ)

1.2) จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องการใช้พันธุ์ข้าว (กรมการข้าว)

1.3) จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องการป้องกันกำจัดศัตรูข้าวและการจัดการโรค/แมลง (กรมการข้าว)

1.4) ถ่ายทอดองค์ความรู้เรื่องการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว (กรมการข้าว)

1.5) ถ่ายทอดองค์ความรู้การแปรรูปข้าวและบรรจุภัณฑ์(กรมส่งเสริมการเกษตร/กรมส่งเสริมสหกรณ์)

2) เขตปลูกพืชไร่ เขตปลูกไม้เศรษฐกิจยืนต้น และเขตเกษตรผสมผสาน มีกิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น ดังนี้

2.1) ใช้ตลาดนำการผลิตในการเลือกชนิดพืชและหาตลาดรองรับ ทั้งในเขตที่เหมาะสมและในเขตที่ไม่เหมาะสมและต้องการปรับเปลี่ยนชนิดพืช (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดบึงกาฬ/สำนักงานสหกรณ์จังหวัดบึงกาฬ)

2.2) การอบรมให้ความรู้การเข้าสู่กระบวนการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย (GAP) (กรมวิชาการเกษตร)

2.3.จัดอบรมถ่ายทอดความรู้การทำเกษตรผสมผสานตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง (กรมส่งเสริมการเกษตร)

2.4) สนับสนุนการขุดเจาะน้ำบาดาลเพื่อการเกษตร (กรมทรัพยากรน้ำบาดาล)

2.5) จัดอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้เกษตรกรรมยั่งยืน (เกษตรและสหกรณ์จังหวัดบึงกาฬ)

7.4.2 พื้นที่แหล่งน้ำ มีกิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น ดังนี้

-สนับสนุนการพัฒนาเพื่อเพิ่มพื้นที่กักเก็บน้ำ (สำนักงานชลประทานบึงกาฬ)

-สนับสนุนการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ(ประมงจังหวัดบึงกาฬ/องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหัวช้าง)

(ตารางที่ 7-2)

7.5 ความต้องการของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากการดำเนินการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมโดยรวบรวมเอกสารแบบแสดงความคิดเห็นของประชาชนแต่ละหมู่บ้านในตำบลหนองหัวช้าง (ภาคผนวก 2) เมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2564 การพัฒนาแหล่งน้ำ พัฒนาระบบส่งน้ำ และการก่อสร้างฝาย รวม 8 รายการ ดังนี้

7.5.1 การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ

- 1) โครงการขุดลอกห้วยก้านเหลือง
- 2) โครงการขุดลอกหนองนาแซง

7.5.2 การพัฒนาระบบส่งน้ำ

- 1) โครงการก่อสร้างท่อส่งน้ำชลประทานบ้านท่าศรีชมชื่น
- 2) โครงการก่อสร้างท่อส่งน้ำชลประทานบ้านหนองกุง
- 3) โครงการก่อสร้างคลองส่งน้ำชลประทานบ้านโนนสวรรค์
- 4) โครงการก่อสร้างท่อส่งน้ำชลประทานบ้านปากคลอง

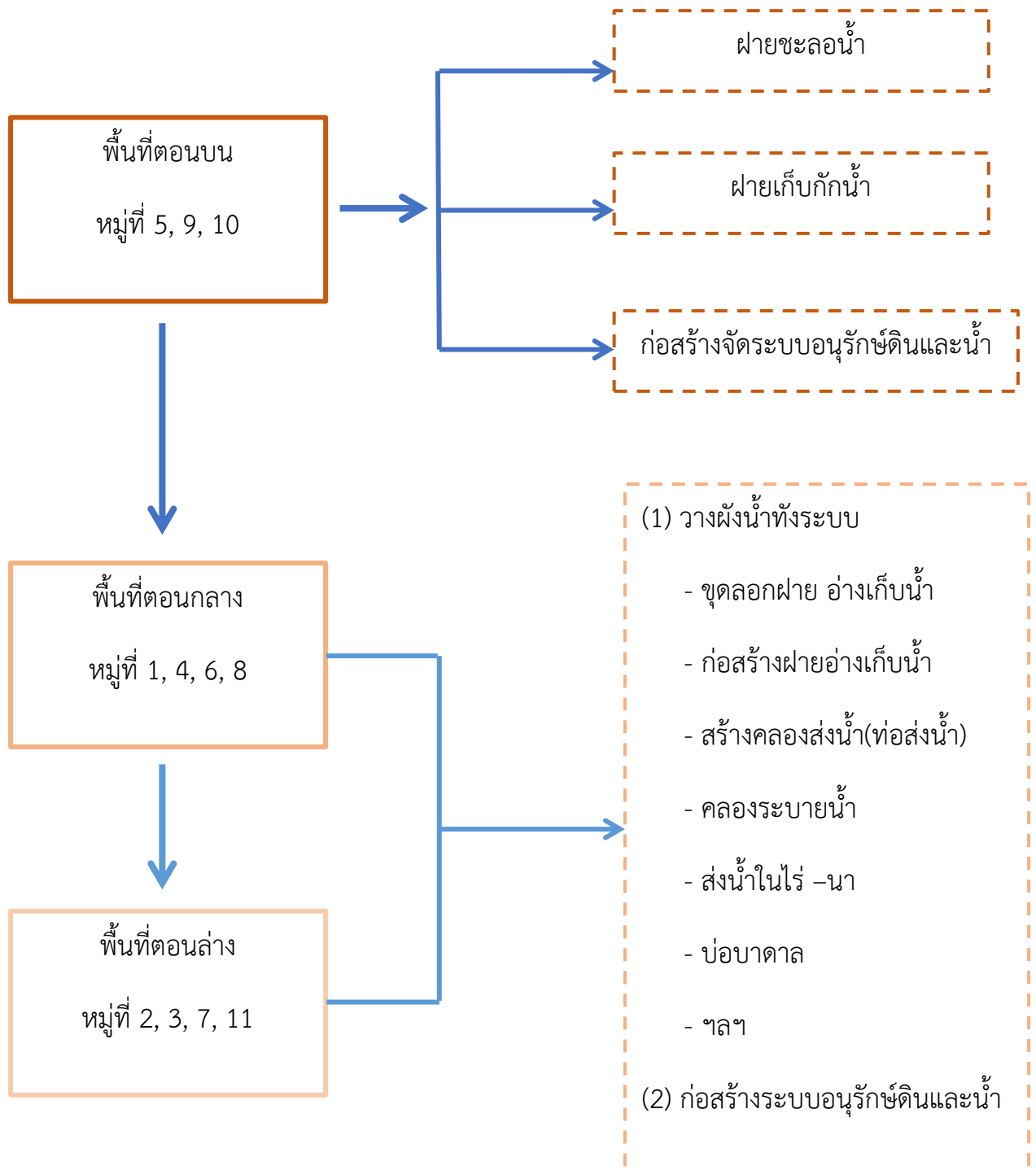
7.5.3 การก่อสร้างฝาย

- 1) ก่อสร้างฝายเก็บน้ำถาวรห้วยล่องคำ
- 2) ก่อสร้างฝายเก็บน้ำถาวรห้วยบ้าน

ประเด็นหลักจากข้อเสนอให้แก้ไขปัญหาระเบิดขาดแคลนน้ำและน้ำท่วม จะสรุปได้ว่ามี 6 ประการ คือ (1) การขุดลอกแหล่งน้ำในปัจจุบันซึ่งรวมถึงอ่างเก็บน้ำ ฝายกั้นน้ำ ลำห้วย เป็นต้น (2) สร้างฝายเก็บน้ำเพิ่มเติมจากที่มีอยู่เดิม (3) ก่อสร้างระบบส่งน้ำเพื่อการเกษตรกรรม (4) ขุดเจาะบ่อบาดาล (5) ก่อสร้างคลองส่งน้ำเพื่อการกระจายน้ำ และ (6) ป้องกันน้ำท่วม

เพื่อตอบสนองข้อเสนอดังกล่าวทั้ง 6 ประการนี้ จากการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นที่มีอยู่ในปัจจุบันแล้วสรุปได้ว่า “ไม่สามารถดำเนินการแก้ปัญหาหมู่บ้านใดหมู่บ้านหนึ่งหรือใช้วิธีการใดวิธีการหนึ่งแล้วจะแก้ไขปัญหาระเบิดขาดแคลนน้ำหรือน้ำท่วมทั้งตำบลหนองหัวช้างได้โดยสิ้นเชิง”

การแก้ไขปัญหาระเบิดขาดแคลนน้ำหรือน้ำท่วมจะต้องดำเนินการทั้งตำบลควบคู่กันทั้งปัญหาระเบิดขาดแคลนน้ำในพื้นที่สูงในพื้นที่ตอนบน กับปัญหาระเบิดขาดแคลนน้ำในพื้นที่ตอนล่าง โดยจัดทำโครงการ “การพัฒนาที่ดินและน้ำที่เป็นระบบ” ทั้งพื้นที่ตำบลที่รวมข้อเสนอในการแก้ไขปัญหาระเบิดขาดแคลนน้ำไว้ด้วยกัน โดยแบ่งพื้นที่ออกเป็น 3 ส่วน คือ ตอนบนเป็นพื้นที่ในหมู่ที่ 5, 9 และ 10 จะต้องมีการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่ตอนกลาง คือ หมู่ที่ 1, 4, 6 และ 8 รวมพื้นที่ตอนล่าง คือ หมู่ที่ 2, 3, 7 และ 11 นั้น จะต้องจัดทำโครงการพัฒนาที่ดินและน้ำรวมทั้งสองพื้นที่ไปด้วยกันเป็นระบบ ไม่ว่าจะเป็นการขุดลอก ก่อสร้างอ่างเก็บน้ำ ก่อสร้างฝายกั้นน้ำ การขุดบ่อบาดาล การสร้างระบบส่งน้ำ คลองระบายน้ำป้องกันน้ำท่วม ดังรายละเอียดในรูปที่ 7-1

รูปที่ 7-1 ระบบการแก้ไขปัญหาคารขาดแคลนน้ำ ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ

7.6 ระยะเวลาดำเนินการ

7.6.1 ไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2565 (ต.ค.-ธ.ค.2565) กิจกรรมที่ต้องดำเนินการ คือ

1) สำรวจเพื่อออกแบบระบบพัฒนาที่ดินและน้ำทั้งตำบลโดยเริ่มต้นจาก พื้นที่ตอนบน หมู่ที่ 5, 9 และ 10 โดยเน้น 3 กิจกรรม คือ

- 1.1) การอนุรักษ์ดินและน้ำ
- 1.2) พัฒนาแหล่งน้ำ/ระบบส่งน้ำ
- 1.3) การสร้างฝายเก็บน้ำถาวร
- 1.4) ก่อสร้างฝายชะลอน้ำ

ในส่วนพื้นที่ตอนกลาง (หมู่ที่ 1, 4, 6 และ 8) และพื้นที่ตอนล่าง (หมู่ที่ 2, 3, 7 และ 11) ให้สำรวจออกแบบระบบน้ำทั้งระบบ ตามข้อเสนอ 6 ประการ คือ (1) การขุดลอกแหล่งที่มีอยู่แต่ตื้นเขิน (2) ก่อสร้างแหล่งน้ำเพิ่มเติม (3) การสร้างระบบส่งน้ำ (4) การก่อสร้างระบบระบายน้ำ (5) บ่อบาดาล และ (6) ก่อสร้างคลองระบายน้ำ

ทั้งนี้ได้มีการสำรวจงานจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำพื้นที่ตำบลบัวตูม สำรวจออกแบบ

7.6.2 การก่อสร้างในไตรมาสที่ 2-4 ของปีงบประมาณ 2565

1) งานเร่งด่วน

งานเร่งด่วน คือ การแก้ไขปัญหาหน้าอุบโศกและบริโศก โดยวิธีการจัดทำฝายชะลอน้ำ/ฝายกักเก็บน้ำบนพื้นที่ส่วนที่ 1 ที่แสดงไว้ในรูปที่ 7-2

2) งานก่อสร้างตามงบประมาณ

ดำเนินการจัดทำโครงการตามผลการสำรวจและออกแบบ

7.6.3 การพัฒนาที่ดินและน้ำทั้งระบบ

อีกทางเลือกหนึ่งในการเร่งรัดแก้ไขปัญหาความเสื่อมโทรมของดิน และการขาดแคลนน้ำรวมทั้งน้ำท่วม คือ การประกาศเขตพื้นที่ตำบลหนองหัวช้าง เป็นเขตอนุรักษ์ดินและน้ำ ตามบทบัญญัติมาตรา 13 แห่งพระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2551

ตารางที่ 7-1 กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตการใช้ที่ดินที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2565

เขตการใช้ที่ดิน	แผนงาน/โครงการ	งบประมาณ
1 เขตพื้นที่เกษตรกรรม		
1.1 เขตทำนา เนื้อที่ 15,990 ไร่	1. การปรับปรุงบำรุงดิน	
	1.1 การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์	35,000
	1.2 การผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด	297,000
	1.3 การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด	15,000
	1.4 การพัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร	35,000
	1.5 การจัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์	658,000
	1.6 การรณรงค์ไถกลบตอซัง	350,000
	1.7 การจัดหาปุ๋ยอินโดไมท์	340,000
	1.8 การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงพื้นที่ดินกรด	3,000
	2. การบริหารจัดการน้ำ	
	2.1 การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	1,000,000
	2.2 การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	312,000
	2.3 การก่อสร้างระบบส่งน้ำ	1,000,000
	3. การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน	
	3.1 การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	60,000
	3.2 การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำลุ่ม-ดอน	3,000,000

ตารางที่ 7-1 (ต่อ)

เขตการใช้ที่ดิน	แผนงาน/โครงการ	งบประมาณ
1.2 เขตปลูกพืชไร่ เนื้อที่ 282 ไร่	1. การปรับปรุงบำรุงดิน	
1.3 เขตปลูกไม้เศรษฐกิจยืนต้น เนื้อที่ 2,326 ไร่	1.1 การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์	17,500
1.4 เขตเกษตรผสมผสาน เนื้อที่ 453 ไร่	1.2 การผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด	148,500
1.5 เขตปลูกปาล์มน้ำมัน เนื้อที่ 612 ไร่	1.3 การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด	7,500
1.6 เขตปลูกยางพารา เนื้อที่ 38,427 ไร่	1.4 การพัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร	15,000
	1.5 การจัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์	329,000
	1.6 การจัดหาปุ๋ยอินทรีย์	340,000
	1.7 การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงพื้นที่ดินกรด	3,000
	2. การบริหารจัดการน้ำ	
	2.1 การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	1,000,000
	2.2 การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	187,200
	2.3 การก่อสร้างระบบส่งน้ำ	1,000,000
	3. การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน	
	3.1 การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	60,000
	3.2 การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำพร้อมปลูกไม้ยืนต้นโตเร็ว	340,000

หมายเหตุ: งบประมาณที่กำหนดไว้นี้เป็นประมาณเบื้องต้น อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามที่ได้รับการจัดสรรให้ดำเนินการ

ตารางที่ 7-2 สรุปกิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นในเขตการใช้ที่ดิน

เขตการใช้ที่ดิน	กิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น
1. เขตพื้นที่เกษตรกรรม 1.1 เขตทำนา เนื้อที่ 14,767 ไร่	1. ใช้ตลาดนำการผลิตในการเลือกชนิดพืชหลังนาและหาตลาดรองรับ (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดบึงกาฬ/สำนักงานสหกรณ์จังหวัดบึงกาฬ) 2. จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องการผลิตข้าวปลอดภัย/ข้าวอินทรีย์ /ระบบแปลงใหญ่/การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว (กรมการข้าว) 3. จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องการป้องกันกำจัดศัตรูข้าวและการจัดการโรค/แมลง/การแปรรูปข้าว (กรมส่งเสริมการเกษตร)
1.2 เขตปลูกพืชไร่ เนื้อที่ 282 ไร่ 1.3 เขตปลูกไม้เศรษฐกิจยืนต้น เนื้อที่ 2,326 ไร่ 1.4 เขตเกษตรผสมผสาน เนื้อที่ 453 ไร่ 1.5 เขตปลูกปาล์มน้ำมัน เนื้อที่ 612 ไร่ 1.6 เขตปลูกยางพารา เนื้อที่ 38,427 ไร่	1. ใช้ตลาดนำการผลิตในการเลือกชนิดพืชและหาตลาดรองรับ ทั้งในเขตที่เหมาะสมและในเขตที่ไม่เหมาะสม และต้องการปรับเปลี่ยนชนิดพืช (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดบึงกาฬ/สำนักงานสหกรณ์จังหวัดบึงกาฬ) 2. การอบรมให้ความรู้การเข้าสู่กระบวนการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย (GAP) (กรมวิชาการเกษตร) 3. อบรมถ่ายทอดความรู้การเกษตรผสมผสานตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง/ระบบแปลงใหญ่ (กรมส่งเสริมการเกษตร) 4. จัดตั้งกลุ่มสหกรณ์ผู้ผลิต (สหกรณ์จังหวัดบึงกาฬ) 5. สนับสนุนการขุดเจาะน้ำบาดาลเพื่อการเกษตร (ทรัพยากรน้ำบาดาลบึงกาฬ/องค์การบริหารส่วนจังหวัดบึงกาฬ)
2. พื้นที่แหล่งน้ำ เนื้อที่ 2,724 ไร่	1. สนับสนุนการพัฒนาเพื่อเพิ่มพื้นที่กักเก็บน้ำ (สำนักงานชลประทานบึงกาฬ) 2. ส่งเสริมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (สำนักงานประมงจังหวัดบึงกาฬ/องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหัวช้าง)

แผนการใช้ที่ดินตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ

ตาราง 7-3 เป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณโครงการนำร่อง ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ แผน 5 ปี (พ.ศ. 2565-2569)

เขตการใช้ที่ดิน	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	เป้าหมาย					รวม	งบประมาณ					รวม	หน่วยงาน รับผิดชอบ	
			2565	2566	2567	2568	2569		2565	2566	2567	2568	2569			
	1. การปรับปรุงบำรุงดิน															
เขตพื้นที่ เกษตรกรรม	1.1 การส่งเสริมการผลิตและ การใช้สารอินทรีย์	ราย	150	150	150	150	150	750	53,200	53,200	53,200	53,200	53,200	262,500	พต.	
เขตนาข้าว,เขต ปลูกพืชไร่	1.2 การผลิต-จัดหาเมล็ด พันธุ์พืชปุ๋ยสด	ตัน	15	15	15	15	15	75	446,250	446,250	446,250	446,250	446,250	2,231,250	พต.	
เขตนาข้าว,เขต ปลูกพืชไร่/ไม้ผล/ ไม้ยืนต้น	1.3 การส่งเสริมการปรับปรุง บำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด	ไร่	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500	7,500	22,500	22,500	22,500	22,500	22,500	112,500	พต.	
เขตพื้นที่ เกษตรกรรม	1.4 การพัฒนากลุ่มเกษตรกร ใช้สารอินทรีย์ลดการใช้ สารเคมีทางการเกษตร	กลุ่ม	10	10	10	10	10	50	50,000	50,000	50,000	50,000	50,000	250,000	พต.	
เขตนาข้าว,เขต ปลูกพืชไร่/ไม้ผล/ ไม้ยืนต้น	1.5 การจัดตั้งธนาคารปุ๋ย อินทรีย์	แห่ง	3	3	3	3	2	14	987,000	987,000	987,000	987,000	658,000	4,606,000	พต.	
เขตนาข้าว,เขต ปลูกพืชไร่/ไม้ผล/ ไม้ยืนต้น	1.6 การจัดหาปุ๋ยโดโลไมต์	ตัน	200	200	200	200	200	1,000	340,000	340,000	340,000	340,000	340,000	1,700,000	พต.	
เขตนาข้าว,เขต ปลูกพืชไร่/ไม้ผล/ ไม้ยืนต้น	1.7 การส่งเสริมการปรับปรุง บำรุงพื้นที่ดินกรด	ไร่	400	400	400	400	400	2,000	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000	15,000	พต.	
เขตนาข้าว	1.8 การรณรงค์เฝ้าติดตามต่อซัง	ไร่	500	500	500	500	500	2,500	175,000	175,000	175,000	175,000	175,000	875,000	พต.	

แผนการใช้ที่ดินตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ

ตาราง 7-3 (ต่อ)

เขตการใช้ที่ดิน	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	เป้าหมาย					รวม	งบประมาณ					รวม	หน่วยงาน รับผิดชอบ
			2565	2566	2567	2568	2569		2565	2566	2567	2568	2569		
	2. การบริหารจัดการน้ำ														
เขตพื้นที่ เกษตรกรรม	2.1 การก่อสร้างแหล่งน้ำ ในไร่นานอกเขต ชลประทาน	บ่อ	25	25	25	25	25	125	520,000	520,000	520,000	520,000	520,000	2,600,000	พต.
	3. การฟื้นฟูและป้องกัน การชะล้างพังทลายของ ดิน														
เขตพื้นที่ เกษตรกรรม,พื้นที่ แหล่งน้ำ	3.1 การปลูกหญ้าแฝกเพื่อ การอนุรักษ์ดินและน้ำ	กล้า	100,000	100,000	100,000	100,000	100,000	500,000	120,000	120,000	120,000	120,000	120,000	600,000	พต.
	4. การจัดทำระบบอนุรักษ์ ดินและน้ำ														
เขตนาข้าว	4.1 การจัดระบบอนุรักษ์ ดินและน้ำลุ่ม-ดอน	ไร่	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	5,000	3,000,000	3,000,000	3,000,000	3,000,000	3,000,000	15,000,000	พต.
เขตนาข้าว,เขต ปลูกพืชไร่/ไม้ผล/ ไม้ยืนต้น	4.2 การจัดทำระบบอนุรักษ์ ดินและน้ำพร้อมปลูกไม้ยืน ต้นโตเร็ว	ไร่	200	200	200	200	200	1,000	340,000	340,000	340,000	340,000	340,000	1,700,000	พต.

หมายเหตุ: งบประมาณที่กำหนดไว้นี้เป็นประมาณเบื้องต้น อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามที่ได้รับการจัดสรรให้ดำเนินการ

เอกสารอ้างอิง

บทที่ 1

กรมพัฒนาที่ดิน.2557. **ดิน นิยามและความหมาย.**

แหล่งที่มา: <https://www.ddd.go.th/ofswab/thaisoil/p2.htm>, สืบค้นเมื่อ 22 มิถุนายน 2562.

FAO. 1974. **A Land Capability Appraisal Indonesia: Interim Report.** (AGL/INS), Rome.

_____. 1993. **Guidelines for Land Use Planning.** Rome.

ADB. 2012. **The State of Pacific Towns and Cities: Urbanization in ADB's Pacific Developing Member Countries.** Mandaluyong City, Philippines.

NRC. 1975. **Land Use Planning.** The National Academies of Sciences, Engineering, and Medicine, Washington, D.C.

Vink, A.P.A. 1975. **Land Use in Advancing Agriculture.** Springer-Verlag Berlin Heidelberg.

บทที่ 2

กรมการพัฒนาชุมชน. 2562. **รายได้-รายจ่ายต่อครัวเรือน ตำบลหนองหัวช้าง ปี 2562.** ไฟล์ข้อมูล.

กรมการพัฒนาชุมชน. 2562. **ข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน/ชุมชน(กชช.2ค) ปี 2562**

แหล่งที่มา: <http://ebmn.cdd.go.th>, สืบค้นเมื่อ 7 มกราคม 2564กรมการพัฒนาชุมชน.

กรมการพัฒนาชุมชน. 2562. **ข้อมูลพื้นฐานจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ) ปี 2562**

แหล่งที่มา: <http://ebmn.cdd.go.th>, สืบค้นเมื่อ 7 มกราคม 2564กรมการพัฒนาชุมชน.

กรมพัฒนาที่ดิน. 2564. **หมอดินอาสาตำบลหนองหัวช้าง ปี 2564.** ไฟล์ข้อมูล.

กรมอุตุนิยมวิทยา. 2563. **สถิติภูมิอากาศจังหวัดหนองคาย.** ไฟล์ข้อมูล กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. เอกสารจากเครื่องคอมพิวเตอร์

_____. 2563. **สถิติภูมิอากาศในคาบ 30 ปี (2534-2563).** สถานีตรวจอากาศ ศูนย์วิจัยยางหนองคาย. ไฟล์ข้อมูล.

กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน. 2564. **ข้อมูลสภาพการใช้ที่ดินจังหวัดบึงกาฬ. ไฟล์ข้อมูล.**

คณะทำงานองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหัวช้าง. **ข้อมูลพื้นฐานตำบลหนองหัวช้าง 2563.**

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ. ไฟล์ข้อมูล.

ไทยตำบลดอทคอม. 2558. **แหล่งข้อมูลสินค้าโอท็อป(OTOP).**

แหล่งที่มา: <https://thaitambon.com/tambon/450109> สืบค้นเมื่อ 8 มกราคม 2564

ศันสนีย์ อรัญวาสน์ และคำรณ ไทรพิง. 2562. **คู่มือการประเมินคุณภาพที่ดินสำหรับการวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลและระดับจังหวัด. กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน กรุงเทพฯ**

บทที่ 3

กรมทรัพยากรน้ำบาดาล. 2564. **ข้อมูลบ่อน้ำบาดาล. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. ไฟล์ข้อมูล.**

กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน. 2563. **แผนที่สภาพการใช้ที่ดิน มาตรฐาน 1 :25,000 (Shapefile). กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน กรุงเทพฯ**

กองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน. 2562. **แผนที่ชุดดิน มาตรฐาน 1 :25,000 (Shapefile). กรมพัฒนาที่ดิน กรุงเทพฯ ไฟล์ข้อมูล.**

บทที่ 4

สารานุกรมวิกิพีเดีย. **นิยามของโมเดล DPSIR, แหล่งที่มา : <https://en.wikipedia.org/wiki/DPSIR> สืบค้นเมื่อ 29 กรกฎาคม 2564**

บทที่ 5

ศันสนีย์ อรัญวาสน์ และคำรณ ไทรพิง. 2562. **คู่มือการประเมินคุณภาพที่ดิน สำหรับการวางแผนการใช้ที่ดิน ระดับตำบลและระดับจังหวัด.**

บทที่ 6

กลุ่มงานบริหารยุทธศาสตร์ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 กลุ่มยุทธศาสตร์การพัฒนาคาดตะวันออกเฉียงเหนือ. 2561. **แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พ.ศ. 2561-2565. ไฟล์ข้อมูล.**

คณะกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ. 2550. การประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง. ไฟล์ข้อมูล.

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดบึงกาฬ 2562. ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์จังหวัดบึงกาฬ
พ.ศ. 2562. ไฟล์ข้อมูล.

_____ 2562. ยุทธศาสตร์จังหวัดบึงกาฬ พ.ศ. 2562. ไฟล์ข้อมูล.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ . 2559. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง (พ.ศ. 2560-2564). ไฟล์ข้อมูล.

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. 2560. ร่าง นโยบายและแผนการ
บริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ (พ.ศ. 2560-2579). ไฟล์ข้อมูล.

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2562. แผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ไฟล์ข้อมูล.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. 2562. คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา วันที่ 25
กรกฎาคม 2562. ไฟล์ข้อมูล.

องค์การบริหารส่วนจังหวัดบึงกาฬ 2561. ยุทธศาสตร์องค์การบริหารส่วนจังหวัดบึงกาฬ (พ.ศ.
2561-2564). ไฟล์ข้อมูล.

ภาคผนวกที่ 1

ทางเลือกในการลดพื้นที่ปลูกยางพารา

สืบเนื่องจากยางพารามีราคาตกต่ำจึงได้เสนอทางเลือกในการปลูกพืชอื่นมาปลูกทดแทนยางพารา โดยมีพืชที่จะทดแทน รวม 6 ชนิด คือ

1. ไม้โตเร็ว
2. ไม้ไผ่
3. โกโก้
4. กาแฟ
5. สมุนไพร
6. ผักอินทรีย์

โดยมีรายละเอียดของไม้โตเร็วและไม้ไผ่ ดังนี้

1. ไม้โตเร็ว

หลังจากมีการยกเลิกสัมปทานป่าไม้ ในปี พ.ศ. 2532 แล้ว ประเทศไทยได้มีการนำเข้าไม้ท่อน ไม้แปรรูปจากต่างประเทศมีมูลค่าสูงมาก ในปี 2561 ได้มีการนำเข้าไม้มีมูลค่า 18,039.79 ล้านบาท ความเป็นได้ที่จะนำไม้โตเร็วมาปลูกทดแทนยางพารามีหลักการและเหตุผลดังต่อไปนี้

เมื่อเดือนมิถุนายน 2560 คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้ลงนามความร่วมมือ กับบริษัท JCS แห่งประเทศญี่ปุ่น เพื่อวิจัยและหาหน่ววัตกรรมจัดการวัตถุดิบเชื้อเพลิงพลังงานจาก ไม้โตเร็วสำหรับโรงไฟฟ้าชีวมวลในประเทศไทยในระยะยาวโดยมุ่งเน้น “การผลิตไม้โตเร็วเพื่อ พลังงาน” และการจัดการสวนยางพาราแบบผสมผสาน ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามระบบมาตรฐานการจัดการ อย่างยั่งยืนโดยยึดแนวทางของ Forest Stewardship Council (FSC)

ความต้องการที่กำหนดไว้ในการลงนามความร่วมมือครั้งนี้ คือ “เชื้อเพลิงก้อนพลังงานอัดเม็ด หรือ Wood Pellet” เพื่อใช้ในโรงไฟฟ้าชีวมวล จำนวน 20 โรง แต่ละโรงมีกำลังผลิตไฟฟ้าขนาด 50 MW ที่ต้องใช้ Wood Pellet จากประเทศไทยไม่น้อยกว่าปีละ 5 ล้านตัน

(www.facebook.com/Kasetsart University/posts/10155493455447451)

ทั้งนี้ ได้ปรากฏในสื่อสิ่งพิมพ์ว่าได้มีการจัดตั้งโรงงานแห่งแรกในประเทศไทย คือ ที่จังหวัด พังงา มีกำลังผลิตประมาณ 700 ตันต่อวัน คาดว่า โรงงานนี้จะผลิตได้ประมาณ 250,000 ตันต่อปี และ ส่งออกได้ในปี พ.ศ. 2562 นอกจากนี้ยังมีบริษัทอื่นๆ อีกหลายบริษัทที่กำลังดำเนินการก่อสร้างโรงงาน เช่น บริษัทกัลฟ์ เอเนอจี ได้ก่อสร้างโรงงาน Wood Pellet จำนวน 3 โรง ที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี กระบี่ และชลบุรี

(www.ntbdays.com/kaset/2651)

กรณีของการยางแห่งประเทศไทยนั้น ได้ร่วมมือกับการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยได้ลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือโครงการจัดหาวัตถุดิบจากเศษไม้ยางพาราและส่งเสริมการปลูกไม้โตเร็วเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิงโรงไฟฟ้าชีวมวลของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย โดยสนับสนุนให้เกษตรกรปลูกไม้โตเร็ว 5 ชนิด ได้แก่ กระถินณรงค์ กระถินเทพา กระถินยักษ์ สนประดิพัทธ์ และยูคาลิปตัส ควบคู่ไปกับการทำสวนยาง

ทั้งนี้ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตได้ให้ข้อมูลว่า ภาครัฐมีนโยบายปรับเปลี่ยนสัดส่วนการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนให้สูงขึ้นประกอบกับการพัฒนาเทคโนโลยีพลังงานทดแทนที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งตามแผนบูรณาการพลังงานระยะยาว พ.ศ. 2558-2579 (Thailand Integrated Energy Blueprint: TIEB) นั้น ได้กำหนดให้มีการพัฒนาโครงการโรงไฟฟ้าชีวมวล โดยใช้เชื้อเพลิงชีวมวลจากพื้นที่ที่มีศักยภาพ

ส่วนการยางแห่งประเทศไทยนั้น ได้ให้ข้อมูลว่า “โรงไฟฟ้าชีวมวล นอกจากจะเป็นพลังงานทดแทนแล้วยังเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่จะช่วยเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรชาวสวนยาง และครอบครัว เพราะปัจจุบันตลาดมีความต้องการใช้ไม้ยางพารา และไม้ชนิดอื่นๆ สูงมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในอุตสาหกรรมพลังงานการปลูกไม้โตเร็วนั้นไม่ยาก สามารถปลูกได้พร้อมๆ กับการปลูกยางพารา และสามารถตัดขายได้ในช่วงระหว่างรอการเปิดกรีด” (กยท. และ กฟผ. 2560: 1-2)

ต่อมาเมื่อวันที่ 5 มกราคม 2561 ได้มีการสัมมนาเรื่อง “อุตสาหกรรมไม้เศรษฐกิจ ขับเคลื่อนประเทศไทย 4.0 สู่อุตสาหกรรมที่ยั่งยืน” ได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์ไว้ ดังนี้

ยุทธศาสตร์และแผนงานการส่งเสริมไม้เศรษฐกิจแบบครบวงจร พ.ศ. 2561-2579 ประกอบด้วย 7 ยุทธศาสตร์ 21 แผนงาน และ 67 โครงการ สรุปได้ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาและปรับปรุงกฎหมายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการส่งเสริมไม้เศรษฐกิจ มุ่งเน้นการปรับปรุงกฎหมาย บังคับปลูกพื้นที่ ส.ป.ก. พัฒนาหลักเกณฑ์รับเกษตรกร

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การจัดเตรียมพื้นที่รองรับการส่งเสริมไม้เศรษฐกิจ เน้นเตรียมพื้นที่ปลูก

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนามาตรการทางการคลัง การเงิน และระบบตลาด เพื่อสร้างแรงจูงใจ เน้นลดหย่อนภาษี กองทุนไม้เศรษฐกิจ สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ บทบาทภาคเอกชนส่งเสริมปลูก

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร และผู้ประกอบการไม้เศรษฐกิจ เน้นการรวมกลุ่มเกษตรกร ต้นแบบเกษตรกร ถ่ายทอดเทคโนโลยี ผลักดันไม้เศรษฐกิจสู่อาชีพ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การวิจัยและพัฒนา เทคโนโลยี และนวัตกรรมไม้เศรษฐกิจ เน้นการวิจัยพัฒนาพันธุ์ไม้ การจัดการสวนไม้ การใช้ประโยชน์ไม้ ภาควิชาการระหว่างประเทศ สวนยางพารา ไม้เศรษฐกิจ

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การเพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริหารงานเพื่อส่งเสริมไม้เศรษฐกิจ เน้นการพัฒนาบุคลากรด้านส่งเสริม อาชีพนักส่งเสริมไม้เศรษฐกิจ พัฒนาระบบการให้บริการ ประชาสัมพันธ์เชิงรุก

ยุทธศาสตร์ที่ 7 การพัฒนาระบบการรับรองป่าไม้ เน้นการพัฒนาระบบการรับรองป่าไม้ เตรียม
ความพร้อมองค์กรรับรอง อบรมเกษตรกร ผู้ประกอบการ เพื่อรับการตรวจรับรอง
ทั้งนี้ได้มีการระบุว่ามูลค่าทางเศรษฐกิจของอุตสาหกรรมไม้มีมูลค่ามากกว่า 3 แสนล้านบาท
(www.facebook.com/greennewsagency/posts/1822782574461738)

เมื่อวันที่ 18 กันยายน 2561 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเรื่อง “การขับเคลื่อนโครงการชุมชนไม่มีค่า” โดยมีสาระสำคัญ คือ

1. เป้าหมายการขับเคลื่อนโครงการชุมชนไม่มีค่าร่วมกัน ดังนี้

1.1) เกิดชุมชนไม่มีค่า 20,000 ชุมชน ใน 10 ปี มีประชากร 2,600,000ครัวเรือน โดยปลูก ครัวเรือนละ 400 ต้น มีจำนวนต้นไม้ 1,040 ล้านต้น จะได้พื้นที่ป่าเพิ่มขึ้น 26 ล้านไร่ ซึ่งจะเกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจ 1,040,000 ล้านบาท

1.2) มีร่างกฎหมาย กฎ หรือระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโครงการชุมชนไม่มีค่าเพื่อนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์

2. วัตถุประสงค์

2.1) สร้างอาชีพที่ยั่งยืน มั่นคง ด้วยการทำชุมชนไม่มีค่าบนพื้นฐานของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและทฤษฎีใหม่

2.2) เพิ่มพื้นที่ปลูกต้นไม้อย่างหลากหลายในพื้นที่ต่างๆ เช่น ในสวนยางพารา ในสวนปาล์ม ในสวนผลไม้ และบ้านเรือน ในหัวไร่ปลายนา และในพื้นที่ว่าง เป็นต้น

2.3) จัดทำร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ประชาชนปลูกไม้มีค่าในที่ดินกรรมสิทธิ์ หรือที่ดินที่มีสิทธิ์ในการใช้ประโยชน์โดยชอบด้วยกฎหมาย

3. การดำเนินงานของหน่วยงานต่างๆ

3.1) สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ ขับเคลื่อนโครงการชุมชนไม่มีค่าโดยนำองค์ความรู้ด้านการวิจัยและนวัตกรรมที่มีอยู่ พร้อมทั้งให้มีการทำวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับการปรับปรุงพันธุ์ไม้มีค่าให้มีลักษณะเฉพาะที่สามารถตรวจสอบได้ รวมทั้งสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรมเรื่องต่างๆ

3.2) กรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดำเนินการจัดทำ ปรับปรุงแก้ไข และบริการวิชาการเรื่อง พระราชบัญญัติ กฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับเกี่ยวกับการปลูกและการตัดไม้ รวมทั้งสนับสนุนการคัดเลือก เพาะพันธุ์ไม้ และการขยายพันธุ์ไม้มีค่า รวมทั้งการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ

3.3) สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดำเนินการเรื่อง ความหลากหลายทางพันธุกรรม การดำเนินการขับเคลื่อนโครงการชุมชนไม่มีค่า รวมทั้งจัดทำเกณฑ์มาตรฐานการประเมินมูลค่าไม้ โดยพัฒนาจากโครงการที่ดำเนินการอยู่เดิม

3.4) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ดำเนินการจัดทำรายละเอียดเกณฑ์มาตรฐานการประเมินมูลค่าไม้ และเรื่องการใช้ต้นไม้เป็นหลักประกัน รวมทั้งให้สินเชื่อในการจัดทำโรงเพาะชำแก่เกษตรกร

3.5) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ดำเนินการวางแผนและวิจัยเรื่องต้นไม้ที่ควรปลูกในแต่ละพื้นที่ และร่วมจัดทำเกณฑ์มาตรฐานการประเมินมูลค่าไม้

3.6) กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ดำเนินการเรื่อง กฎกระทรวงรองรับ “ไม้ยืนต้นที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจ” เป็นหลักประกันทางธุรกิจพร้อมผลักดันกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมให้ประชาชนปลูกไม้ยืนต้นมูลค่าสูงในที่ดินกรรมสิทธิ์เพื่อการออมและสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ

3.7) กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดำเนินการส่งเสริม กระตุ้น และปลูกจิตสำนึกให้ ประชาชน/ชุมชนมีความรู้สึกรักหวงแหน และการมีส่วนร่วมในการดูแลทรัพยากรท้องถิ่น เพื่อเป็นการรักษาสมดุลของระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนความหลากหลายทางชีวภาพ

3.8) สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง ดำเนินการเสนอแนะนโยบายด้านเศรษฐกิจให้เจริญเติบโตและพัฒนาเศรษฐกิจอย่างทั่วถึง และมีศักยภาพในการแข่งขัน

3.9) สมาคมธนาคารไทย ดำเนินการเรื่อง ความเหมาะสมของการนำ “ไม้ยืนต้นที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจ” เป็นหลักประกันทางธุรกิจกับธนาคาร

3.10) สมาคมธุรกิจไม้ สนับสนุนเรื่องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และการรับซื้อไม้แปรรูป

3.11) องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดำเนินการเรื่อง การตลาดและส่งออกไม้แปรรูป และร่วมจัดทำเกณฑ์มาตรฐานการประเมินมูลค่าไม้

3.12) กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนดและกำกับดูแลมาตรฐานกระบวนการปลูกไม้มีค่า และพัฒนาระบบตรวจสอบพันธุ์ไม้

3.13) กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ การปรับปรุงและพัฒนาพื้นที่และการใช้ประโยชน์ที่ดิน การจัดการที่ดินเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและลดต้นทุนการปลูก ศึกษา วิเคราะห์และจัดทำสำมะโนที่ดิน เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนการใช้ที่ดิน

3.14) กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรและเครือข่ายชุมชนให้มีความพร้อมในการเพาะปลูก ให้คำปรึกษาในการดูแลรักษาต้นไม้ พร้อมทั้งศึกษาวิจัย และจัดธนบัตรต้นไม้

3.15) สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ดำเนินการนำมาตรฐานการจัดการสวนป่าไม้เศรษฐกิจอย่างยั่งยืน (มอก.14061) และมาตรฐานห่วงโซ่การควบคุมผลิตภัณฑ์จากป่าไม้ (มอก.2861) ซึ่งเป็นมาตรฐานชาติประกาศโดยกระทรวงอุตสาหกรรม เข้าเทียบเคียงกับมาตรฐานสากล PEFC (Program for the Endorsement of Forest Certification) เพื่อขยายการเข้าถึงตลาดการค้าไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้สู่ต่างประเทศ ซึ่งในการรับรองดังกล่าวนี้ยังครอบคลุมไปถึงการรับรองการจัดการสวนป่าไม้เศรษฐกิจอย่างยั่งยืนแบบกลุ่ม อันจะช่วยเพิ่มศักยภาพ ให้แก่ เกษตรกรรายย่อยในโครงการชุมชนไม้มีค่าได้เข้าสู่การส่งออกไม้ได้อีกทางด้วย

เพื่อรองรับการดำเนินงานตามมติดังกล่าว ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ 8) พ.ศ.2562 ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 136 ตอน 50ก ลงวันที่ 16 เมษายน 2562 โดยมีบทบัญญัติมาตรา 4 บัญญัติไว้ ดังนี้

มาตรา 4 ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ 106/2557 เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ ลงวันที่ 21 กรกฎาคม พุทธศักราช 2557

และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 7 ไม้ชนิดใดที่ขึ้นในป่าจะให้ป็นไม้หวงห้ามประเภทใด ให้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา สำหรับไม้ทุกชนิดที่ขึ้นในที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดินไม่เป็นไม้หวงห้าม หรือไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้ทำประโยชน์ตามประเภทหนังสือแสดงสิทธิที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ให้ถือว่าไม่เป็นไม้หวงห้าม”

การลงทุนปลูกสร้างสวนป่า

สวนปลูกป่าภาคเอกชน สำนักส่งเสริมการปลูกป่า ได้ให้ข้อมูล การลงทุนและผลตอบแทนการปลูกสวนป่า

(กรมป่าไม้, http://forestinfo.forest.go.th/pfd/km2-1.aspx#km21_5)

การลงทุนในการปลูกสวนป่าทั้งของภาครัฐและเอกชนมีค่าใช้จ่ายที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวิธีปฏิบัติ การบำรุงดูแลรักษา สภาพและขนาดของพื้นที่ ค่าจ้างแรงงานในแต่ละท้องถิ่น โดยมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยประมาณ 5,000-30,000 บาทต่อไร่ เป็นค่าใช้จ่ายในการสำรวจรังวัดพื้นที่ ค่าเตรียมพื้นที่ ค่าหลัก ค่าปักหลัก ค่ากล้าไม้ ค่าปลูกและปลูกซ่อม ค่ากำจัดวัชพืช ค่าปุ๋ย ค่าใส่ปุ๋ย ค่าป้องกันไฟ ค่าไถพรวน ค่าตัดฟัน ค่าลิดกิ่ง และค่าขนส่ง เป็นต้น ซึ่งค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วง 1-3 ปีแรก หลังจากนั้นค่าใช้จ่ายจะน้อยลง และการบำรุงดูแลรักษาก็จะน้อยลงด้วย ซึ่งสามารถปล่อยให้ต้นไม้เติบโตตามธรรมชาติได้ ในด้านผลตอบแทนที่ได้รับจากการลงทุน ได้แก่ รายได้จากการทำไม้ออก และรายได้จากการจำหน่ายไม้ที่ตัดขาย ระยะการลงทุนและผลตอบแทนของการปลูกสัก ยูคาลิปตัส และกระถินเทพา ที่รอบตัดฟันต่างๆ ดังแสดงในตารางผนวกที่ 1-1

ตารางผนวกที่ 1-1 การลงทุนและผลตอบแทนการปลูกสัก ยูคาลิปตัส และกระถินเทพา

ชนิดไม้	รอบตัดฟัน (ปี)	ระยะปลูก (เมตรxเมตร)	ต้น/ไร่	การลงทุน (บาท/ไร่)	รายได้ (บาท/ไร่)	ผลตอบแทน สุทธิ (บาท/ไร่)
สัก	15	3x3	178	11,125	182,697	171,572
	30	2x4	200	29,100	1,293,502	1,264,402
ยูคาลิปตัส	5	2x2	400	8,027	16,296	8,269
		2x3	266	7,541.88	16,236	8,694.52
		3x3	178	7,375.84	16,932	9,556.16
กระถินเทพา	5	2x3	266	7,389	12,060	4,671
		1x4	400	7,937	12,330	4,393
	8	2x2	400	10,192	17,208	7,016
		2x3	266	10,337	19,431	9,094
		2x4	200	12,949	29,673	16,725

2. การปลูกไผ่

การลงทุนและผลตอบแทนการปลูกไผ่เลี้ยงเพื่อผลิตหน่อและลำ มีรอบตัดฟัน 12 ปี ระยะปลูก 4x5 เมตร (80 กอต่อไร่) ได้มีการศึกษาค่าใช้จ่ายในการลงทุนปลูกไผ่เลี้ยงพบมีการบำรุงดูแลให้น้ำ ใส่ปุ๋ย การตัดแต่งกิ่งและลำ ซึ่งค่าใช้จ่ายของผู้ปลูกไผ่มีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับการผลิตหน่อหรือลำ ขนาดของพื้นที่ การจัดการและแรงงาน การปลูกในพื้นที่ขนาดเล็ก 1-3 ไร่ ถ้าผู้ปลูกสามารถดำเนินการได้ภายในครอบครัวสามารถทำให้ต้นทุนลดน้อยลง สำหรับพื้นที่ขนาดกลางค่าใช้จ่ายจะสูงขึ้น เนื่องจากต้องจ้างแรงงานในการดำเนินงาน สำหรับกล้าไผ่ผู้ปลูกควรเริ่มปลูกจำนวนน้อยก่อนแล้วค่อยขยายพันธุ์จากพื้นที่ของตนเอง จะช่วยให้ประหยัดค่าใช้จ่ายในการลงทุน

การประเมินรายได้จากการปลูกไผ่เลี้ยงเพื่อผลิตหน่อและลำ โดยทั่วไปไผ่เลี้ยงผลผลิตหน่อและลำ โดยทั่วไปไผ่เลี้ยงผลผลิตหน่อตั้งแต่ 50-300 กิโลกรัมต่อไร่ต่อเดือน ขึ้นอยู่กับชนิด พื้นที่ การให้น้ำ ซึ่งหน่อไผ่จะมีราคาตั้งแต่ 5-20 บาทต่อกิโลกรัม โดยในช่วงฤดูฝนราคาหน่อไผ่จะตกต่ำ อย่างไรก็ตาม การปลูกไผ่เพื่อการผลิตหน่อต้องมีการจัดการแต่งกอตัดลำแก่ออก ปริมาณการตัดลำขึ้นกับขนาดกอและอายุ ตั้งแต่ 3-10 ลำต่อกอ ราคาลำตั้งแต่ 1-25 บาท ขึ้นอยู่กับขนาดของลำ การประเมินรายได้จากการปลูกไผ่เลี้ยงเพื่อผลิตลำและหน่อในตารางผนวกที่ 1-2

จากการปลูกไม้เลื้อยจะเริ่มให้ผลผลิตหน่อตั้งแต่ปีที่ 2 และผลผลิตลำตั้งแต่ปีที่ 3 จนกระทั่งถึงปีที่ 12 รวมรายได้จากการขายลำและหน่อทั้งสิ้น 239,200 บาทต่อไร่ ซึ่งมีค่าใช้จ่ายในการปลูกและดูแลรักษา ได้แก่ ค่าเตรียมพื้นที่ ค่ากิ่งพันธุ์ (กล้าไม้) ค่าจ้างปลูก ค่าใส่ปุ๋ย กำจัดวัชพืช ป้องกันไฟ ระบบน้ำ และการให้น้ำ ค่าเก็บเกี่ยวผลผลิต และค่าใช้จ่ายอื่นๆ รวมทั้งสิ้น 115,160 บาทต่อไร่ เมื่อหักค่าใช้จ่ายแล้วจะคงเหลือกำไร 124,040 บาทต่อไร่ต่อ 1รอบตัดฟัน รายละเอียดปรากฏในตารางผนวกที่ 1-3

ตารางผนวกที่ 1-2 การลงทุนและผลตอบแทนของการปลูกไม้เลื้อย

ชนิดไม้	รอบตัดฟัน (ปี)	ระยะปลูก (เมตรxเมตร)	ต้น/ไร่	การลงทุน (บาท/ไร่)	รายได้ (บาท/ไร่)	ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/ไร่)
ไม้เลื้อย	12	4X5	80	115,160	239,200	124,040

ตารางผนวกที่ 2-3 การประเมินรายได้จากการปลูกไม้เลื้อยเพื่อผลผลิตลำและหน่อ

ปีที่	ผลผลิตและรายได้ลำ			ผลผลิตและรายได้หน่อ		
	ผลผลิตลำ		ราคาลำ	รายได้ลำ	ผลผลิตหน่อ	รายได้
	ลำ/กอ/ปี	ลำ/ไร่/ปี	(บาทต่อปี)	(บาทต่อปี)	(กก./ปี)	(บาทต่อไร่)
1	-	-	-	-	-	-
2	-	-	-	-	480	5,280
3	2	160	6	960	720	7,920
4	3	240	7	1,680	960	10,560
5	4	320	8	2,560	1,200	13,200
6	5	400	9	3,600	1,440	15,840
7	6	480	10	4,800	1,680	18,480
8	6	480	11	5,280	1,920	21,120
9	7	560	12	6,720	2,160	23,760
10	7	560	12	6,720	2,400	26,400
11	6	480	12	5,760	2,400	26,400
12	6	480	12	5,760	2,400	26,400

“กรณีพืชทางเลือกอื่นๆ ให้มีการทบทวนเช่นเดียวกัน โดยให้ยึด “การตลาด” หรือการจำหน่ายเป็นสำคัญ”

แบบแสดงความคิดเห็น

เรื่องปัญหาและความต้องการพัฒนาในพื้นที่ตำบล... หนองหวีไ้

คำชี้แจง แบบแสดงความคิดเห็นนี้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล วัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ในการใช้ประโยชน์ที่ดินและปัญหาด้านอื่นๆเพื่อใช้ประกอบในการวิเคราะห์และจัดทำแผนการพัฒนาในระดับตำบลเบื้องต้น

ชื่อ-สกุล ผู้ให้ข้อมูล นาย วรรณ ตระกูลดี ที่อยู่ 103 หมู่ 1 ต.หนองหวีไ้ อ.หนองหวีไ้
อำเภอ พรเส็จ จังหวัด มัท หมายเลขโทรศัพท์ 061-0245062

1. ปัญหาที่พบในการประกอบอาชีพทางการเกษตร เช่น ปัญหาเรื่องดินและน้ำความรู้ การตลาด วิธีการผลิต การจัดการน้ำท่วมภัยแล้ง ปัจจัยการผลิตราคาแพง วิธีการควบคุมคุณภาพ การปศุสัตว์ การประมง การขนส่ง สภาพพื้นที่ไม่เหมาะสม ปัญหาเรื่องโรคแมลง เป็นต้น

- 1.1 มีขนาเรื่องน้ำที่ขังไม่เพียงพอต่อครทาเกษตร
- 1.2
- 1.3
- 1.4
- 1.5

2. ความต้องการพัฒนาในพื้นที่ของท่าน เช่น ต้องการแก้ไขปัญหาคคุณภาพของดิน การให้คำแนะนำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ การจัดหาแหล่งน้ำ การแก้ไขปัญหาเรื่องการตลาด การได้ความรู้เพื่อประกอบอาชีพเสริมเพื่อสร้างรายได้ การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มรายได้ การจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร เป็นต้น

- 2.1 ต้องการพัฒนาแหล่งน้ำที่มีอยู่แล้ว ในลักษณะที่มั่นคง เพื่อในอีก ๕-๑๐ ปี
- 2.2 เพื่อเก็บกักน้ำได้มากขึ้น
- 2.3
- 2.4
- 2.5

3. ความคิดเห็นอื่นๆ

.....
.....

ขอขอบคุณที่ท่านสละเวลาให้ความคิดเห็น

สถานีพัฒนาที่ดินบึงกาฬ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 5

แบบแสดงความคิดเห็น

เรื่องปัญหาและความต้องการพัฒนาในพื้นที่ตำบล.....

คำชี้แจง แบบแสดงความคิดเห็นนี้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล วัตถุประสงค์เพื่อ รวบรวมข้อมูลปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ในการใช้ประโยชน์ที่ดินและปัญหาด้านอื่นๆเพื่อใช้ ประกอบในการวิเคราะห์และจัดทำแผนการพัฒนาระดับตำบลเบื้องต้น

ชื่อ-สกุล ผู้ให้ข้อมูล นาง มินดา : หวังมหา ที่อยู่ 82 ม.1. ต.หนองหญ้า
อำเภอ พรือสน จังหวัด บึงกาฬ หมายเลขโทรศัพท์.....

1. ปัญหาที่พบในการประกอบอาชีพทางการเกษตร เช่น ปัญหาเรื่องดินและน้ำความรู้ การตลาด วิธีการผลิต การจัดการน้ำท่วมภัยแล้ง ปัจจัยการผลิตราคาแพง วิธีการควบคุมคุณภาพ การปศุสัตว์ การประมง การขนส่ง สภาพพื้นที่ไม่เหมาะสม ปัญหาเรื่องโรคแมลง เป็นต้น

- 1.1 ปัญหาเรื่องน้ำที่ยังไม่พอ Moenน้ำแล้ว
- 1.2.....
- 1.3.....
- 1.4.....
- 1.5.....

2. ความต้องการพัฒนาในพื้นที่ของท่าน เช่น ต้องการแก้ไขปัญหาคูณภาพของดิน การให้คำแนะนำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ การจัดหาแหล่งน้ำ การแก้ไขปัญหาเรื่องการตลาด การได้ความรู้เพื่อประกอบอาชีพเสริม เพื่อสร้างรายได้ การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มรายได้ การจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร เป็นต้น

- 2.1 น้ำแล้ว น้ำในน้อยแล้วแล้วแล้ว
- 2.2 จะปลูกอะไรก็ได้ไม่ได้เพราะน้ำแห้ง
- 2.3.....
- 2.4.....
- 2.5.....

3.ความคิดเห็นอื่นๆ

.....

ขอขอบคุณที่ท่านสละเวลาให้ความคิดเห็น

สถานีพัฒนาที่ดินบึงกาฬ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 5

แบบแสดงความคิดเห็น

เรื่องปัญหาและความต้องการพัฒนาในพื้นที่ตำบล.....หนองหัวช้าง.....

คำชี้แจง แบบแสดงความคิดเห็นนี้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล วัตถุประสงค์เพื่อ รวบรวมข้อมูลปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ในการใช้ประโยชน์ที่ดินและปัญหาด้านอื่นๆเพื่อใช้ ประกอบในการวิเคราะห์และจัดทำแผนการพัฒนาระดับตำบลเบื้องต้น

ชื่อ-สกุล ผู้ให้ข้อมูล.....พล. รังดา อังกะวณิช..... ที่อยู่.....68 หมู่ 3 ตำบล หนองหัวช้าง
อำเภอ.....พรสิริน..... จังหวัด.....สิงคโปร์..... หมายเลขโทรศัพท์.....0848590296.....

1. ปัญหาที่พบในการประกอบอาชีพทางการเกษตร เช่น ปัญหาเรื่องดินและน้ำความรู้ การตลาด วิธีการผลิต การจัดการน้ำท่วมภัยแล้ง ปัจจัยการผลิตราคาแพง วิธีการควบคุมคุณภาพ การปศุสัตว์ การประมง การขนส่ง สภาพพื้นที่ไม่เหมาะสม ปัญหาเรื่องโรคแมลง เป็นต้น

- 1.1 ฉิมในดิน ทำในต้นข้าว 1 เม 150 51
- 1.2
- 1.3
- 1.4
- 1.5

2. ความต้องการพัฒนาในพื้นที่ของท่าน เช่น ต้องการแก้ไขปัญหาคูณภาพของดิน การให้คำแนะนำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ การจัดหาแหล่งน้ำ การแก้ไขปัญหาเรื่องการตลาด การได้ความรู้เพื่อประกอบอาชีพเสริม เพื่อสร้างรายได้ การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มรายได้ การจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร เป็นต้น

- 2.1 ต้องการเสริมรายได้
- 2.2
- 2.3
- 2.4
- 2.5

3.ความคิดเห็นอื่นๆ

.....
.....

ขอขอบคุณที่ท่านสละเวลาให้ความคิดเห็น

สถานีพัฒนาที่ดินบึงกาฬ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 5

แบบแสดงความคิดเห็น

เรื่องปัญหาและความต้องการพัฒนาในพื้นที่ตำบล..... หนองบัวขาว

คำชี้แจง แบบแสดงความคิดเห็นนี้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล วัตถุประสงค์เพื่อ รวบรวมข้อมูลปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ในการใช้ประโยชน์ที่ดินและปัญหาด้านอื่นๆเพื่อใช้ ประกอบในการวิเคราะห์และจัดทำแผนการพัฒนาในระดับตำบลเบื้องต้น

ชื่อ-สกุล ผู้ให้ข้อมูล ศิริวรรณ วัฒนประเสริฐ ที่อยู่ 113 ม.หนองทอง ต.หนองบัว
อำเภอ หนองบัว จังหวัด มุกดาหาร หมายเลขโทรศัพท์ 081129483

1. ปัญหาที่พบในการประกอบอาชีพทางการเกษตร เช่น ปัญหาเรื่องดินและน้ำความรู้ การตลาด วิธีการผลิต การจัดการน้ำท่วมภัยแล้ง ปัจจัยการผลิตราคาแพง วิธีการควบคุมคุณภาพ การปุ๋ยสัตว์ การประมง การขนส่ง สภาพพื้นที่ไม่เหมาะสม ปัญหาเรื่องโรคแมลง เป็นต้น

- 1.1 ขาดแคลนน้ำในลำคลอง น้ำไม่เพียงพอ
- 1.2 พื้นที่นาพรุผลิตสิ่ง งามพืชผลตกต่ำ
- 1.3 ขาดแคลน(แรงงาน)ช่างมาก
- 1.4 ปุ๋ยมีราคา(แพง)ค่าปุ๋ยสูงเกินไป
- 1.5

2. ความต้องการพัฒนาในพื้นที่ของท่าน เช่น ต้องการแก้ไขปัญหาคูณภาพของดิน การให้คำแนะนำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ การจัดหาแหล่งน้ำ การแก้ไขปัญหาระบาดการตลาด การได้ความรู้เพื่อประกอบอาชีพเสริม เพื่อสร้างรายได้ การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มรายได้ การจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร เป็นต้น

- 2.1 มีหน่วยงานที่ติดต่อ(รับ)บริการเกษตรกร ขาดแคลนช่าง/เครื่องจักร
- 2.2
- 2.3
- 2.4
- 2.5

3. ความคิดเห็นอื่นๆ
อยากได้มาตราชั่งน้ำหนักดินแกลบเผาแล้ว ใช้ได้ตลอด

ขอขอบคุณที่ท่านสละเวลาให้ความคิดเห็น

สถานีพัฒนาที่ดินบึงกาฬ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 5

แบบแสดงความคิดเห็น

เรื่องปัญหาและความต้องการพัฒนาในพื้นที่ตำบล.....

คำชี้แจง แบบแสดงความคิดเห็นนี้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล วัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ในการใช้ประโยชน์ที่ดินและปัญหาด้านอื่นๆเพื่อใช้ประกอบในการวิเคราะห์และจัดทำแผนการพัฒนาระดับตำบลเบื้องต้น

ชื่อ-สกุล ผู้ให้ข้อมูล นาย ศักดิ์วาล สุริการักษ์ ที่อยู่ 96 หมู่ที่ ๒ อ.โนนสูง อ.โนนสูง ร.๑๓ ของจังหวัด
อำเภอ พรหมพิราม จังหวัด พิษณุโลก หมายเลขโทรศัพท์ ๐๖๒ ๕๑๔๕๓๖๔

1. ปัญหาที่พบในการประกอบอาชีพทางการเกษตร เช่น ปัญหาเรื่องดินและน้ำความรู้ การตลาด วิธีการผลิต การจัดการน้ำท่วมภัยแล้ง ปัจจัยการผลิตราคาแพง วิธีการควบคุมคุณภาพ การปศุสัตว์ การประมง การขนส่ง สภาพพื้นที่ไม่เหมาะสม ปัญหาเรื่องโรคแมลง เป็นต้น

- 1.1.....
- 1.2.....
- 1.3.....
- 1.4.....
- 1.5.....

2. ความต้องการพัฒนาในพื้นที่ของท่าน เช่น ต้องการแก้ไขปัญหาค่าคุณภาพของดิน การให้คำแนะนำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ การจัดหาแหล่งน้ำ การแก้ไขปัญหาระบบการตลาด การได้ความรู้เพื่อประกอบอาชีพเสริม เพื่อสร้างรายได้ การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มรายได้ การจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร เป็นต้น

- 2.1.....
- 2.2.....
- 2.3.....
- 2.4.....
- 2.5.....

3. ความคิดเห็นอื่นๆ

เกษตรกรต้องการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมขัง ไร่ ๑๕ ไร่
ทั่ว ตำบล โพนดงศรี

ขอขอบคุณที่ท่านสละเวลาให้ความคิดเห็น

สถานีพัฒนาที่ดินบึงกาฬ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 5

แบบแสดงความคิดเห็น

เรื่องปัญหาและความต้องการพัฒนาในพื้นที่ตำบล.....หนองหว้า.....

คำชี้แจง แบบแสดงความคิดเห็นนี้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล วัตถุประสงค์เพื่อ รวบรวมข้อมูลปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ในการใช้ประโยชน์ที่ดินและปัญหาด้านอื่นๆเพื่อใช้ ประกอบในการวิเคราะห์และจัดทำแผนการพัฒนาระดับตำบลเบื้องต้น

ชื่อ-สกุล ผู้ให้ข้อมูล นาย นพกร พรหมสุดี ที่อยู่ 119 หมู่ 4 อ.โนนสะอาด
อำเภอ หนองหว้า จังหวัด บึงกาฬ หมายเลขโทรศัพท์ 095-9165791 (ท.หนองหว้า)

1. ปัญหาที่พบในการประกอบอาชีพทางการเกษตร เช่น ปัญหาเรื่องดินและน้ำความรู้ การตลาด วิธีการ ผลิต การจัดการน้ำท่วมภัยแล้ง ปัจจัยการผลิตราคาแพง วิธีการควบคุมคุณภาพ การปศุสัตว์ การประมง การ ขนส่ง สภาพพื้นที่ไม่เหมาะสม ปัญหาเรื่องโรคแมลง เป็นต้น

- 1.1 ปัญหาเรื่องดิน ใช้น้ำมาก ใช้น้ำขุ่นเพื่อ ใช้น้ำมาก ปลูกพืชที่กินดินสูง
- 1.2 ปัญหาเรื่องตลาด ราคาต่ำ ใช้น้ำมาก ใช้น้ำขุ่นเพื่อ ใช้น้ำมาก ปลูกพืชที่กินดินสูง
- 1.3 ขาดปัจจัยการผลิต ใช้น้ำมาก ใช้น้ำขุ่นเพื่อ ใช้น้ำมาก ปลูกพืชที่กินดินสูง
- 1.4
- 1.5

2. ความต้องการพัฒนาในพื้นที่ของท่าน เช่น ต้องการแก้ไขปัญหาคูณภาพของดิน การให้คำแนะนำ ระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ การจัดหาแหล่งน้ำ การแก้ไขปัญหारेื่องการตลาด การได้ความรู้เพื่อประกอบอาชีพเสริม เพื่อสร้างรายได้ การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มรายได้ การจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร เป็นต้น

- 2.1 อยากได้แหล่งน้ำ ใช้น้ำมาก ใช้น้ำขุ่นเพื่อ ใช้น้ำมาก ปลูกพืชที่กินดินสูง
- 2.2
- 2.3
- 2.4
- 2.5

3.ความคิดเห็นอื่นๆ

.....
.....

ขอขอบคุณที่ท่านสละเวลาให้ความคิดเห็น

สถานีพัฒนาที่ดินบึงกาฬ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 5

แบบแสดงความคิดเห็น

เรื่องปัญหาและความต้องการพัฒนาในพื้นที่ตำบล... หนองบัวขาว

คำชี้แจง แบบแสดงความคิดเห็นนี้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล วัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ในการใช้ประโยชน์ที่ดินและปัญหาด้านอื่นๆเพื่อใช้ประกอบในการวิเคราะห์และจัดทำแผนการพัฒนาระดับตำบลเบื้องต้น

ชื่อ-สกุล ผู้ให้ข้อมูล นาย สมชาติ สุพรรณ ที่อยู่ 187 หมู่ 5 ต.หนองบัวขาว
อำเภอ หนองบัว จังหวัด บึงกาฬ หมายเลขโทรศัพท์.....

1. ปัญหาที่พบในการประกอบอาชีพทางการเกษตร เช่น ปัญหาเรื่องดินและน้ำความรู้ การตลาด วิธีการผลิต การจัดการน้ำท่วมภัยแล้ง ปัจจัยการผลิตราคาแพง วิธีการควบคุมคุณภาพ การปศุสัตว์ การประมง การขนส่ง สภาพพื้นที่ไม่เหมาะสม ปัญหาเรื่องโรคแมลง เป็นต้น

- 1.1 ดินขาดความสมบูรณ์ ปลูกพืชไม่งอกไม่งาม
- 1.2 น้ำขุ่นขาวขุ่นดำ น้ำไม่เพียงพอ
- 1.3 ใช้ปุ๋ยเคมีมากเกินไป การผลิตก็แพงมาก
- 1.4 เลี้ยงไก่พื้นบ้านไม่เต็มปี ต้มลูก
- 1.5 เลี้ยงปลา เลี้ยงอ. กข. ไม่มีความรู้การใช้อาหาร ค่าอาหาร 100 ตัวซื้อจาก ตลาด

2. ความต้องการพัฒนาในพื้นที่ของท่าน เช่น ต้องการแก้ไขปัญหาคูณภาพของดิน การให้คำแนะนำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ การจัดหาแหล่งน้ำ การแก้ไขปัญหारेื่องการตลาด การได้ความรู้เพื่อประกอบอาชีพเสริม เพื่อสร้างรายได้ การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มรายได้ การจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร เป็นต้น

- 2.1 ต้องการ หน่วยงานที่มีความลึกซึ้ง และชี้แนะ
- 2.2 ต้องการ ภาครัฐ ให้นำเงินอุดหนุนเพื่อลดต้นทุน
- 2.3 ต้องการ ภาครัฐนำอาหารสัตว์ ให้อาหาร เพื่อลดต้นทุนการผลิต
- 2.4 ต้องการ ภาครัฐนำค่า 66 ละ ๓๗๖ ไร่
- 2.5.....

3. ความคิดเห็นอื่นๆ

.....
.....

ขอขอบคุณที่ท่านสละเวลาให้ความคิดเห็น

แบบแสดงความคิดเห็น

เรื่องปัญหาและความต้องการพัฒนาในพื้นที่ตำบล.....หนองบัวขาว.....

คำชี้แจง แบบแสดงความคิดเห็นนี้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล วัตถุประสงค์เพื่อ รวบรวมข้อมูลปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ในการใช้ประโยชน์ที่ดินและปัญหาด้านอื่นๆเพื่อใช้ ประกอบในการวิเคราะห์และจัดทำแผนการพัฒนาในระดับตำบลเบื้องต้น

ชื่อ-สกุล ผู้ให้ข้อมูล พ.ย. จรรย์ สร้อย ที่อยู่ 107 หมู่ 5 ต.หนองบัวขาว
อำเภอ หนองบัว จังหวัด บึงกาฬ หมายเลขโทรศัพท์.....

1. ปัญหาที่พบในการประกอบอาชีพทางการเกษตร เช่น ปัญหาเรื่องดินและน้ำความรู้ การตลาด วิธีการผลิต การจัดการน้ำท่วมภัยแล้ง ปัจจัยการผลิตราคาแพง วิธีการควบคุมคุณภาพ การปุ๋ยสัตว์ การประมง การขนส่ง สภาพพื้นที่ไม่เหมาะสม ปัญหาเรื่องโรคแมลง เป็นต้น

- 1.1 ดินขาดความสมบูรณ์ ปุ๋ยพืชไม่ขึ้นไม่งาม
- 1.2 น้ำแล้งขาดน้ำ น้ำไม่เพียงพอ
- 1.3 ไร่ป่าเคยมีมากเกินไป การจัดการแนวป่า
- 1.4 เลี้ยงไก่มีห่านไม่เลี้ยงไก่ สัตว์
- 1.5 เลี้ยงปลา เลี้ยงกุ้ง ไม่มีความรู้ การนำอาหารต้องทำเอง ข้อตลาด

2. ความต้องการพัฒนาในพื้นที่ของท่าน เช่น ต้องการแก้ไขปัญหาคูณภาพของดิน การให้คำแนะนำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ การจัดหาแหล่งน้ำ การแก้ไขปัญหาระบบการตลาด การได้ความรู้เพื่อประกอบอาชีพเสริม เพื่อสร้างรายได้ การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มรายได้ การจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร เป็นต้น

- 2.1 ต้องคง ปุ๋ยที่มีคุณภาพมาก 600 บาทขึ้นไป
- 2.2 ต้องการ การทำปุ๋ยหมักชีวภาพ เพื่อลดต้นทุน
- 2.3 ต้องการ การทำอาหารสัตว์ ชีวภาพ เพื่อลดต้นทุนการเลี้ยง
- 2.4 ต้องการ การทำตลาดและตลาดล่วงหน้า
- 2.5.....

3.ความคิดเห็นอื่นๆ

.....
.....

ขอขอบคุณที่ท่านสละเวลาให้ความคิดเห็น

แบบแสดงความคิดเห็น

เรื่องปัญหาและความต้องการพัฒนาในพื้นที่ตำบล...นพ.๐๐๔๖๖๖๖.....

คำชี้แจง แบบแสดงความคิดเห็นนี้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล วัตถุประสงค์เพื่อ รวบรวมข้อมูลปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ในการใช้ประโยชน์ที่ดินและปัญหาด้านอื่นๆเพื่อใช้ ประกอบในการวิเคราะห์และจัดทำแผนการพัฒนาระดับตำบลเบื้องต้น

ชื่อ-สกุล ผู้ให้ข้อมูล นาง วาสนา ช่างสี ที่อยู่ 104

อำเภอ พรหมบุรี จังหวัด สิงห์บุรี หมายเลขโทรศัพท์ ๐๙๖๖๖๖๖๖๖๖

1. ปัญหาที่พบในการประกอบอาชีพทางการเกษตร เช่น ปัญหาเรื่องดินและน้ำความรู้ การตลาด วิธีการ ผลิต การจัดการน้ำท่วมภัยแล้ง ปัจจัยการผลิตราคาแพง วิธีการควบคุมคุณภาพ การปศุสัตว์ การประมง การ ขนส่ง สภาพพื้นที่ไม่เหมาะสม ปัญหาเรื่องโรคแมลง เป็นต้น

- 1.1 ดินขาด ความสมบูรณ์ ปัญหาพืชไม่ขึ้น ไม่งอก
- 1.2 ขาดแสงแดด น้ำไม่เพียงพอ
- 1.3 ใช้ปุ๋ยเคมี มากเกินไป การผลิต ก็แพงมาก
- 1.4 เลี้ยงไก่พื้นบ้าน ไม่โต ไข่เล็ก
- 1.5 เลี้ยงปลา เลี้ยง กบ ไม่มีความรู้การให้อาหาร ทำอาหารเองต้องซื้อจากตลาด

2. ความต้องการพัฒนาในพื้นที่ของท่าน เช่น ต้องการแก้ไขปัญหาคูณภาพของดิน การให้คำแนะนำ ระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ การจัดหาแหล่งน้ำ การแก้ไขปัญหาระบบการตลาด การได้ความรู้เพื่อประกอบอาชีพเสริม เพื่อสร้างรายได้ การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มรายได้ การจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร เป็นต้น

- 2.1 ต้องการ มือหัด ที่มี ความรู้ มากๆ
- 2.2 ต้องการ การทำ ปุ๋ยหมัก ขี้รดกเพื่อลด ต้นทุน
- 2.3 ต้องการ การทำ อาหารสัตว์ ขี้รดก เพื่อลด ต้นทุน การผลิต
- 2.4 ต้องการ การทำ การดัด และ ตลาด สิ่งขาย
- 2.5

3.ความคิดเห็นอื่นๆ

.....
.....

ขอขอบคุณที่ท่านสละเวลาให้ความคิดเห็น

สถานีพัฒนาที่ดินบึงกาฬ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 5

แบบแสดงความคิดเห็น

เรื่องปัญหาและความต้องการพัฒนาในพื้นที่ตำบล... หนองบัวข้าว

คำชี้แจง แบบแสดงความคิดเห็นนี้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล วัตถุประสงค์เพื่อ รวบรวมข้อมูลปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ในการใช้ประโยชน์ที่ดินและปัญหาด้านอื่นๆเพื่อใช้ ประกอบในการวิเคราะห์และจัดทำแผนการพัฒนาระดับตำบลเบื้องต้น

ชื่อ-สกุล ผู้ให้ข้อมูล นาย สมิตทอง สุปริ ที่อยู่ 164 หมู่ 5 ต.หนองบัวข้าว
อำเภอ นเรศวร จังหวัด บึงกาฬ หมายเลขโทรศัพท์

1. ปัญหาที่พบในการประกอบอาชีพทางการเกษตร เช่น ปัญหาเรื่องดินและน้ำความรู้ การตลาด วิธีการผลิต การจัดการน้ำท่วมภัยแล้ง ปัจจัยการผลิตราคาแพง วิธีการควบคุมคุณภาพ การปุ๋ยสัตว์ การประมง การขนส่ง สภาพพื้นที่ไม่เหมาะสม ปัญหาเรื่องโรคแมลง เป็นต้น

- 1.1 ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ปัญหาเรื่องน้ำขังน้ำไม่อุดม
- 1.2 น้ำท่วมขังนานเกินไป น้ำไม่เพียงพอ
- 1.3 ใช้ปุ๋ยเคมีมากเกินไป การผลิตก็แพงมาก
- 1.4 เลี้ยงไก่พื้นบ้านไม่เต็มปี ๓ ตัวแล้ว
- 1.5 เลี้ยงปลา เลี้ยงกุ้ง ไม่มีความรู้ ในกรณีนี้ทาง ขต.บึงกาฬเองต้องช่วยตลาด

2. ความต้องการพัฒนาในพื้นที่ของท่าน เช่น ต้องการแก้ไขปัญหาคุณภาพของดิน การให้คำแนะนำ ระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ การจัดหาแหล่งน้ำ การแก้ไขปัญหาเรื่องการตลาด การได้ความรู้เพื่อประกอบอาชีพเสริม เพื่อสร้างรายได้ การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มรายได้ การจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร เป็นต้น

- 2.1 ตั้งองค์กร พ่อครัว ที่มีวิชาความรู้ ๒๐๐. เพิ่ม
- 2.2 ตั้งองค์กร การทำปุ๋ย นมกข้าวขาว เพื่อลดต้นทุน
- 2.3 ตั้งองค์กร การทำอาหารสัตว์ ข้าวสาร เนื้อสัตว์ หกหมกการผลิต
- 2.4 ตั้งองค์กร การทำ การดำ และ ตลาดข้าว
- 2.5

3. ความคิดเห็นอื่นๆ
.....
.....

ขอขอบคุณที่ท่านสละเวลาให้ความคิดเห็น
สถานีพัฒนาที่ดินบึงกาฬ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 5

แบบแสดงความคิดเห็น

เรื่องปัญหาและความต้องการพัฒนาในพื้นที่ตำบล.....

คำชี้แจง แบบแสดงความคิดเห็นนี้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล วัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ในการใช้ประโยชน์ที่ดินและปัญหาด้านอื่นๆเพื่อใช้ประกอบในการวิเคราะห์และจัดทำแผนการพัฒนาระดับตำบลเบื้องต้น

ชื่อ-สกุล ผู้ให้ข้อมูล นาง ศรีพร:จันทร์ โคดดำ ที่อยู่ 146 หมู่ 5 บ้านนาขาว
อำเภอ พรเจริญ จังหวัด สว่างฯ หมายเลขโทรศัพท์ 04029 60578

1. ปัญหาที่พบในการประกอบอาชีพทางการเกษตร เช่น ปัญหาเรื่องดินและน้ำความรู้ การตลาด วิธีการผลิต การจัดการน้ำท่วมภัยแล้ง ปัจจัยการผลิตราคาแพง วิธีการควบคุมคุณภาพ การปศุสัตว์ การประมง การขนส่ง สภาพพื้นที่ไม่เหมาะสม ปัญหาเรื่องโรคแมลง เป็นต้น

- 1.1 ดินไม่มีความสมบูรณ์
- 1.2 หน้าแล้ง น้ำไม่พอใช้ อยากมีบ่อน้ำขุ่น
- 1.3 อดที่ขี้ไม่มีความต้องการ อดที่มี ความลึกมาก
- 1.4 ปัจจัย การผลิต วัสดุราคาแพงมากเกินไป
- 1.5 เลี้ยง ไก่ บ้านไม่อ้วน เลี้ยงปลา ต้องซื้อหัวอาหาร จากตลาดราคาแพง

2. ความต้องการพัฒนาในพื้นที่ของท่าน เช่น ต้องการแก้ไขปัญหาคูณภาพของดิน การให้คำแนะนำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ การจัดหาแหล่งน้ำ การแก้ไขปัญหาระบบการตลาด การได้ความรู้เพื่อประกอบอาชีพเสริม เพื่อสร้างรายได้ การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มรายได้ การจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร เป็นต้น

- 2.1 อยากแก้ไขปัญหาระบบดิน ไม่สมบูรณ์
- 2.2 อดที่มี น้ำขุ่น ความลึก มากกว่าเดิม
- 2.3 ต้องการตลาดที่มีความ ต้องการ รับ ซื้อ ผล ผลิต ๓ ๖ ๑๑ ปี
- 2.4 อยากประกอบอาชีพเสริม เพื่อสร้างรายได้เพิ่ม
- 2.5 ต้องการ ทำ ปุ๋ยหมักชีวภาพ เพื่อลดต้นทุนการผลิต

3.ความคิดเห็นอื่นๆ

ขอขอบคุณที่ท่านสละเวลาให้ความคิดเห็น

สถานีพัฒนาที่ดินบึงกาฬ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 5

แบบแสดงความคิดเห็น

เรื่องปัญหาและความต้องการพัฒนาในพื้นที่ตำบล.....

คำชี้แจง แบบแสดงความคิดเห็นนี้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล วัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ในการใช้ประโยชน์ที่ดินและปัญหาด้านอื่นๆเพื่อใช้ประกอบในการวิเคราะห์และจัดทำแผนการพัฒนาระดับตำบลเบื้องต้น

ชื่อ-สกุล ผู้ให้ข้อมูล นาง มุกดา ศุภพร ที่อยู่ 187 หมู่ 5 บ้านนาขาว
อำเภอ นครเขื่อนขันธ์กาบแก้วบัวบาน จังหวัด อังกาธร หมายเลขโทรศัพท์.....

1. ปัญหาที่พบในการประกอบอาชีพทางการเกษตร เช่น ปัญหาเรื่องดินและน้ำความรู้ การตลาด วิธีการผลิต การจัดการน้ำท่วมภัยแล้ง ปัจจัยการผลิตราคาแพง วิธีการควบคุมคุณภาพ การปศุสัตว์ การประมง การขนส่ง สภาพพื้นที่ไม่เหมาะสม ปัญหาเรื่องโรคแมลง เป็นต้น

- 1.1 ดินขาด ความสมบูรณ์ ปุ๋ยพืชสดไม่โต
- 1.2 หน้าแล้ง น้ำไม่พอใช้ เพราะ บ่อที่ขุดไว้มีความลึก
- 1.3 เลี้ยงปลา มี ปัจจัยการผลิตราคาแพง ต้องซื้อน้ำอาหารจากตลาด
- 1.4 พืชผัก ที่ปลูก มีแมลงรบกวน
- 1.5 ปลูกต้นไม้ผล เช่น เงาะ -ทุเรียน หน้าแล้ง น้ำไม่พอใช้ทำให้ ใบผลร่วง

2. ความต้องการพัฒนาในพื้นที่ของท่าน เช่น ต้องการแก้ไขปัญหาคูณภาพของดิน การให้คำแนะนำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ การจัดหาแหล่งน้ำ การแก้ไขปัญหาระบบการตลาด การได้ความรู้เพื่อประกอบอาชีพเสริมเพื่อสร้างรายได้ การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มรายได้ การจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร เป็นต้น

- 2.1 ดินไม่สมบูรณ์ ต้อง ปุ๋ยพืชอะไร ก็ไม่ได้ผลดี
- 2.2 ต้องการ บ่อที่มีความ ลึก มากกว่า เดิมที่มีอยู่
- 2.3 ต้องการ ได้รับความรู้ เรื่องการตลาด ขายผลผลิต และการ ขนส่ง
- 2.4 ต้องการ หาปุ๋ยหมัก ใช้สภาพที่ไม่มีสารพิษ
- 2.5 ปลูกไม้ผลอะไร ก็ไม่ได้ผลดี

3. ความคิดเห็นอื่นๆ

ขอขอบคุณที่ท่านสละเวลาให้ความคิดเห็น

สถานีพัฒนาที่ดินบึงกาฬ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 5

แบบแสดงความคิดเห็น

เรื่องปัญหาและความต้องการพัฒนาในพื้นที่ตำบล.....^{c 2} นทอจ นว ๒๖๖

คำชี้แจง แบบแสดงความคิดเห็นนี้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล วัตถุประสงค์เพื่อ รวบรวมข้อมูลปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ในการใช้ประโยชน์ที่ดินและปัญหาด้านอื่นๆเพื่อใช้ ประกอบในการวิเคราะห์และจัดทำแผนการพัฒนาระดับตำบลเบื้องต้น

ชื่อ-สกุล ผู้ให้ข้อมูล...นาง อรุณีทิพย์ วัฒนวิเศษ... ที่อยู่... 357 ต. 6
อำเภอ...พรหมคีรี... จังหวัด... นิงกาฬ... หมายเลขโทรศัพท์... 0646017278

1. ปัญหาที่พบในการประกอบอาชีพทางการเกษตร เช่น ปัญหาเรื่องดินและน้ำความรู้ การตลาด วิธีการ ผลิต การจัดการน้ำท่วมภัยแล้ง ปัจจัยการผลิตราคาแพง วิธีการควบคุมคุณภาพ การปศุสัตว์ การประมง การ ขนส่ง สภาพพื้นที่ไม่เหมาะสม ปัญหาเรื่องโรคแมลง เป็นต้น

- 1.1..... ดินขาดความสมบูรณ์ ปศุสัตว์ไม่ขึ้น ไม่งาม
- 1.2..... น้ำเค็มขาด บ่อ น้ำ สู้ไม่เพียงพอ
- 1.3..... ใช้ปุ๋ยเคมี มากเกินไป การผลิต ก็แพงมาก
- 1.4..... เลี้ยง ไข่ไก่บ้าน ไม่ คุ้มโต ตัวเล็ก
- 1.5..... เลี้ยง ปลา เลี้ยง กบ ไม่มีความรู้ การให้อาหาร ทำอาหาร เอง ต้องซื้อจากตลาด

2. ความต้องการพัฒนาในพื้นที่ของท่าน เช่น ต้องการแก้ไขปัญหาคูณภาพของดิน การให้คำแนะนำ ระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ การจัดหาแหล่งน้ำ การแก้ไขปัญหาระบบการตลาด การได้ความรู้เพื่อประกอบอาชีพเสริม เพื่อสร้างรายได้ การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มรายได้ การจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร เป็นต้น

- 2.1..... ต้องการ บ่อ น้ำ ที่มีความลึก มาก และมีเพิ่ม
- 2.2..... ต้องการ การทำ ปุ๋ย นมก ชักภาพ เพื่อลดต้นทุน
- 2.3..... ต้องการ การทำ อาหารสัตว์ ชักภาพ เพื่อลดต้นทุนการผลิต
- 2.4..... ต้องการ การทำ การดำ และตลาด ส่งขาย
- 2.5.....

3.ความคิดเห็นอื่นๆ

.....
.....

ขอขอบคุณที่ท่านสละเวลาให้ความคิดเห็น

สถานีพัฒนาที่ดินบึงกาฬ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 5

แบบแสดงความคิดเห็น

เรื่องปัญหาและความต้องการพัฒนาในพื้นที่ตำบล.....

คำชี้แจง แบบแสดงความคิดเห็นนี้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล วัตถุประสงค์เพื่อ รวบรวมข้อมูลปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ในการใช้ประโยชน์ที่ดินและปัญหาด้านอื่นๆเพื่อใช้ ประกอบในการวิเคราะห์และจัดทำแผนการพัฒนาระดับตำบลเบื้องต้น

ชื่อ-สกุล ผู้ให้ข้อมูล นาง ประจิม กันปัดภา ที่อยู่ 156 หมู่ 6 บ้านนาทอง
อำเภอ พรเจริญ จังหวัด บึงกาฬ หมายเลขโทรศัพท์.....

1. ปัญหาที่พบในการประกอบอาชีพทางการเกษตร เช่น ปัญหาเรื่องดินและน้ำความรู้ การตลาด วิธีการผลิต การจัดการน้ำท่วมภัยแล้ง ปัจจัยการผลิตราคาแพง วิธีการควบคุมคุณภาพ การปศุสัตว์ การประมง การขนส่ง สภาพพื้นที่ไม่เหมาะสม ปัญหาเรื่องโรคแมลง เป็นต้น

- 1.1 น้ำแล้งน้ำไม่พอใช้ ขอบเขต ดินเกินไป
- 1.2 เคียงไก่ - ไก่บ้านไม่อ้วนดี
- 1.3 เคียงปลา เลี้ยง กบ ขอบเขตกำลังใหญ่ น้ำก็หมด ขอบเขตเกินไป
- 1.4 ฝนมีความรู้ ในการ ตลาด และการขนส่ง
- 1.5 ปัจจัยการผลิต วัสดุ ดิบ ต้องซื้อจากตลาด ราคาแพง

2. ความต้องการพัฒนาในพื้นที่ของท่าน เช่น ต้องการแก้ไขปัญหาคอนคุณภาพของดิน การให้คำแนะนำ ระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ การจัดหาแหล่งน้ำ การแก้ไขปัญหาระบบการตลาด การได้ความรู้เพื่อประกอบอาชีพเสริม เพื่อสร้างรายได้ การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มรายได้ การจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร เป็นต้น

- 2.1 ดินไม่มีความสมบูรณ์
- 2.2 ต้องการ ขอบเพิ่ม และมี ความลึก กว้างได้ม
- 2.3 ต้องการ ความรู้ ประกอบอาชีพเสริม เพื่อสร้างรายได้เพิ่ม
- 2.4 ต้องการ ความรู้ การลดต้นทุนการผลิต ทำปุ๋ยนึ่งกรรมชาติ
- 2.5 ออกแก้ ปัญหา การตลาด และขนส่ง

3.ความคิดเห็นอื่นๆ

.....

ขอขอบคุณที่ท่านสละเวลาให้ความคิดเห็น

แบบแสดงความคิดเห็น

เรื่องปัญหาและความต้องการพัฒนาในพื้นที่ตำบล.....หนองบัวสูง.....

คำชี้แจง แบบแสดงความคิดเห็นนี้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล วัตถุประสงค์เพื่อ รวบรวมข้อมูลปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ในการใช้ประโยชน์ที่ดินและปัญหาด้านอื่นๆเพื่อใช้ ประกอบในการวิเคราะห์และจัดทำแผนการพัฒนาระดับตำบลเบื้องต้น

ชื่อ-สกุล ผู้ให้ข้อมูล นาย ประสิทธิ์ อ้นปัดกา ที่อยู่ 37 หมู่ 6 บ้านนาทอง

อำเภอ พรเจริญ จังหวัด บึงกาฬ หมายเลขโทรศัพท์.....

1. ปัญหาที่พบในการประกอบอาชีพทางการเกษตร เช่น ปัญหาเรื่องดินและน้ำความรู้ การตลาด วิธีการผลิต การจัดการน้ำท่วมภัยแล้ง ปัจจัยการผลิตราคาแพง วิธีการควบคุมคุณภาพ การปศุสัตว์ การประมง การขนส่ง สภาพพื้นที่ไม่เหมาะสม ปัญหาเรื่องโรคแมลง เป็นต้น

- 1.1 ดินขาดความสมบูรณ์
- 1.2 ในสวนสัตว์พืช มักต้องใส่สารเคมี
- 1.3 เลี้ยงไก่ไข่ - เลี้ยงหมู ต้องลงทุนซื้ออาหารจากตลาด
- 1.4 ไม่มีความรู้ในเรื่องการตลาด
- 1.5 ในหน้าแล้ง น้ำไม่พอใช้

2. ความต้องการพัฒนาในพื้นที่ของท่าน เช่น ต้องการแก้ไขปัญหาคูณภาพของดิน การให้คำแนะนำ ระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ การจัดหาแหล่งน้ำ การแก้ไขปัญหาระบบการตลาด การได้ความรู้เพื่อประกอบอาชีพเสริม เพื่อสร้างรายได้ การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มรายได้ การจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร เป็นต้น

- 2.1 ต้องการ ขีดกำลังความลึกน้ำ ฟ้าพอใช้ ในหน้าแล้ง
- 2.2 ต้องการ การหาปุ๋ยหมัก เพื่อลดต้นทุน
- 2.3 ต้องการ สารชีวภัณฑ์รดดิน ให้มีความสมบูรณ์ขึ้น
- 2.4 ต้องการ วิธีทำอาหารสัตว์ เลี้ยง ฝอย ชั่วภาพ
- 2.5 อยากมีความรู้การตลาด

3. ความคิดเห็นอื่นๆ

ขอขอบคุณที่ท่านสละเวลาให้ความคิดเห็น

สถานีพัฒนาที่ดินบึงกาฬ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 5

แบบแสดงความคิดเห็น
เรื่องปัญหาและความต้องการพัฒนาในพื้นที่ตำบล.....หนองหว้าทอง.....

คำชี้แจง แบบแสดงความคิดเห็นนี้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล วัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ในการใช้ประโยชน์ที่ดินและปัญหาด้านอื่นๆเพื่อใช้ประกอบในการวิเคราะห์และจัดทำแผนการพัฒนาระดับตำบลเบื้องต้น

ชื่อ-สกุล ผู้ให้ข้อมูล นายสุระศักดิ์ ทวงมทา ที่อยู่ 83 หมู่ 7
อำเภอ พยุหะคีรี จังหวัด บึงกาฬ หมายเลขโทรศัพท์ 0972839799

1. ปัญหาที่พบในการประกอบอาชีพทางการเกษตร เช่น ปัญหาเรื่องดินและน้ำความรู้ การตลาด วิธีการผลิต การจัดการน้ำท่วมภัยแล้ง ปัจจัยการผลิตราคาแพง วิธีการควบคุมคุณภาพ การปศุสัตว์ การประมง การขนส่ง สภาพพื้นที่ไม่เหมาะสม ปัญหาเรื่องโรคแมลง เป็นต้น

- 1.1 ดินเสื่อมคุณภาพขาดธาตุอาหารจำเป็นของพืชทำให้ได้ผลผลิตน้อย
- 1.2 มีแม่น้ำในพื้นที่ แต่การกักน้ำไว้ใช้ยังไม่เพียงพอ
- 1.3
- 1.4
- 1.5

2. ความต้องการพัฒนาในพื้นที่ของท่าน เช่น ต้องการแก้ไขปัญหาคอนคุณภาพของดิน การให้คำแนะนำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ การจัดหาแหล่งน้ำ การแก้ไขปัญหาระบบการตลาด การได้ความรู้เพื่อประกอบอาชีพเสริม เพื่อสร้างรายได้ การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มรายได้ การจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร เป็นต้น

- 2.1 เกษตรกรต้องเรียนรู้การปรับปรุงดิน และลดการใช้สารเคมี
- 2.2 สร้างประตุน้ำ หรือฝาย รั้งคาน้ำ พร้อมสหกรณ์สูบน้ำ เมื่อน้ำส่งตรงมา
- 2.3
- 2.4
- 2.5

3. ความคิดเห็นอื่นๆ
ต้องการให้ ส่ง. พัฒนาสร้างบ่อบำบัดน้ำเสียให้มากขึ้น
ขอเจ้าหน้าที่จากกรมมีหมอดินหมู่บ้านละ 1 คน

ขอขอบคุณที่ท่านสละเวลาให้ความคิดเห็น

แบบแสดงความคิดเห็น

เรื่องปัญหาและความต้องการพัฒนาในพื้นที่ตำบล.....^{หนองหัวช้าง}.....

คำชี้แจง แบบแสดงความคิดเห็นนี้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล วัตถุประสงค์เพื่อ รวบรวมข้อมูลปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ในการใช้ประโยชน์ที่ดินและปัญหาด้านอื่นๆเพื่อใช้ ประกอบในการวิเคราะห์และจัดทำแผนการพัฒนาในระดับตำบลเบื้องต้น

ชื่อ-สกุล ผู้ให้ข้อมูล นาย ทศพร ทองคำทอง ที่อยู่ 4-4/1
อำเภอ พนาธิปไตย จังหวัด บึงกาฬ หมายเลขโทรศัพท์ 0828412013

1. ปัญหาที่พบในการประกอบอาชีพทางการเกษตร เช่น ปัญหาเรื่องดินและน้ำความรู้ การตลาด วิธีการ ผลิต การจัดการน้ำท่วมภัยแล้ง ปัจจัยการผลิตราคาแพง วิธีการควบคุมคุณภาพ การปศุสัตว์ การประมง การ ขนส่ง สภาพพื้นที่ไม่เหมาะสม ปัญหาเรื่องโรคแมลง เป็นต้น

- 1.1 ขาดแคลนเมล็ดพันธุ์
- 1.2 การเก็บกักน้ำไว้ใช้ไม่เพียงพอ
- 1.3
- 1.4
- 1.5

2. ความต้องการพัฒนาในพื้นที่ของท่าน เช่น ต้องการแก้ไขปัญหาคุณภาพของดิน การให้คำแนะนำ ระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ การจัดหาแหล่งน้ำ การแก้ไขปัญหาระบบการตลาด การได้ความรู้เพื่อประกอบอาชีพเสริม เพื่อสร้างรายได้ การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มรายได้ การจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร เป็นต้น

- 2.1 เกษตรกรของเกษตรกรจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร
- 2.2 การลดต้นทุนการผลิต
- 2.3 การได้ความรู้เรื่องการตลาด
- 2.4
- 2.5

3. ความคิดเห็นอื่นๆ

.....
.....

ขอขอบคุณที่ท่านสละเวลาให้ความคิดเห็น

แบบแสดงความคิดเห็น

เรื่องปัญหาและความต้องการพัฒนาในพื้นที่ตำบล หนองบัว

คำชี้แจง แบบแสดงความคิดเห็นนี้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล วัตถุประสงค์เพื่อ รวบรวมข้อมูลปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ในการใช้ประโยชน์ที่ดินและปัญหาด้านอื่นๆเพื่อใช้ ประกอบในการวิเคราะห์และจัดทำแผนการพัฒนาระดับตำบลเบื้องต้น

ชื่อ-สกุล ผู้ให้ข้อมูล อ.ยศ หนักันนา ที่อยู่
อำเภอ พรเจริญ จังหวัด มุกดาหาร หมายเลขโทรศัพท์

1. ปัญหาที่พบในการประกอบอาชีพทางการเกษตร เช่น ปัญหาเรื่องดินและน้ำความรู้ การตลาด วิธีการผลิต การจัดการน้ำท่วมภัยแล้ง ปัจจัยการผลิตราคาแพง วิธีการควบคุมคุณภาพ การปศุสัตว์ การประมง การขนส่ง สภาพพื้นที่ไม่เหมาะสม ปัญหาเรื่องโรคแมลง เป็นต้น

- 1.1 ที่ดิน ที่กรมชลประทาน ใช้งาน
- 1.2 น้ำไม่เพียงพอในการทำนา
- 1.3 // หลังเก็บเกี่ยวแล้ว มีพื้นที่ว่างไม่พอใช้
- 1.4
- 1.5

2. ความต้องการพัฒนาในพื้นที่ของท่าน เช่น ต้องการแก้ไขปัญหาค่าคุณภาพของดิน การให้คำแนะนำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ การจัดหาแหล่งน้ำ การแก้ไขปัญหาระบบการชลประทาน การได้ความรู้เพื่อประกอบอาชีพเสริม เพื่อสร้างรายได้ การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มรายได้ การจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร เป็นต้น

- 2.1 อยากมีเรื่องที่ดินเพื่อ กรมชลประทาน ข้าราชการ ว่างใน สหกรณ์
- 2.2 แก้ไข ให้ กรมชลประทาน ว่างพอ (นา)
- 2.3 ศึกษาพื้นที่ว่าง จัดตั้งกลุ่มเกษตรกร ส่งเสริม สหกรณ์ เพื่อ มีรายได้
- 2.4
- 2.5

3. ความคิดเห็นอื่นๆ

.....
.....

ขอขอบคุณที่ท่านสละเวลาให้ความคิดเห็น

สถานีพัฒนาที่ดินบึงกาฬ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 5

แบบแสดงความคิดเห็น

เรื่องปัญหาและความต้องการพัฒนาในพื้นที่ตำบลหนองน้ำเขียว.....

คำชี้แจง แบบแสดงความคิดเห็นนี้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล วัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ในการใช้ประโยชน์ที่ดินและปัญหาด้านอื่นๆเพื่อใช้ประกอบในการวิเคราะห์และจัดทำแผนการพัฒนาระดับตำบลเบื้องต้น

ชื่อ-สกุล ผู้ให้ข้อมูล... เกษม คุ้ม... ที่อยู่... 153 หมู่ 2 ตำบลร่มเย็น อำเภอ... พรเจริญ... จังหวัด... บึงกาฬ... หมายเลขโทรศัพท์... 0911863804

1. ปัญหาที่พบในการประกอบอาชีพทางการเกษตร เช่น ปัญหาเรื่องดินและน้ำความรู้ การตลาด วิธีการผลิต การจัดการน้ำท่วมภัยแล้ง ปัจจัยการผลิตราคาแพง วิธีการควบคุมคุณภาพ การปศุสัตว์ การประมง การขนส่ง สภาพพื้นที่ไม่เหมาะสม ปัญหาเรื่องโรคแมลง เป็นต้น

- 1.1 ต้องการแหล่งน้ำ
1.2 ต้องการพันธุ์ปลา
1.3 แหล่งน้ำ สาธารณะ สัตว์พันธุ์ปลา ไม่เพียงพอ
1.4
1.5

2. ความต้องการพัฒนาในพื้นที่ของท่าน เช่น ต้องการแก้ไขปัญหาคุณภาพของดิน การให้คำแนะนำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ การจัดหาแหล่งน้ำ การแก้ไขปัญหาเรื่องการตลาด การได้ความรู้เพื่อประกอบอาชีพเสริม เพื่อสร้างรายได้ การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มรายได้ การจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร เป็นต้น

- 2.1 ได้รับความรู้ เรื่องที่ดิน เพื่อการเกษตร ข้างรถดินไม่ในสังคมไทย
2.2 แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ไม่เพียงพอ
2.3 จัดตั้งกลุ่มเกษตรกร เลี้ยงสัตว์ เพื่อขี้นรีด
2.4
2.5

3. ความคิดเห็นอื่นๆ

.....

ขอขอบคุณที่ท่านสละเวลาให้ความคิดเห็น

สถานีพัฒนาที่ดินบึงกาฬ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 5

แบบแสดงความคิดเห็น

เรื่องปัญหาและความต้องการพัฒนาในพื้นที่ตำบล.....

คำชี้แจง แบบแสดงความคิดเห็นนี้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล วัตถุประสงค์เพื่อ รวบรวมข้อมูลปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ในการใช้ประโยชน์ที่ดินและปัญหาด้านอื่นๆเพื่อใช้ ประกอบในการวิเคราะห์และจัดทำแผนการพัฒนาระดับตำบลเบื้องต้น

ชื่อ-สกุล ผู้ให้ข้อมูล... นาม ทวี โพธิ์คำ ... ที่อยู่ 61 ม ๔ บ. หนอง
อำเภอ ประจักษ์ ... จังหวัด บึงกาฬ ... หมายเลขโทรศัพท์ 09 000 0000

1. ปัญหาที่พบในการประกอบอาชีพทางการเกษตร เช่น ปัญหาเรื่องดินและน้ำความรู้ การตลาด วิธีการ ผลิต การจัดการน้ำท่วมภัยแล้ง ปัจจัยการผลิตราคาแพง วิธีการควบคุมคุณภาพ การปศุสัตว์ การประมง การ ขนส่ง สภาพพื้นที่ไม่เหมาะสม ปัญหาเรื่องโรคแมลง เป็นต้น

- 1.1 ขาดแคลน ม่อน้ำ
- 1.2 สภาพพื้นที่ไม่เหมาะสมทางการเกษตร
- 1.3
- 1.4
- 1.5

2. ความต้องการพัฒนาในพื้นที่ของท่าน เช่น ต้องการแก้ไขปัญหาคคุณภาพของดิน การให้คำแนะนำ ระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ การจัดหาแหล่งน้ำ การแก้ไขปัญหาระงการตลาด การได้ความรู้เพื่อประกอบอาชีพเสริม เพื่อสร้างรายได้ การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มรายได้ การจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร เป็นต้น

- 2.1 ให้มีความรู้เรื่องดิน
- 2.2 แนะนำแหล่งน้ำ
- 2.3
- 2.4
- 2.5

3.ความคิดเห็นอื่นๆ

เกษตรกร ต้องการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมทุกเดือนที่ได้อ่านข้างต้น ขอขอบคุณ

ขอขอบคุณที่ท่านสละเวลาให้ความคิดเห็น

แบบแสดงความคิดเห็น

เรื่องปัญหาและความต้องการพัฒนาในพื้นที่ตำบล หนองหัวไร่

คำชี้แจง แบบแสดงความคิดเห็นนี้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล วัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ในการใช้ประโยชน์ที่ดินและปัญหาด้านอื่นๆเพื่อใช้ประกอบในการวิเคราะห์และจัดทำแผนการพัฒนาระดับตำบลเบื้องต้น

ชื่อ-สกุล ผู้ให้ข้อมูล..... นาย นพคุณ วิจิตรอยู่ ที่อยู่ 38 หมู่ 8 ต.หนองหัวไร่
อำเภอ พรหมคีรี จังหวัด บึงกาฬ หมายเลขโทรศัพท์.....

1. ปัญหาที่พบในการประกอบอาชีพทางการเกษตร เช่น ปัญหาเรื่องดินและน้ำความรู้ การตลาด วิธีการผลิต การจัดการน้ำท่วมภัยแล้ง ปัจจัยการผลิตราคาแพง วิธีการควบคุมคุณภาพ การปศุสัตว์ การประมง การขนส่ง สภาพพื้นที่ไม่เหมาะสม ปัญหาเรื่องโรคแมลง เป็นต้น

- 1.1.....
- 1.2.....
- 1.3.....
- 1.4.....
- 1.5.....

2. ความต้องการพัฒนาในพื้นที่ของท่าน เช่น ต้องการแก้ไขปัญหาคุณภาพของดิน การให้คำแนะนำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ การจัดหาแหล่งน้ำ การแก้ไขปัญหาเรื่องการตลาด การได้ความรู้เพื่อประกอบอาชีพเสริมเพื่อสร้างรายได้ การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มรายได้ การจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร เป็นต้น

- 2.1 ปัญหาที่เกิดขึ้น เช่น น้ำท่วม น้ำไหลหลาก และ ไร่น้ำท่วม
- 2.2 ไม่สามารถเลี้ยงปลา และปลูกพืชไร่ได้
- 2.3.....
- 2.4.....
- 2.5.....

3. ความคิดเห็นอื่นๆ

.....
.....

ขอขอบคุณที่ท่านสละเวลาให้ความคิดเห็น

สถานีพัฒนาที่ดินบึงกาฬ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 5

แบบแสดงความคิดเห็น

เรื่องปัญหาและความต้องการพัฒนาในพื้นที่ตำบล...หนองน้ำตัว...

คำชี้แจง แบบแสดงความคิดเห็นนี้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล วัตถุประสงค์เพื่อ รวบรวมข้อมูลปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ในการใช้ประโยชน์ที่ดินและปัญหาด้านอื่นๆเพื่อใช้ ประกอบในการวิเคราะห์และจัดทำแผนการพัฒนาระดับตำบลเบื้องต้น

ชื่อ-สกุล ผู้ให้ข้อมูล นาย ฉวีชัย คุ้ม อยู่ 219 หมู่ 9 ต.หนองน้ำตัว...
อำเภอ นครเจริญ จังหวัด บึงกาฬ หมายเลขโทรศัพท์...

1. ปัญหาที่พบในการประกอบอาชีพทางการเกษตร เช่น ปัญหาเรื่องดินและน้ำความรู้ การตลาด วิธีการ ผลิต การจัดการน้ำท่วมภัยแล้ง ปัจจัยการผลิตราคาแพง วิธีการควบคุมคุณภาพ การปศุสัตว์ การประมง การ ขนส่ง สภาพพื้นที่ไม่เหมาะสม ปัญหาเรื่องโรคแมลง เป็นต้น

- 1.1 ดินขาดความสมบูรณ์ ปลูกพืชไว้ก็ไม่โตงาม
1.2 น้ำแล้งขาดน้ำ น้ำไม่ขุ่นขาวพอ
1.3 ไล่จับแมลงยากเกินไป การฉีดพ่นยาก
1.4 เลี้ยงวัวก็ไม่มีนมเลี้ยงวัว ตัวเล็ก
1.5 เลี้ยงปลา เลี้ยงไก่ ไม่มีความรู้ 9 คนกรีน ขาดความรู้เรื่องตลาด

2. ความต้องการพัฒนาในพื้นที่ของท่าน เช่น ต้องการแก้ไขปัญหาคูณภาพของดิน การให้คำแนะนำ ระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ การจัดหาแหล่งน้ำ การแก้ไขปัญหारेื่องการตลาด การได้ความรู้เพื่อประกอบอาชีพเสริม เพื่อสร้างรายได้ การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มรายได้ การจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร เป็นต้น

- 2.1 ต้องการ ฝนที่ตกมีความสม่ำเสมอ และมีเงา
2.2 ต้องการ มาตรการป้องกันภัยธรรมชาติ เพื่อลดอันตราย
2.3 ต้องการ มาตรการจูงใจให้ ชาวบ้าน เพื่อลดต้นทุนการผลิต
2.4 ต้องการ มาตรการช่วยเหลือตลาดค้าข้าว
2.5

3. ความคิดเห็นอื่นๆ

ขอขอบคุณที่ท่านสละเวลาให้ความคิดเห็น

แบบแสดงความคิดเห็น

เรื่องปัญหาและความต้องการพัฒนาในพื้นที่ตำบล.....

คำชี้แจง แบบแสดงความคิดเห็นนี้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล วัตถุประสงค์เพื่อ รวบรวมข้อมูลปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ในการใช้ประโยชน์ที่ดินและปัญหาด้านอื่นๆเพื่อใช้ ประกอบในการวิเคราะห์และจัดทำแผนการพัฒนาระดับตำบลเบื้องต้น

ชื่อ-สกุล ผู้ให้ข้อมูล นาย ชติศักดิ์ สิงหนาด ที่อยู่ 225 หมู่ 9 บ้านโนนสง่า
อำเภอ พระเจริศ จังหวัด บึงกาฬ หมายเลขโทรศัพท์.....

1. ปัญหาที่พบในการประกอบอาชีพทางการเกษตร เช่น ปัญหาเรื่องดินและน้ำความรู้ การตลาด วิธีการ ผลิต การจัดการน้ำท่วมภัยแล้ง ปัจจัยการผลิตราคาแพง วิธีการควบคุมคุณภาพ การปศุสัตว์ การประมง การ ขนส่ง สภาพพื้นที่ไม่เหมาะสม ปัญหาเรื่องโรคแมลง เป็นต้น

- 1.1..... ฝนแล้ง น้ำไม่พอใช้ ต้องการ ข่อ น้ำ
- 1.2..... ปศุศชีพัก ไม่สะดวก ขยายรัง
- 1.3..... เคียงปลา ต้องการซื้อ ข้วอาหารจาก ตลาด มีราคาแพง
- 1.4..... เคียงไก่บ้าน ไม่มีความสมบูรณ์
- 1.5..... ปศุศชีพัก มีแมลง มารบกวนมาก

2. ความต้องการพัฒนาในพื้นที่ของท่าน เช่น ต้องการแก้ไขปัญหาคคุณภาพของดิน การให้คำแนะนำ ระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ การจัดหาแหล่งน้ำ การแก้ไขปัญหาระบบการตลาด การได้ความรู้เพื่อประกอบอาชีพเสริม เพื่อสร้างรายได้ การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มรายได้ การจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร เป็นต้น

- 2.1..... ต้องการ ข่อ น้ำที่ ี่มีความลึกมากกว่าเดิม
- 2.2..... ต้องการ ทำ ป่ยนม้ก เพื่อลดต้นทุนการผลิต
- 2.3..... ต้องการ หา ตลาดที่ ี่มารับซื้อ ผลผลิต ตลอดปี
- 2.4..... ต้องการ ทำ น้ำนม้ก ซ้วสภาพ เพื่อลดต้นทุน
- 2.5..... อยาก ี่มีความรู้ การประกอบอาชีพเสริม เพื่อสร้างรายได้

3. ความคิดเห็นอื่นๆ
.....
.....

ขอขอบคุณที่ท่านสละเวลาให้ความคิดเห็น

แบบแสดงความคิดเห็น

เรื่องปัญหาและความต้องการพัฒนาในพื้นที่ตำบล.....

คำชี้แจง แบบแสดงความคิดเห็นนี้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล วัตถุประสงค์เพื่อ รวบรวมข้อมูลปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ในการใช้ประโยชน์ที่ดินและปัญหาด้านอื่นๆเพื่อใช้ ประกอบในการวิเคราะห์และจัดทำแผนการพัฒนาในระดับตำบลเบื้องต้น

ชื่อ-สกุล ผู้ให้ข้อมูล นาง กาสี ศรีสุขพร ที่อยู่ 1 หมู่ 9 บ้านโนนสัง
อำเภอ พนา จังหวัด ชิงกาภะ หมายเลขโทรศัพท์.....

1. ปัญหาที่พบในการประกอบอาชีพทางการเกษตร เช่น ปัญหาเรื่องดินและน้ำความรู้ การตลาด วิธีการผลิต การจัดการน้ำท่วมภัยแล้ง ปัจจัยการผลิตราคาแพง วิธีการควบคุมคุณภาพ การปศุสัตว์ การประมง การขนส่ง สภาพพื้นที่ไม่เหมาะสม ปัญหาเรื่องโรคแมลง เป็นต้น

- 1.1..... ดินไม่มีความสมบูรณ์
- 1.2..... หน้าแล้ง น้ำไม่พอใน
- 1.3..... ~~คอกสุกร~~ ฝัสดผลิตที่ปลูกมีแมลงรบกวน
- 1.4..... เลี้ยงปลา ไม่โต เต็มที่ วัสดุวัตถุดิบ อาหารปลาต้องนำเข้าจากตลาด ราคาแพง
- 1.5..... ไม่มีความรู้ เรื่องตลาด-และเงินคง

2. ความต้องการพัฒนาในพื้นที่ของท่าน เช่น ต้องการแก้ไขปัญหาคอนคุณภาพของดิน การให้คำแนะนำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ การจัดหาแหล่งน้ำ การแก้ไขปัญหาเรื่องการตลาด การได้ความรู้เพื่อประกอบอาชีพเสริม เพื่อสร้างรายได้ การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มรายได้ การจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร เป็นต้น

- 2.1..... ต้องการ บ่อน้ำที่มีความลึกมากกว่านี้
- 2.2..... ต้องการมีความรู้ การลดต้นทุนการผลิต ปูย ซัก ภาพ
- 2.3..... ต้องการ ความรู้ เรื่องดินที่ไม่มีความสมบูรณ์
- 2.4..... อยากมีความรู้ เรื่อง ปลาขี้นโรค แมลง ซัก ภาพ ที่ไม่มีความรู้
- 2.5..... อยากมีความรู้ ประกอบอาชีพเสริม เพื่อสร้างรายได้เสริม

3.ความคิดเห็นอื่นๆ

.....
.....

ขอขอบคุณที่ท่านสละเวลาให้ความคิดเห็น

แบบแสดงความคิดเห็น

เรื่องปัญหาและความต้องการพัฒนาในพื้นที่ตำบล... หนองบัวชัย

คำชี้แจง แบบแสดงความคิดเห็นนี้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล วัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ในการใช้ประโยชน์ที่ดินและปัญหาด้านอื่นๆเพื่อใช้ประกอบในการวิเคราะห์และจัดทำแผนการพัฒนาระดับตำบลเบื้องต้น

ชื่อ-สกุล ผู้ให้ข้อมูล นาง กาลิอ เจ้าอาแดง ที่อยู่ 134 หมู่ 9 บ้าน ไนแสง
อำเภอ พรเจริญ จังหวัด ยโสธร หมายเลขโทรศัพท์.....

1. ปัญหาที่พบในการประกอบอาชีพทางการเกษตร เช่น ปัญหาเรื่องดินและน้ำความรู้ การตลาด วิธีการผลิต การจัดการน้ำท่วมภัยแล้ง ปัจจัยการผลิตราคาแพง วิธีการควบคุมคุณภาพ การปศุสัตว์ การประมง การขนส่ง สภาพพื้นที่ไม่เหมาะสม ปัญหาเรื่องโรคแมลง เป็นต้น

- 1.1 ดินขาดความสมบูรณ์
- 1.2 น้ำแล้ง มีน้ำไม่พอใช้
- 1.3 เลี้ยง ปลา - เลี้ยง กบ ไข่มีความรู้ในการทำอาหาร ต้องซื้อจากตลาด
- 1.4 อยากมีความรู้เรื่อง การตลาด ไข่ไข่ ถึง
- 1.5 ปัจจัยการผลิต ต้นทุนแพง ไม่มีกำไรเท่าที่ควร

2. ความต้องการพัฒนาในพื้นที่ของท่าน เช่น ต้องการแก้ไขปัญหาคุณภาพของดิน การให้คำแนะนำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ การจัดหาแหล่งน้ำ การแก้ไขปัญหาเรื่องการตลาด การได้ความรู้เพื่อประกอบอาชีพเสริม เพื่อสร้างรายได้ การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มรายได้ การจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร เป็นต้น

- 2.1 อยากมีความรู้ การประกอบอาชีพเสริม เพื่อสร้างรายได้ เพิ่มขึ้น
- 2.2 ต้องการความรู้ การผลิต กำไรถึงลดต้นทุน
- 2.3 ต้องการ ป่อ น้ำที่มีความลึกมาก น้ำแล้ง น้ำไม่พอใช้
- 2.4 อยากมีความรู้ เรื่อง การตลาด ส่งขาย
- 2.5

3.ความคิดเห็นอื่นๆ

.....
.....

ขอขอบคุณที่ท่านสละเวลาให้ความคิดเห็น

สถานีพัฒนาที่ดินบึงกาฬ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 5

แบบแสดงความคิดเห็น

เรื่องปัญหาและความต้องการพัฒนาในพื้นที่ตำบล...หนองหัวช้าง.....

คำชี้แจง แบบแสดงความคิดเห็นนี้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล วัตถุประสงค์เพื่อ รวบรวมข้อมูลปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ในการใช้ประโยชน์ที่ดินและปัญหาด้านอื่นๆเพื่อใช้ ประกอบในการวิเคราะห์และจัดทำแผนการพัฒนาระดับตำบลเบื้องต้น

ชื่อ-สกุล ผู้ให้ข้อมูล นาง ศกศ บกครณ์ย ที่อยู่ 70 หมู่ 9 บ้านโนนสง่า ต.หนองหัวช้าง
อำเภอ พระเจดีย์ จังหวัด บึงกาฬ หมายเลขโทรศัพท์ 064-74 29967

1. ปัญหาที่พบในการประกอบอาชีพทางการเกษตร เช่น ปัญหาเรื่องดินและน้ำความรู้ การตลาด วิธีการผลิต การจัดการน้ำท่วมภัยแล้ง ปัจจัยการผลิตราคาแพง วิธีการควบคุมคุณภาพ การปศุสัตว์ การประมง การขนส่ง สภาพพื้นที่ไม่เหมาะสม ปัญหาเรื่องโรคแมลง เป็นต้น

- 1.1 ดิน นินปนทราย ไม่สามารถจะปลูกพืชอะไร
- 1.2 ปลูก ผักสวนครัว ขาดตลาด ขายคง
- 1.3 หน้าแล้งขาดน้ำ บ่อน้ำไม่เพียงพอ
- 1.4 เลี้ยงไก่พื้นบ้าน ไม่โต ตัวเล็ก
- 1.5 ปลูกต้นไม้ผล เช่น เงาะ-ทุเรียน มีแมลงกวน ในทุเรียนแล้ว เติบโตช้า

2. ความต้องการพัฒนาในพื้นที่ของท่าน เช่น ต้องการแก้ไขปัญหาคอนภาพของดิน การให้คำแนะนำ ระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ การจัดหาแหล่งน้ำ การแก้ไขปัญหาเรื่องการตลาด การได้ความรู้เพื่อประกอบอาชีพเสริม เพื่อสร้างรายได้ การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มรายได้ การจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร เป็นต้น

- 2.1 ดิน นินปนทราย ต้องแก้อย่างไร ปลูกพืชอะไร ถึงได้ผลดี
- 2.2 ปลูก ไม้ผล อย่างไร ให้ได้ผลดี
- 2.3 อยากได้ บ่อน้ำที่มีความลึก เก็บน้ำได้ดี ใช้ในหน้าแล้ง
- 2.4 ต้องการรู้เรื่องตลาด การขนส่ง ขาย ผล ผลิต
- 2.5 ต้องการ ทำ ป้ายหมักชีวภาพ ที่ไม่มีสารพิษ

3.ความคิดเห็นอื่นๆ

.....

ขอขอบคุณที่ท่านสละเวลาให้ความคิดเห็น

สถานีพัฒนาที่ดินบึงกาฬ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 5

แบบแสดงความคิดเห็น

เรื่องปัญหาและความต้องการพัฒนาในพื้นที่ตำบล..... *หนองหัวไร่*

คำชี้แจง แบบแสดงความคิดเห็นนี้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล วัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ในการใช้ประโยชน์ที่ดินและปัญหาด้านอื่นๆเพื่อใช้ประกอบในการวิเคราะห์และจัดทำแผนการพัฒนาระดับตำบลเบื้องต้น

ชื่อ-สกุล ผู้ให้ข้อมูล *นายสุวิ สุวรรณทิพย์* ที่อยู่ *ว.ร. หมู่ที่ 4 บ้านใหม่สวรรค์*
อำเภอ *พ.ร. วัฒน* จังหวัด *มุกดาหาร* หมายเลขโทรศัพท์ *098-1786342*

1. ปัญหาที่พบในการประกอบอาชีพทางการเกษตร เช่น ปัญหาเรื่องดินและน้ำความรู้ การตลาด วิธีการผลิต การจัดการน้ำท่วมภัยแล้ง ปัจจัยการผลิตราคาแพง วิธีการควบคุมคุณภาพ การปศุสัตว์ การประมง การขนส่ง สภาพพื้นที่ไม่เหมาะสม ปัญหาเรื่องโรคแมลง เป็นต้น

- 1.1 *ปัญหาเรื่องมากคั้นสินค้าด้านการเกษตร ตกต่ำราคาไม่สอดคล้องกับอัตราช่วยเหลือ*
- 1.2 *ปัญหาเรื่องค่าครองชีพแพง ค่าปุ๋ยค่าน้ำมัน แพงขึ้น*
- 1.3 *ปัญหาที่เกิดจากโรคแมลงศัตรูพืช ฝนแล้ง ภัยธรรมชาติตามไร่สวน*
- 1.4
- 1.5

2. ความต้องการพัฒนาในพื้นที่ของท่าน เช่น ต้องการแก้ไขปัญหาคูณภาพของดิน การให้คำแนะนำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ การจัดหาแหล่งน้ำ การแก้ไขปัญหारेื่องการตลาด การได้ความรู้เพื่อประกอบอาชีพเสริมเพื่อสร้างรายได้ การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มรายได้ การจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร เป็นต้น

- 2.1 *ความต้องการแก้ไขปัญหาคูณภาพดิน ให้ราคาทางการเกษตรเพิ่มขึ้น*
- 2.2 *และมีตลาดรองรับพื้นที่ 60 ไร่ 11 ไร่ 10 ไร่*
- 2.3 *อาศัยเสริมกิต ส่วนหนึ่งก็ควรได้มีรายได้เพิ่มขึ้นไม่อื่น*
- 2.4 *ควรจัดหาแหล่งน้ำ ให้มีกลุ่มความต้องการของทางด้าน การเกษตรเพิ่มขึ้น*
- 2.5

3. ความคิดเห็นอื่นๆ

.....
.....

ขอขอบคุณที่ท่านสละเวลาให้ความคิดเห็น

สถานีพัฒนาที่ดินบึงกาฬ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 5

แบบแสดงความคิดเห็น

เรื่องปัญหาและความต้องการพัฒนาในพื้นที่ตำบล.....

คำชี้แจง แบบแสดงความคิดเห็นนี้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล วัตถุประสงค์เพื่อ รวบรวมข้อมูลปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ในการใช้ประโยชน์ที่ดินและปัญหาด้านอื่นๆเพื่อใช้ ประกอบในการวิเคราะห์และจัดทำแผนการพัฒนาระดับตำบลเบื้องต้น

ชื่อ-สกุล ผู้ให้ข้อมูล นาย สวัสดิ์ รักวาท ที่อยู่ 16.๗.1๗. ๓.๑๓๐๙๙ไร่๗๖
อำเภอ อุบลราชธานี จังหวัด อุบลราชธานี หมายเลขโทรศัพท์.....

1. ปัญหาที่พบในการประกอบอาชีพทางการเกษตร เช่น ปัญหาเรื่องดินและน้ำความรู้ การตลาด วิธีการผลิต การจัดการน้ำท่วมภัยแล้ง ปัจจัยการผลิตราคาแพง วิธีการควบคุมคุณภาพ การปศุสัตว์ การประมง การขนส่ง สภาพพื้นที่ไม่เหมาะสม ปัญหาเรื่องโรคแมลง เป็นต้น

- 1.1 การจัดการน้ำ การจำหน่ายแล้ว ไม่ดีพอ
- 1.2
- 1.3
- 1.4
- 1.5

2. ความต้องการพัฒนาในพื้นที่ของท่าน เช่น ต้องการแก้ไขปัญหาคูณภาพของดิน การให้คำแนะนำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ การจัดหาแหล่งน้ำ การแก้ไขปัญหาเรื่องการตลาด การได้ความรู้เพื่อประกอบอาชีพเสริม เพื่อสร้างรายได้ การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มรายได้ การจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร เป็นต้น

- 2.1 การแก้ไขปัญหาน้ำท่วม การจัดหาแหล่งน้ำ การตลาด
- 2.2
- 2.3
- 2.4
- 2.5

3.ความคิดเห็นอื่นๆ

.....
.....

ขอขอบคุณที่ท่านสละเวลาให้ความคิดเห็น

แบบแสดงความคิดเห็น

เรื่องปัญหาและความต้องการพัฒนาในพื้นที่ตำบล..... ท้องที่.....

คำชี้แจง แบบแสดงความคิดเห็นนี้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล วัดดูประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ในการใช้ประโยชน์ที่ดินและปัญหาด้านอื่นๆเพื่อใช้ประกอบในการวิเคราะห์และจัดทำแผนการพัฒนาระดับตำบลเบื้องต้น

ชื่อ-สกุล ผู้ให้ข้อมูล นาย ศาสตร์ ประจักษ์ ที่อยู่ 26 ม.9 ต.ศรีประจักษ์ อ.หนองบัวราช
อำเภอ..... จังหวัด..... หมายเลขโทรศัพท์ 065 0861454

1. ปัญหาที่พบในการประกอบอาชีพทางการเกษตร เช่น ปัญหาเรื่องดินและน้ำความรู้ การตลาด วิธีการผลิต การจัดการน้ำท่วมภัยแล้ง ปัจจัยการผลิตราคาแพง วิธีการควบคุมคุณภาพ การปศุสัตว์ การประมง การขนส่ง สภาพพื้นที่ไม่เหมาะสม ปัญหาเรื่องโรคแมลง เป็นต้น

- 1.1ขาดแคลนช่างเทคนิค
- 1.2ต้นทุนการผลิตสูง ฟ้าแลบหนัก
- 1.3ขาดแคลนแรงงานอย่างจริงจัง
- 1.4ภัยธรรมชาติ/พายุ
- 1.5

2. ความต้องการพัฒนาในพื้นที่ของท่าน เช่น ต้องการแก้ไขปัญหาคูณภาพของดิน การให้คำแนะนำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ การจัดหาแหล่งน้ำ การแก้ไขปัญหาระบบการตลาด การได้ความรู้เพื่อประกอบอาชีพเสริมเพื่อสร้างรายได้ การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มรายได้ การจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร เป็นต้น

- 2.1ปัญหาขาดแคลนช่างเทคนิค ขาดแคลนอย่างจริงจัง
- 2.2ในฤดูแล้งน้ำ
- 2.3
- 2.4
- 2.5

3. ความคิดเห็นอื่นๆ

.....

ขอขอบคุณที่ท่านสละเวลาให้ความคิดเห็น

สถานีพัฒนาที่ดินบึงกาฬ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 5

คณะผู้จัดทำ

นายสากล	ณ ฤทธิ
นายพัชรพล	คาคบัว
นายชุมพร	ศาสตราวาทะ
นายธิเบต	คกงาวัง
นางสาวกนกนิกขา	อ่ำสวัสดิ์
นายวรศักดิ์	ศรีคัฒนพรหม
นายธีธนเทพ	ศรีบุญศยกุล
นายพันธกานต์	วันเคลื่อน
นางสาวทิพวรรณ	ไชยตะวงค์

สถานีพัฒนาที่ดินบึงกาฬ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 5
95 หมู่ 11 ต.โนนสมบูรณ์ อ.เมือง จ.บึงกาฬ 38000
กรมพัฒนาที่ดิน

Website RO5.idd.go.th